

Par Konkurences politikas un tās īstenošanas jautājumiem

SABIEDRISKĀS DOMAS APTAUJA

© “Latvijas Fakti”, 2022.gada oktobris

Konkurences padome

SATURS

I. METODOLOĢISKĀ INFORMĀCIJA	3
II. GALVENIE SECINĀJUMI	7
III. PĒTĪJUMA REZULTĀTI	
1. Priekšstati par konkurenci un tās tiesību regulējumu Latvijā	17
2. Saskarsmes pieredze ar Konkurences padomi	22
3. Konkurences padomes darbības vērtējums	
3.1. Vispārējs Konkurences padomes darbības vērtējums un priekšlikumi tās pilnveidei	27
3.2. Sadarbības ar Konkurences padomi vērtējums	34
3.3. Konkurences padomes lēmumi	44
3.4. Prioritāri risināmie jautājumi	60
3.5. Konkurences padomes darbības ietekme uz situāciju tirgos	67
4. Konkurences tiesību pārkāpumi	76
5. «Iecietības programma»	86
6. Informācijas avoti un informatīvās aktivitātes	93

I. Metodoloģiskā informācija

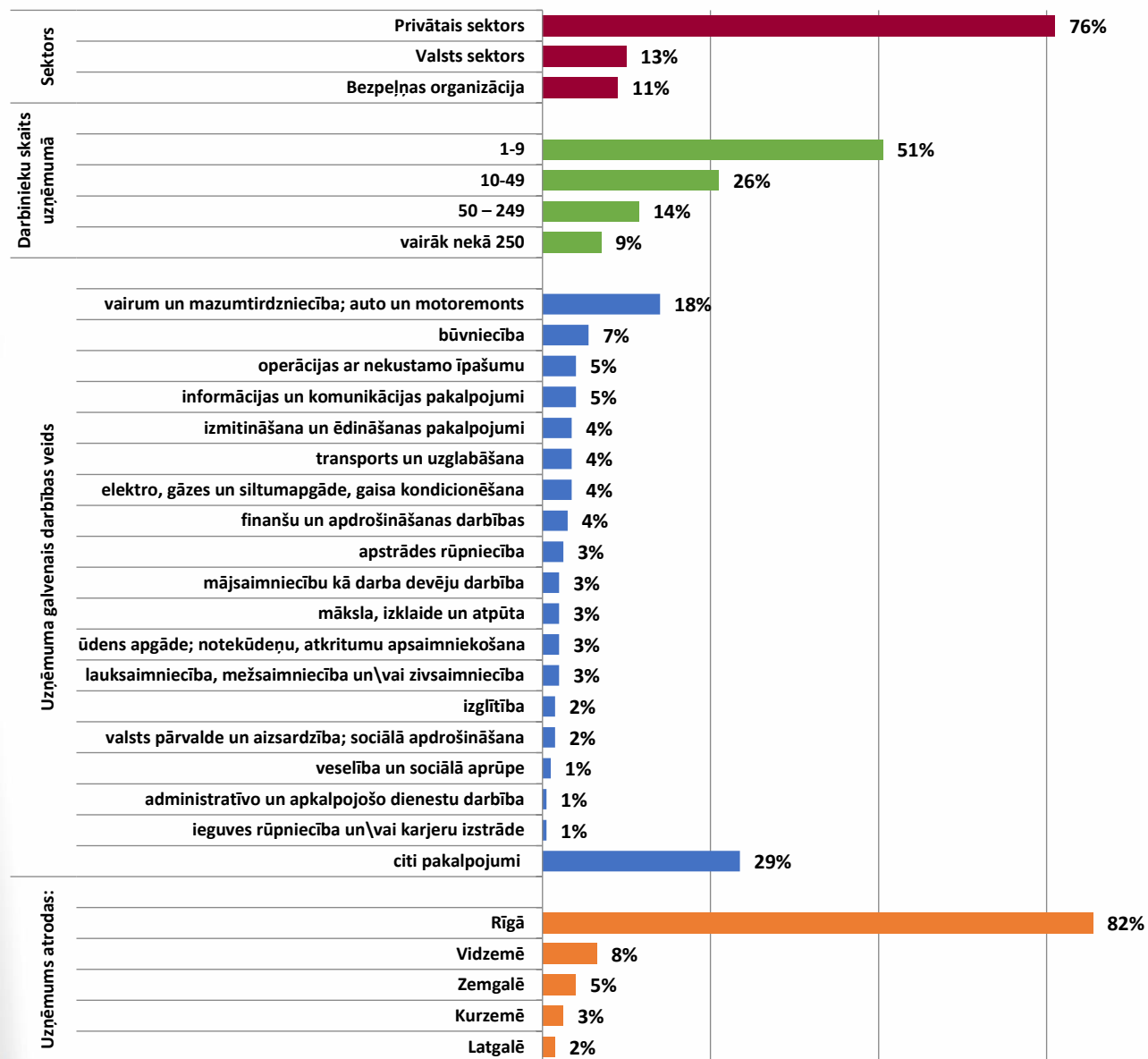
PĒTĪJUMA PASŪTĪTĀJS:	Konkurences padome
PĒTĪJUMA VEICĒJS:	Tirgus un sociālo pētījumu centrs "Latvijas Fakti"
PĒTĪJUMA MĒRĶIS:	Noskaidrot Konkurences padomes darbības, pieņemto lēmumu vērtējumu, apzināt uzņēmēju, juridisko biroju, pašvaldību un asociāciju informētības līmeni par konkurences politikas un tās īstenošanas jautājumiem
IZLASE:	1) 160 uzņēmēji (75% uzņēmumu pārstāv privāto sektoru un 25% valsts sektoru vai bezpeļņas organizācijas); 2) 31 asociācija; 3) 30 pašvaldības (5 valstspilsētas un 25 novada pašvaldības); 4) 25 juridiskie biroji.
APTAUJAS METODE:	Multimodāla datu ieguve, izmantojot datorizētas intervijas internetā (CAWI) un telefonintervijas (CATI).
INTFORMĀCIJAS IEGUVES PERIODS:	26.09.2022. – 21.10.2022.

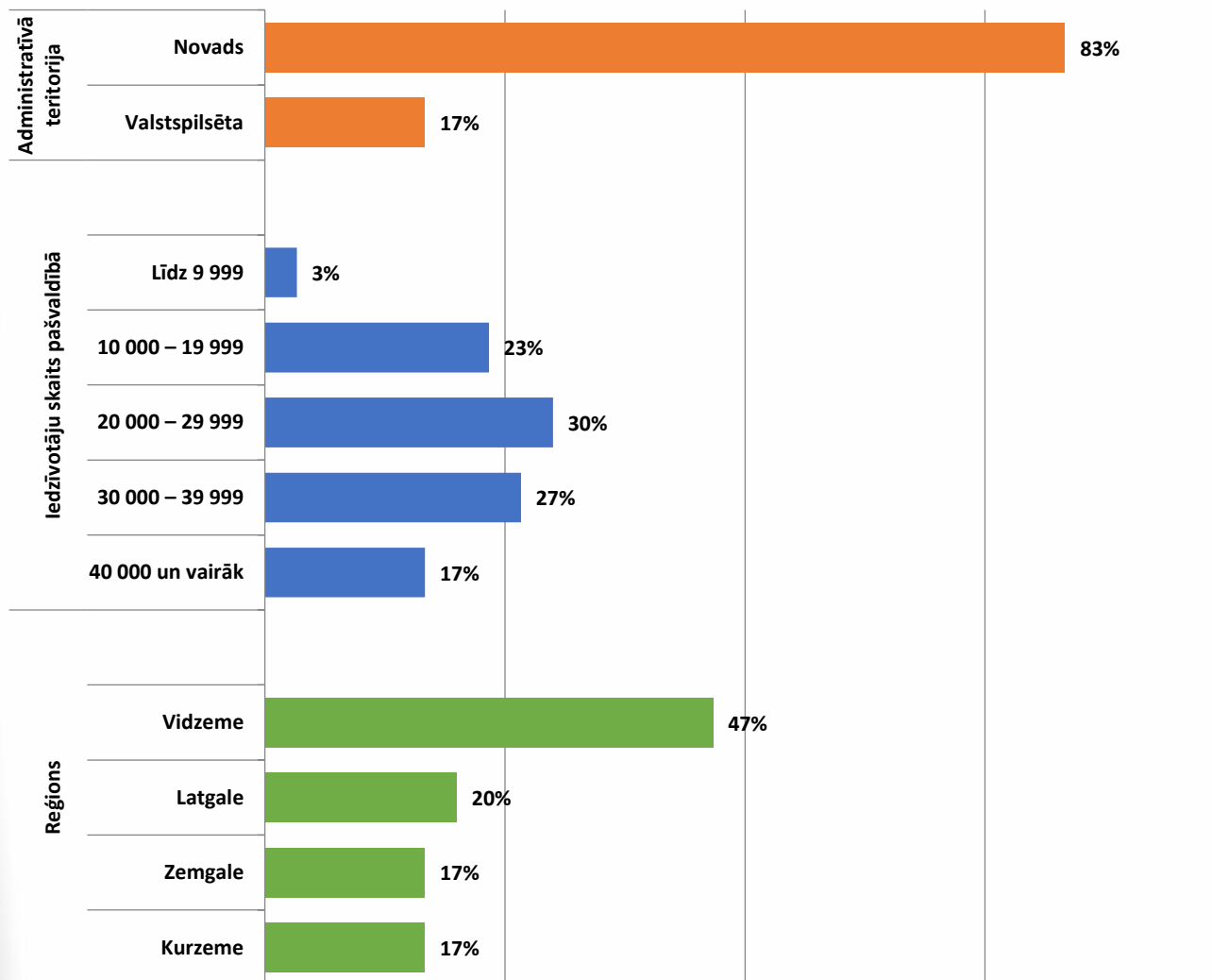
Aptaujas izlases sadalījums: uzņēmēji

Bāze: visi aptaujas
dalībnieki; 2022: n=160

Aptaujas izlases sadalījums: pašvaldības

Bāze: visi aptaujas dalībnieki; 2022: n=30

II. Galvenie secinājumi

- ❖ Saskaņā ar pētījuma rezultātiem, Konkurences padomes darbs, tās lēmumi un informatīvās aktivitātes kopumā tika vērtētas pozitīvi. Tomēr komunikācija ar uzņēmējiem ir vēl tālu no vēlamā, informatīvās aktivitātes, skaidrojošais darbs pašlaik vēl ir nepietiekams. Iegūtie rezultāti un to salīdzinājums ar 2018.g. pētījuma rezultātiem kopumā iezīmē pozitīvas tendences:
- ✓ Kopumā ir uzlabojušies priekšstatī par konkurences tiesību regulējumu Latvijā;
 - ✓ Visās mērķa grupās ir pieaugusi saskarsmes pieredze ar Konkurences padomi;
 - ✓ Visās pētījuma izlasēs Konkurences padomes darbība tika vērtēta galvenokārt pozitīvi vai neitrāli. Salīdzinoši rezervētāk Konkurences padome vērtēta uzņēmēju vidū;
 - ✓ Būtiski uzlabojies sadarbības vērtējums ar Konkurences padomi aptaujāto uzņēmēju, pašvaldību un asociāciju vidū.
 - ✓ Aptaujāto uzņēmēju, pašvaldību un asociāciju vidū **dominēja pozitīvs Konkurences padomes pieņemto lēmumu kvalitātes vērtējums, turklāt pēc visiem vērtējumu kritērijiem šogad iegūti pozitīvāki rezultāti nekā tas bija 2018.g. Vairāk nekā trīs ceturtdaļas pētījuma dalībnieku pārstāvēja viedokli, ka Konkurences padomes pieņemtie lēmumi pozitīvi ietekmē tirgu.** Vairākums respondentu, kuri ir iepazinušies ar Konkurences padomes lēmumiem, padomes piemērotos sodu apmērus vērtēja kā pietiekami samērīgus, lai preventīvā līmenī atturētu tirgus dalībniekus no konkurences tiesību pārkāpumu izdarīšanas.
 - ✓ Līdzīgi kā 2018.g., arī šogad divas trešdaļas uzņēmēju kritiski vērtēja Konkurences padomes informatīvās aktivitātes sabiedrības informēšanā par savām aktivitātēm (piemēram, pieņemtajiem lēmumiem, savu praksi, tiesību normu interpretāciju, utt.). Uzņēmēju vidē sarucis respondentu skaits, kuri pēdējā gada laikā dzirdējuši vai saņēmuši informāciju par Latvijas Konkurences padomes darbu. Pozitīvāk Konkurences padomes informatīvās aktivitātes vērtēja pašvaldību, asociāciju un juridisko biroju pārstāvji, turklāt vērtējumi šajās izlasēs ir uzlabojušies salīdzinājumā ar 2018.g.
 - ✓ Visai zema ir informētība par «ieciētības programmu», turklāt tās atpazīstamība kopš 2018.g. nav uzlabojusies.

1. Priekšstati par konkurenci un tās tiesību regulējumu Latvijā

- ❑ Priekšstati par konkurences tiesību regulējumu Latvijā kopumā ir pozitīvi un salīdzinājumā ar iepriekšējo pētījumu 2018.g. tie ir uzlabojušies. Visās izlasēs (uzņēmēji, pašvaldības, asociācijas) vairāk nekā 80% aptaujāto skatījumā konkurences tiesību regulējumam Latvijā atbilst šādi raksturojumi:
 - ✓ Valsts un pašvaldības iestādes nedrīkst diskriminēt uzņēmējus un radīt nepamatotas konkurences priekšrocības;
 - ✓ Tirgus dalībniekam, kas atrodas dominējošā stāvoklī, ir aizliegts jebkādā veidā ļaunprātīgi to izmantot;
 - ✓ Ir aizliegtas tirgus dalībnieku vienošanās par cenu vai tarifu noteikšanu, kā arī informācijas apmaiņu attiecībā uz cenām.
- ❑ Salīdzinoši visretāk, mazāk kā trešdaļā gadījumu, konkurences tiesību regulējumam Latvijā atbilst šādi raksturojumi:
 - ✓ Naudas soda apmēru par konkurences tiesību aizlieguma pārkāpumu aprēķina procentos no tirgus dalībnieka peļņas;
 - ✓ Ir atļautas tirgus dalībnieku vienošanās par tirgu sadali, ņemot vērā klientu grupu specifiku.

2. Saskarsmes pieredze ar Konkurences padomi

- ❑ Visās izlasēs pieaudzis pētījuma dalībnieku skaits, kuriem ir bijusi saskarsmes pieredze ar Konkurences padomi:
 - ✓ 80% pašvaldību (+68% salīdzinājumā ar 2018.g.). Saskarsmes mērķis/ iemesls visbiežāk bija jautājumu uzdošana/saruna pa tālruni (minēja 58% respondentu, kuriem ir bijusi saskarsmes pieredze ar Konkurences padomi) un līdzdalības kapitālsabiedrībā pārvērtēšana (58%);
 - ✓ 48% juridisko biroju (+12% salīdzinājumā ar 2018.g.). Saskarsmes mērķis/ iemesls visbiežāk bija iesniegtais iesniegums (92%), paskaidrojuma sniegšana (83%), kā arī jautājumu uzdošana/saruna pa tālruni (43%);
 - ✓ 45% asociāciju (+7% salīdzinājumā ar 2018.g.). Saskarsmes mērķis/ iemesls visbiežāk bija saņemtais Konkurences padomes viedoklis/ iebildums (57%), kā arī jautājumu uzdošana/saruna pa tālruni (43%);
 - ✓ 30% uzņēmēju (+7% salīdzinājumā ar 2018.g.). Saskarsmes mērķis/ iemesls visbiežāk bija informācijas pieprasījuma saņemšana no Konkurences padomes (minēja 50% respondentu, kuriem ir bijusi saskarsmes pieredze ar Konkurences padomi) un paskaidrojuma sniegšana (44%).

3. Konkurences padomes darbības vērtējums

- ❑ Visās pētījuma izlasēs Konkurences padomes darbība tika vērtēta galvenokārt pozitīvi vai neitrāli. Pozitīvi Konkurences padomes darba vērtējumi valdīja (>60%) pašvaldību un juridisko biroju grupās, neitrālāk Konkurences padomes darbību vērtēja aptaujātie uzņēmēji un asociācijas:
 - ✓ 63% pašvaldību (+22% salīdzinājumā ar 2018.g.) kopumā pozitīvi vērtēja Konkurences padomes darbību. 33% to raksturoja neitrāli, 3% vērtēja kritiski. Vairāk nekā 70% aptaujāto pašvaldību pārstāvju pozitīvi vērtēja Konkurences padomes sniegto viedokļu (atzinumu) kvalitāti pēc visiem aptaujā iekļautajiem kritērijiem.
 - ✓ 67% juridisko biroju (-33% salīdzinājumā ar 2018.g.), kuriem ir bijusi saskare ar Konkurences padomi, kopumā pozitīvi vērtēja tās darbību. 8% Konkurences padomes darbību raksturoja neitrāli, 25% vērtēja kritiski.
 - ✓ 48% asociāciju (+13% salīdzinājumā ar 2018.g.) kopumā pozitīvi vērtēja Konkurences padomes darbību. 19% to raksturoja neitrāli, 26% (+5% salīdzinājumā ar 2018.g.) vērtēja kritiski, savukārt 6% atturējās sniegt konkrētu vērtējumu.
 - ✓ 39% uzņēmēju (-12% salīdzinājumā ar 2018.g.) kopumā pozitīvi vērtēja Konkurences padomes darbību. 39% to raksturoja neitrāli, 7% (-6% salīdzinājumā ar 2018.g.) vērtēja kritiski, savukārt 14% nespēja sniegt konkrētu vērtējumu.
- ❑ Pozitīvs sadarbības ar Konkurences padomi vērtējums dominēja aptaujāto uzņēmēju, pašvaldību un asociāciju vidū. Jāatzīmē, ka visās šajās izlasēs šogad sadarbība ar Konkurences padomi tika pozitīvāk vērtēta gandrīz pēc visiem aptaujā iekļautajiem kritērijiem. Vairāk nekā trīs ceturtdaļas aptaujāto uzņēmēju, pašvaldību un asociāciju pozitīvi vērtēja saziņas iespējas ar Konkurences padomi, tās **darbinieku atsaucību un kompetenci**, piekrītot, ka viņi darbojas savu pilnvaru robežās. Kopumā pozitīvi, bet rezervētāk nekā 2018.g. sadarbība ar Konkurences padomi tika vērtēta juridisko biroju grupā.

❑ Informācijas pieprasījumus no Konkurences padomes ir saņēmuši 20% - 30% pētījuma dalībnieku:

- ✓ Informācijas pieprasījumus no Konkurences padomes ir saņēmuši 21% uzņēmēju (-9% salīdzinājumā ar 2018.g.). Šogad uzņēmēji pozitīvāk vērtēja atbilžu sagatavošanas procesa sarežģītību nekā iepriekš. Katrs otrais (50%; +24% salīdzinājumā ar 2018.g.) respondents apgalvoja, ka sagatavot atbildes uz informācijas pieprasījumiem bija vienkārši, viegli un ātri. 59% uzņēmēju (+20% salīdzinājumā ar 2018.g.), kuri pēdējo trīs gadu laikā ir saņēmuši informācijas pieprasījumus no Konkurences padomes, informācijas pieprasījuma satura kvalitāti vērtēja kā augstu.
- ✓ Informācijas pieprasījumus ir saņēmuši 30% pašvaldību (-5% salīdzinājumā ar 2018.g.). Divas trešdaļas (67%) pašvaldību pārstāvju atzina, ka atbilžu sagatavošana prasīja ievērojamu resursu ieguldījumu, bet bija saprotams, ka pieprasītā informācija ir objektīvi nepieciešama Konkurences padomes darbā. Divas trešdaļas (67%; +20% salīdzinājumā ar 2018.g.) respondentu informācijas pieprasījumu satura kvalitāti vērtēja kā augstu.
- ✓ Informācijas pieprasījumus no Konkurences padomes ir saņēmuši 29% asociāciju (+19% salīdzinājumā ar 2018.g.). Atbilžu sagatavošanas process visbiežāk (44% gadījumu) tika raksturots kā vienkāršs, viegls un ātrs. 78% (+11% salīdzinājumā ar 2018.g.) aptaujāto, kuri pēdējo trīs gadu laikā ir saņēmuši informācijas pieprasījumus no Konkurences padomes, informācijas pieprasījuma satura kvalitāti vērtēja kā augstu.

❑ Konkurences padomes amatpersonu rīcība, veicot procesuālās darbības (inspekcijas / apmeklējumi), galvenokārt tika vērtēta kā pilnvarām atbilstoša, bez profesionālās ētikas pārkāpumiem. Salīdzinājumā ar 2018.g., šogad rezultāti nav būtiski mainījušies. Ar pilnvarām neatbilstošu un neētisku Konkurences padomes amatpersonu rīcību ir saskārušies 2% aptaujāto uzņēmēju. Juridisko biroju grupā, kur ievērojami biežāk bijusi saskare ar Konkurences padomi procesuālās darbībās, ar pilnvarām neatbilstošu rīcību saskārušies 8% aptaujāto, vēl 17% respondentu ir novērojuši Konkurences padomes amatpersonu neētisku rīcību. Kopumā pozitīvi, tomēr nedaudz rezervētāk kā 2018.g., juridisko biroju pārstāvji vērtēja Konkurences padomes sagatavotos paskaidrojumus tiesai, apelācijas, kasācijas sūdzību sagatavošanas kvalitāti, kā arī Konkurences padomes pārstāvības kvalitāti tiesas sēdes laikā.

- ❑ Ar Konkurences padomes pieņemtajiem lēmumiem regulāri iepazīstas vien retais pētījuma dalībnieks, parasti tikuši iepazīti vien atsevišķi Konkurences padomes lēmumi.
 - ✓ 39% uzņēmēju (-8% salīdzinājumā ar 2018.g.) ir iepazinušies ar kādiem Konkurences padomes pieņemtajiem lēmumiem, regulāri to dara 6% (+2% salīdzinājumā ar 2018.g.) aptaujāto;
 - ✓ 51% aptaujāto asociāciju (+6% salīdzinājumā ar 2018.g.) ir iepazinušies ar kādiem Konkurences padomes pieņemtajiem lēmumiem, regulāri to dara 6% (-3% salīdzinājumā ar 2018.g.) respondentu;
 - ✓ 76% pašvaldību pārstāvju (+25% salīdzinājumā ar 2018.g.) ir iepazinušies ar kādiem Konkurences padomes pieņemtajiem lēmumiem, regulāri to dara 13% (+13% salīdzinājumā ar 2018.g.) aptaujāto;
 - ✓ 76% juridisko biroju (rezultāts nav mainījies) ir iepazinušies ar kādiem Konkurences padomes pieņemtajiem lēmumiem, regulāri to dara 40% (+28% salīdzinājumā ar 2018.g.) respondentu.
- ❑ Aptaujāto uzņēmēju, pašvaldību un asociāciju vidū dominēja pozitīvs Konkurences padomes pieņemto lēmumu kvalitātes vērtējums, turklāt pēc visiem vērtējumu kritērijiem šogad iegūti pozitīvāki rezultāti nekā tas bija 2018.g. Vairāk nekā divas trešdaļas respondentu atzina, ka lēmumi kopumā ir kvalitatīvi, juridiskie pamatojumi un konkurences tiesību normatīvo aktu piemērošana lēmumos ir skaidra un saprotama, lēmumu pieņemšanā Konkurences padome ievēro konsekvenci un pastāvību. Kopumā pozitīvi, bet rezervētāk nekā 2018.g. Konkurences padomes lēmumu kvalitāte tika vērtēta juridisko biroju grupā.
- ❑ Biežāk minētie ieteikumi, kādā veidā Konkurences padome varētu uzlabot pieņemto lēmumu kvalitāti:
 - ✓ Sniegt plašāku informācijas izklāstu (minēja 78% pašvaldību, 50% asociāciju un 40% uzņēmēju);
 - ✓ Sniegt vairāk informācijas par nacionāliem tirgus dalībniekiem (minēja 50% asociāciju, 47% uzņēmēju un 35% pašvaldības pārstāvju).
- ❑ Vairāk nekā trīs ceturtdaļas pētījuma dalībnieku pārstāvēja viedokli, ka Konkurences padomes pieņemtie lēmumi pozitīvi ietekmē tirgu. Tā uzskata 87% pašvaldību, 81% asociāciju pārstāvju, kā arī 76% uzņēmēju. Visās grupās Konkurences padomes lēmumu ietekme uz tirgu šogad tika vērtēta pozitīvāk nekā iepriekšējā, 2018.g. pētījumā.

- ❑ Vairākums pētījuma dalībnieku, kuri ir iepazinušies ar Konkurences padomes lēmumiem, padomes piemērotos sodu apmērus vērtēja kā pietiekami samērīgus, lai preventīvā līmenī atturētu tirgus dalībniekus no konkurences tiesību pārkāpumu izdarīšanas. Tā domā 91% pašvaldību, 74% juridisko biroju, 50% asociāciju pārstāvju, kā arī 58% aptaujāto uzņēmēju.
- ❑ Uzņēmēju un asociāciju pārstāvju skatījumā Konkurences padomei prioritāri būtu jāvērsas pret publisko personu nepamatotu konkurences kropļošanu ar saviem lēmumiem vai darbībām, to kā svarīgāko uzdevumu nosauca 55% asociāciju un 36% uzņēmēju. Pašvaldības pārstāvju vidū, kā svarīgākie jautājums, kura risināšanai Konkurences padomei būtu jāvelta prioritāra uzmanība, visbiežāk tika nosaukti uzņēmēju izglītošana (minēja 47% respondentu) un pastiprināta tirgus un tirgus procesu uzraudzība (37%).
- ❑ Kā aktuālās problēmas nozarēs un tirgos, kuras būtu jārisina Konkurences padomei, visbiežāk tika nosauktas:
 - ✓ Iepirkumu kartelji (minēja 83% uzņēmēju, 83% pašvaldību, 65% asociāciju pārstāvju);
 - ✓ Publisko personu, tai skaitā valsts un pašvaldību uzņēmumu nepamatota iesaistīšanās komercdarbībā (minēja 55% uzņēmēju un asociāciju, 30% pašvaldību pārstāvju).
- ❑ Viedokļi par to, kā Konkurences padome aktuālās problēmas risina/uzrauga šobrīd, bija biežāk kritiski. 57% uzņēmēju, 65% asociāciju, kā arī 40% pašvaldību pārstāvju uzskata, ka Konkurences padomes darbs ir nepietiekošs.
- ❑ Konkurences padomes darbības ietekme uz konkurences situāciju tirgos tika vērtēta gandrīz viennozīmīgi pozitīvi un vērtējumi ir uzlabojušies salīdzinājumā ar 2018.g. rezultātiem. Konkurences padomes darbības ietekmi uz konkurences situāciju tirgos pozitīvi vērtēja 93% pašvaldību, 90% asociāciju, kā arī 74% aptaujāto uzņēmēju.
- ❑ Kā rezultatīvākās Konkurences padomes darbības konkurences situācijas uzlabošanai tirgos visbiežāk tika minētas:
 - ✓ Pieņemtie lēmumi par atklātiem Konkurences likuma pārkāpumiem (kā vienu no divām efektīvākajām darbībām to minēja 56% uzņēmēju, 55% asociāciju, 33% pašvaldību pārstāvju);
 - ✓ Piemērotie sodi par atklātiem Konkurences likuma pārkāpumiem (minēja 55% asociāciju, 48% uzņēmēju, 33% pašvaldību pārstāvju).

- ❑ Kā nozares ar konkurences problēmām, kurām Konkurences padomei būtu jāpievērš pastiprināta uzmanība, visbiežāk tika minētas:
 - ✓ Būvniecība (būvniecības pakalpojumi, būvmateriālu ražošana / izplatīšana u.c.) (kā vienu no trim izvēlēm to minēja 83% pašvaldību, 69% uzņēmēju, 42% asociāciju pārstāvju);
 - ✓ Enerģētika (gāze, elektroenerģija, siltumenerģija u.c.) (minēja 68% asociāciju, 57% pašvaldību pārstāvju, kā arī 51% uzņēmēju).

4. Konkurences tiesību pārkāpumi

- ❑ Par to, ka jebkuras personas, kas cietušas no konkurences tiesību pārkāpumiem, ir tiesīgas piedzīt sev radušos zaudējumus, ir informēti vairākums (68%) juridisko biroju pārstāvju, pārējās mērķa grupās informēto respondentu skaits ir ap pusi (46% uzņēmēju, 50% pašvaldību, 45% asociāciju pārstāvju).
- ❑ Iespēju piedzīt zaudējumus, kas radušies no citu tirgus dalībnieku īstenotajiem konkurences tiesību pārkāpumiem, izskatījuši salīdzinoši mazs pētījuma dalībnieku skaits – 10% asociāciju, 7% pašvaldību un 5% uzņēmēju. 44% juridisko biroju klientu ir interesējušies par procedūru, kādā cietušajai personai ir iespējams piedzīt zaudējumus no tirgus dalībniekiem, kas īstenojuši konkurences tiesību pārkāpumus.
- ❑ Par konkurences neitralitāti ir dzirdējuši trīs ceturtdaļas (77%) aptaujāto pašvaldības pārstāvju, 3% ir saskārušies ar konkurences neitralitātes principa pārkāpumu.
- ❑ Saskaņā ar pētījuma rezultātiem, 11% (+1% salīdzinājumā ar 2018.g.) uzņēmēju un 10% (+2% salīdzinājumā ar 2018.g.) pašvaldības pārstāvju atbalstītu iesaistīšanos konkurences pārkāpumā, ja zinātu, ka tādēļ patērētājiem paaugstinātos cenas, bet uzņēmumam tas dotu papildu peļņu vai priekšrocības.
- ❑ Kā efektīvākie veidi, kā Konkurences padomei iegūt informāciju par iespējamajiem konkurences tiesību pārkāpumiem, visbiežāk tika minēti:
 - ✓ No patērētājiem (minēja 70% pašvaldību, 68% asociāciju, 58% uzņēmēju, kā arī 28% juridisko biroju pārstāvju);
 - ✓ No uzņēmumiem (minēja 67% pašvaldību, 50% uzņēmēju, 48% juridisko biroju, kā arī 32% asociāciju pārstāvju).

5. «Iecietības programma»

- ❑ Informētība par «ieciētības programmu» ir visai zema, turklāt tās atpazīstamība kopš 2018.g. nav uzlabojusies. Par «ieciētības programmu» ir dzirdējuši 19% uzņēmēju (-24% salīdzinājumā ar 2018.g.), 23% asociāciju (+2% salīdzinājumā ar 2018.g.) un 56% juridisko biroju pārstāvju (+12% salīdzinājumā ar 2018.g.).
- ❑ Kā Konkurences padomei veicamie pasākumi, lai Latvijā darbotos „ieciētības programma”, bieži tika minēti:
 - ✓ KP organizēt vairāk apmācošo semināru (minēja 47% uzņēmēju, 57% asociāciju, 14% juridisko biroju pārstāvju);
 - ✓ KP aktīvāk virzīt „ieciētības programmas” piedāvātās iespējas publiskajos medijos (minēja 43% uzņēmēju, 71% asociāciju, 50% juridisko biroju pārstāvju);
 - ✓ KP aktīvāk virzīt „ieciētības programmas” piedāvātās iespējas, veicot procesuālās darbības (minēja 37% uzņēmēju, 43% asociāciju, 43% juridisko biroju pārstāvju);
 - ✓ KP aktīvāk virzīt „ieciētības programmas” piedāvātās iespējas sociālajos tīklos (minēja 33% uzņēmēju, 57% asociāciju, 50% juridisko biroju pārstāvju).
- ❑ Kā nozīmīgākās barjeras, kas tirgus dalībniekus attur pieteikties uz „ieciētības programmu”, visbiežāk tika minētas:
 - ✓ Neuzticība valsts pārvaldes iestādēm (minēja 63% uzņēmēju, 57% asociāciju un juridisko biroju pārstāvju);
 - ✓ Bailes tikt identificētam kā „pārkāpuma ziņotājam” (minēja 53% uzņēmēju, 57% asociāciju, 36% juridisko biroju pārstāvju);
 - ✓ Bailes no citiem kartelī iesaistītajiem tirgus dalībniekiem un to iespējamās rīcības (minēja 50% uzņēmēju, 43% asociāciju un juridisko biroju pārstāvju).

6. Informācijas avoti un informatīvās aktivitātes

- ❑ Nozīmīgākais informācijas avots par Konkurences padomi un tās darbību ir internets, kur (neskaitot KP tīmekļa vietni www.kp.gov.lv) informāciju gūst vairākums pētījuma dalībnieku (63% uzņēmēju, 77% pašvaldību, 71% asociāciju un 64% juridisko biroju pārstāvju). Konkurences padomes tīmekļa vietnē www.kp.gov.lv informāciju gūst 15% uzņēmēju, 23% pašvaldību un asociāciju, kā arī 48% juridisko biroju pārstāvju. 2018. un 2022.g. pētījumu rezultātu dinamika liecina, ka interneta avotu nozīme informācijas gūšanā par Konkurences padomi pieaug. Nākamās vietas nozīmīgāko informācijas avotu sarakstā par Konkurences padomi ieņem plašsaziņas līdzekļi, kā televīzija un radio.
- ❑ Uzņēmēju vidē sarucis respondentu skaits, kuri pēdējā gada laikā dzirdējuši vai saņēmuši informāciju par Latvijas Konkurences padomes darbu (28%; -19% salīdzinājumā ar 2018.g.). Pašvaldību un asociāciju mērķa grupās informāciju par konkurenci un Latvijas Konkurences padomes darbību ir guvuši vairākums respondentu.
- ❑ Līdzīgi kā 2018.g., arī šogad divas trešdaļas (67%) uzņēmēju kritiski vērtēja Konkurences padomes informatīvās aktivitātes sabiedrības informēšanā par savām aktivitātēm (piemēram, pieņemtajiem lēmumiem, savu praksi, tiesību normu interpretāciju, utt.). Kā pietiekamas Konkurences padomes informatīvās aktivitātes vērtēja 24% (-5% salīdzinājumā ar 2018.g.) uzņēmēju.
- ❑ Pozitīvāk Konkurences padomes informatīvās aktivitātes sabiedrības informēšanā par savām aktivitātēm vērtēja pašvaldību, asociāciju un juridisko biroju pārstāvji, turklāt vērtējumi salīdzinājumā ar 2018.g. ir uzlabojušies. Konkurences padomes informatīvās aktivitātes kā pietiekamas vērtēja 77% pašvaldību (+39% salīdzinājumā ar 2018.g.), 52% juridisko biroju (+16% salīdzinājumā ar 2018.g.) un 48% asociāciju pārstāvju (+12% salīdzinājumā ar 2018.g.). Papildus interese tika pausta par tādām tēmām, kā aizliegtas vienošanās (par cenām, par tirgus sadali), par publisku personu iesaisti uzņēmējdarbībā, par lielu uzņēmumu jaunprātīgu rīcību.
- ❑ Vairākums pētījuma dalībnieku pārstāvēja uzskatu, ka Konkurences padomei būtu lietderīgi organizēt seminārus, konferences vai sniegt prezentācijas par konkurences tiesību jautājumiem. Tā domā 55% asociāciju, 63% pašvaldību un 72% juridisko biroju pārstāvju. Biežāk interesējošās tēmas – konkurences tiesības Latvijā un ES, iepirkumu pieteikumu specifika un jautājumi, publisku personu iesaiste uzņēmējdarbībā.

III. Pētījuma rezultāti

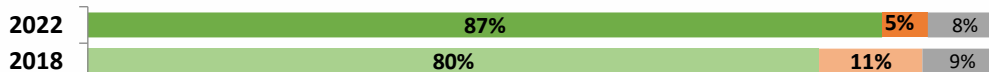
1. Priekšstatī par konkurenci un tās tiesību regulējumu Latvijā

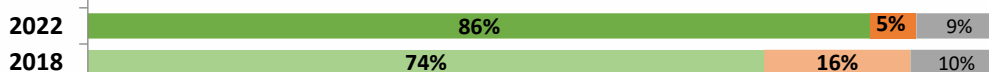
Priekšstatī par konkurences tiesību regulējumu Latvijā: uzņēmēji

Aptaujas jautājums: Lūdzu, novērtējiet, vai, Jūsaprāt, zemāk norādītie apgalvojumi atbilst konkurences tiesību regulējumam Latvijā?

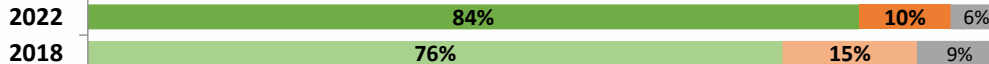
Valsts un pašvaldības iestādes nedrīkst diskriminēt uzņēmējus un radīt nepamatotas konkurences priekšrocības

Tirgus dalībniekam, kas atrodas dominējošā stāvoklī, ir aizliegts jebkāda veidā ļaunprātīgi to izmantot

Ir aizliegtas tirgus dalībnieku vienošanās par cenu vai tarifu noteikšanu, kā arī informācijas apmaiņu attiecībā uz cenām

Naudas soda apmēru par konkurences tiesību aizlieguma pārkāpumu aprēķina procentos no tirgus dalībnieka apgrozījuma

Visiem tirgus dalībniekiem pirms apvienošanās ir jāiesniedz uzraudzības iestādei ziņojums, ko tā izvērtē, atļaujot vai aizliedzot apvienošanos

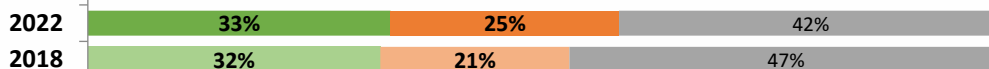
Visiem uzņēmumiem ir aizliegts piemērot pārmērīgi zemas cenas – tādas, kas nesedz pašizmaksu vai ir būtiski zemākas par nozares vidējām cenām

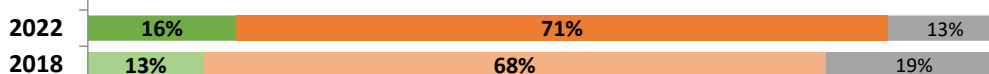
Ir atļautas atsevišķas tirgus dalībnieku vienošanās, kuras būtiski neietekmē konkurenci, ja tās atbilst noteiktiem kritērijiem

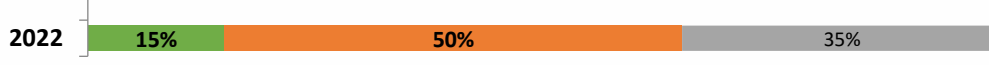
Uzņēmumi, kas pirmie informējuši Konkurences padomi par izdarīto konkurences pārkāpumu, saņem atbrīvojumu no naudas soda

Ir atļautas tirgus dalībnieku vienošanās par tirgu sadali, ņemot vērā klientu grupu specifiku

Naudas soda apmēru par konkurences tiesību aizlieguma pārkāpumu aprēķina procentos no tirgus dalībnieka peļņas

Atbilst

Neatbilst

Grūti spriest

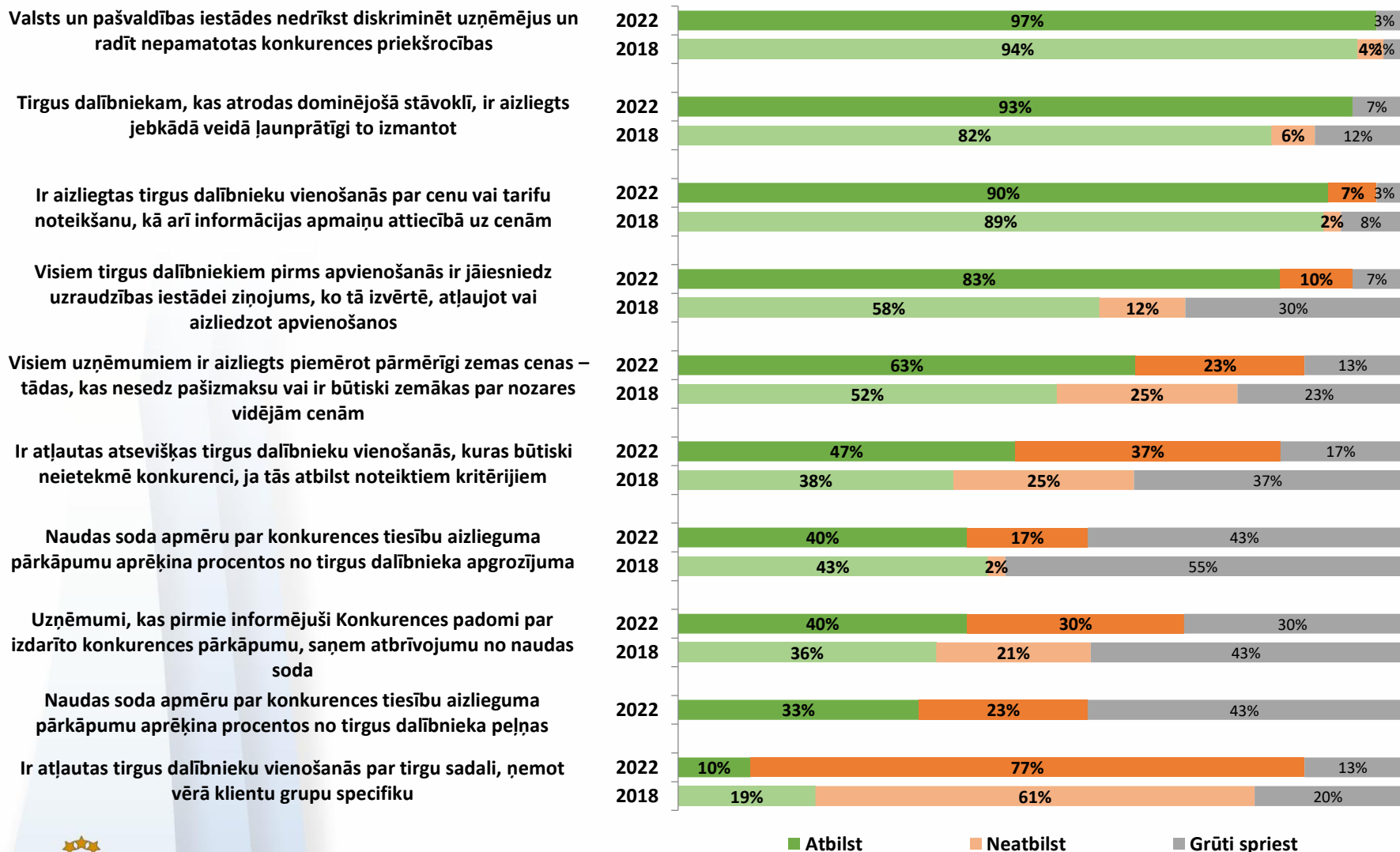

Konkurences padome

Bāze: visi aptaujas dalībnieki; 2022: n=160

Priekšstatī par konkurences tiesību regulējumu Latvijā: pašvaldības

Aptaujas jautājums: Lūdzu, novērtējiet, vai, Jūsaprāt, zemāk norādītie apgalvojumi atbilst konkurences tiesību regulējumam Latvijā?

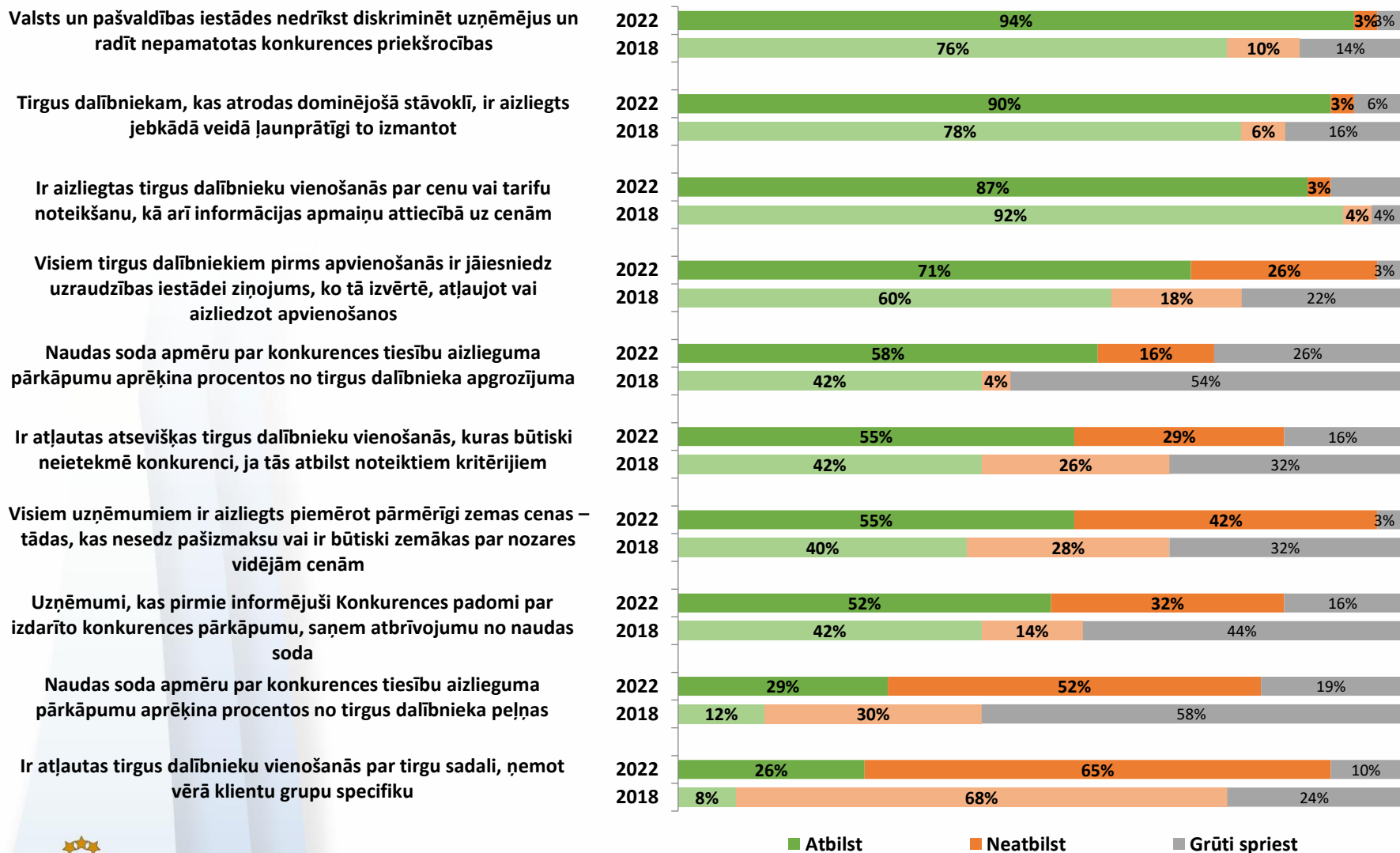

Bāze: visi aptaujas dalībnieki; 2022: n=30

Priekšstati par konkurences tiesību regulējumu Latvijā: asociācijas

Aptaujas jautājums: Lūdzu, novērtējiet, vai, Jūsaprāt, zemāk norādītie apgalvojumi atbilst konkurences tiesību regulējumam Latvijā?

Atbilst

Neatbilst

Grūti spriest

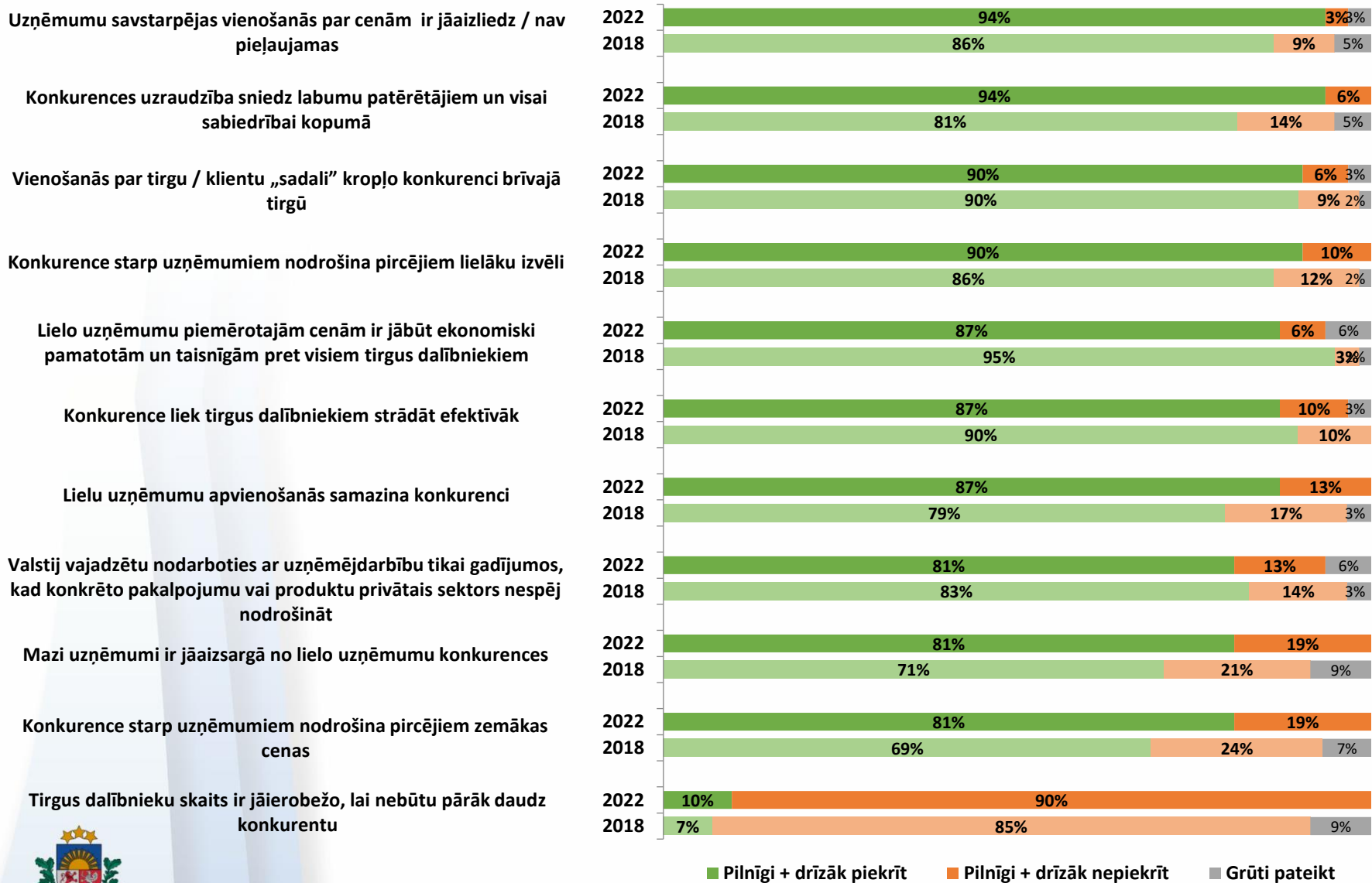
Bāze: visi aptaujas dalībnieki; 2022: n=31

Konkurences padome

Priekšstati par konkurences tiesību regulējumu Latvijā: asociācijas

Aptaujas jautājums: Lūdzu, novērtējiet katru apgalvojumu, norādot, cik lielā mērā Jūs piekrītat apgalvojumā norādītajam?

■ Pilnīgi + drīzāk piekrīt ■ Pilnīgi + drīzāk nepiekrīt ■ Grūti pateikt

Bāze: visi aptaujas dalībnieki; 2022: n=31

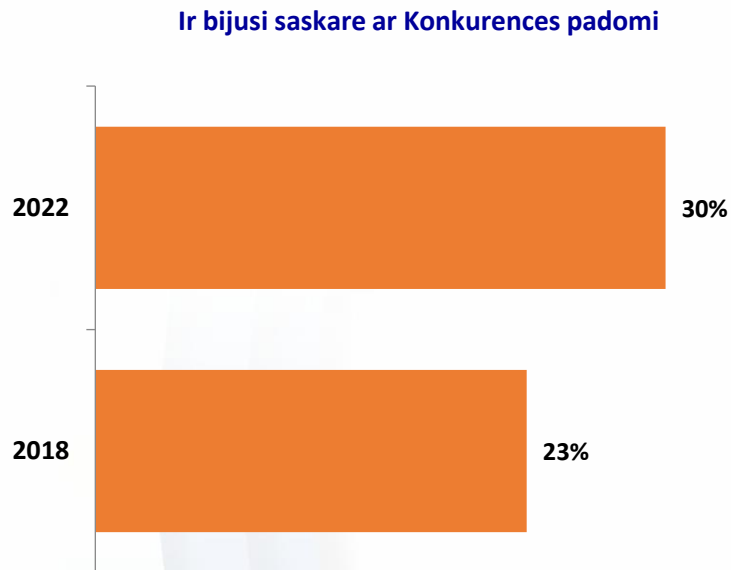
Konkurences padome

2. Saskarsmes pieredze ar Konkurences padomi

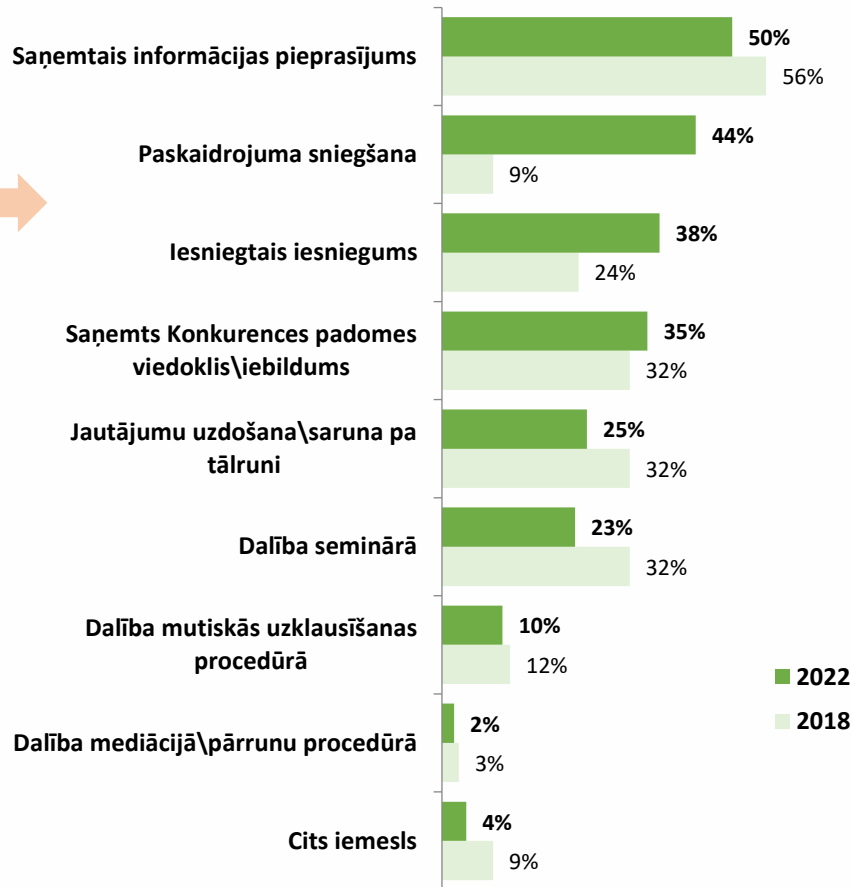
Saskarsmes pieredze ar Konkurences padomi: uzņēmēji

Aptaujas jautājums: Vai Jums ir bijusi saskare ar Konkurences padomi?

Bāze: visi respondenti, 2022: n=160

Aptaujas jautājums: Kāds ir bija šīs saskarsmes mērķis / iemesls?

Kā «cits iemesls» tika minēts:

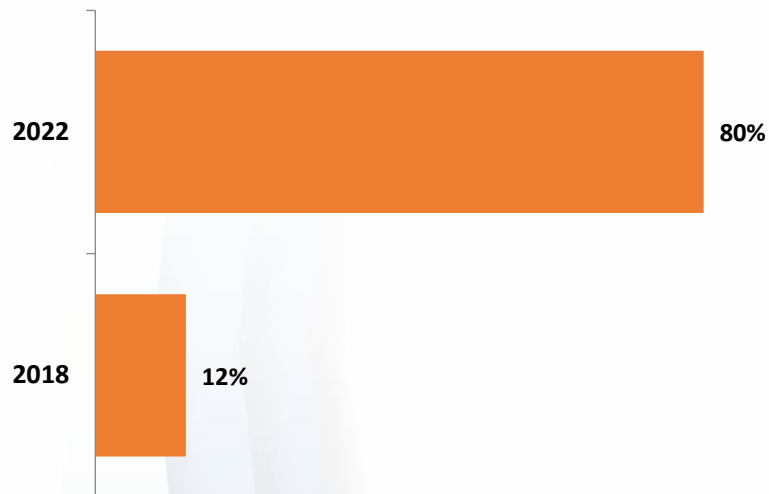
- ✓ Aptauja;
- ✓ Piedalījās kaut kāda procedūrā 15 gadi atpakaļ, biju tur kā tuks

Bāze: respondenti, kuriem ir bijusi saskare ar Konkurences padomi; 2022: n=48

Saskarsmes pieredze ar Konkurences padomi: pašvaldības

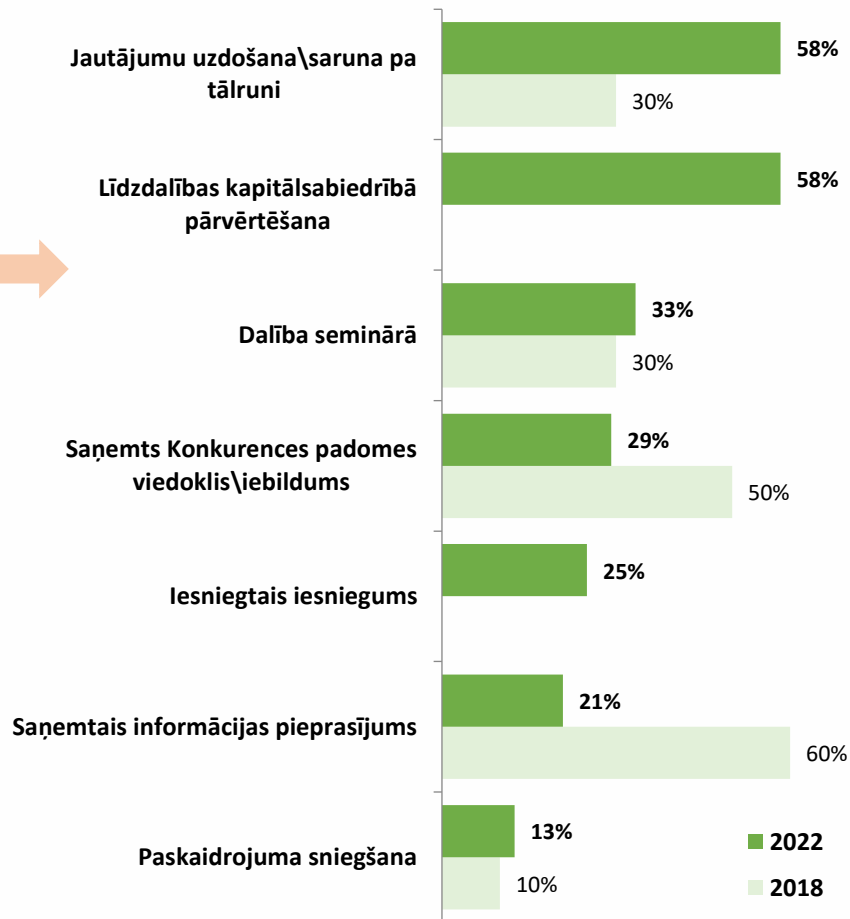
Aptaujas jautājums: Vai Jums ir bijusi saskare ar Konkurences padomi?

Ir bijusi saskare ar Konkurences padomi

Bāze: visi respondenti, 2022: n=30

Aptaujas jautājums: Kāds ir bijis šīs saskarsmes mērķis / iemesls?

Bāze: respondenti, kuriem ir bijusi saskare ar Konkurences padomi; 2022: n=24

Saskarsmes pieredze ar Konkurences padomi: asociācijas

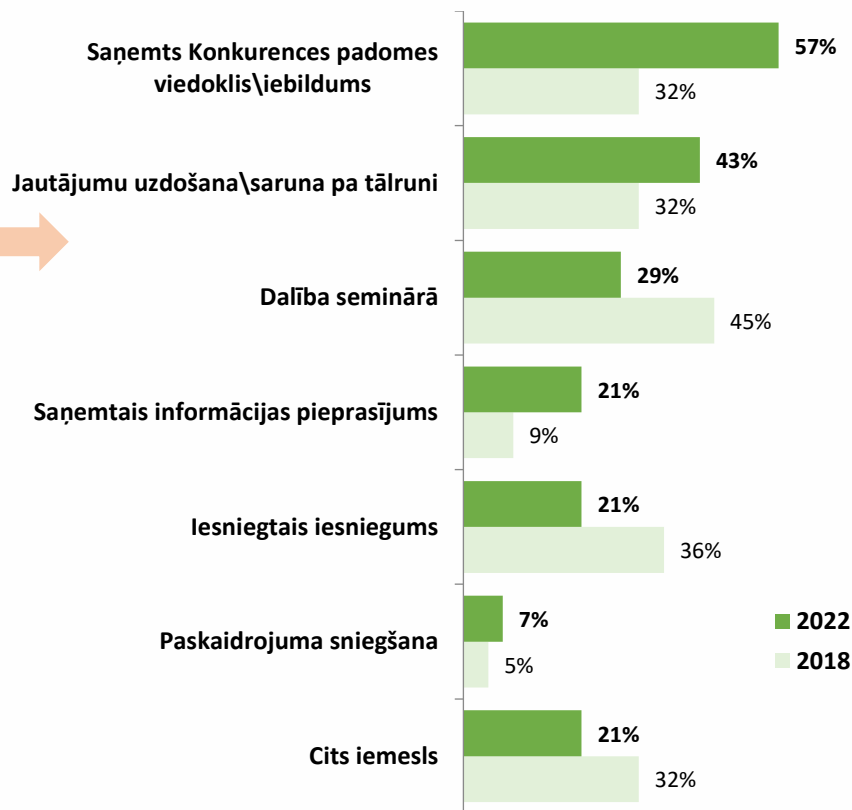
Aptaujas jautājums: Vai Jums ir bijusi saskare ar Konkurences padomi?

Ir bijusi saskare ar Konkurences padomi

Bāze: visi respondenti, 2022: n=31

Aptaujas jautājums: Kāds ir bijis šīs saskarsmes mērķis / iemesls?

Kā «cits iemesls» tika minēts:

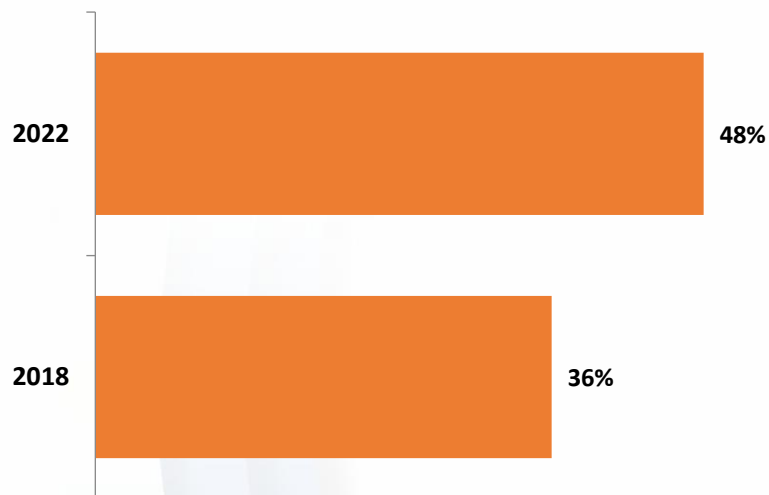
- ✓ Diskusijas LTRK ietvaros;
- ✓ Likumdošanas pilnveidošana;
- ✓ Apsūdzība pārkāpumā -tā bija nepamatota, mēs toreiz tiesā uzvarējām.

Bāze: respondenti, kuriem ir bijusi saskare ar Konkurences padomi; 2022: n=14

Saskarsmes pieredze ar Konkurences padomi: juridiskie biroji

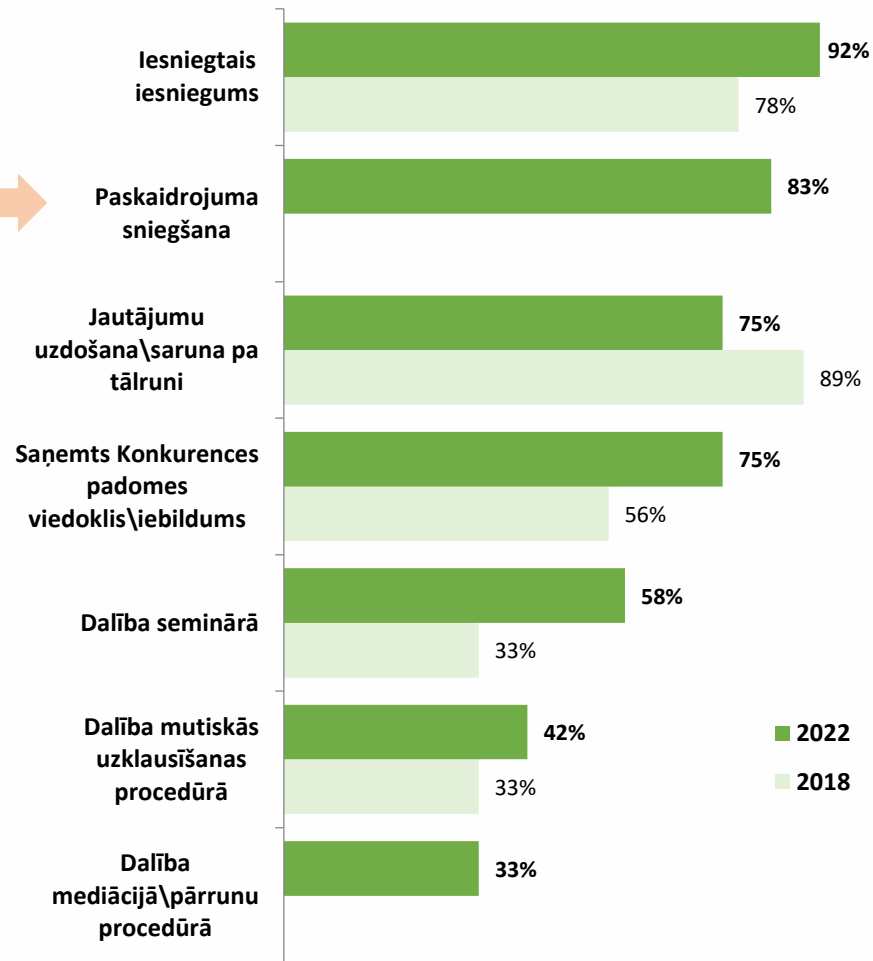
Aptaujas jautājums: Vai Jums ir bijusi saskare ar Konkurences padomi?

Ir bijusi saskare ar Konkurences padomi

Bāze: visi respondenti, 2022: n=25

Aptaujas jautājums: Kāds ir bijis šīs saskarsmes mērķis / iemesls?

Bāze: respondenti, kuriem ir bijusi saskare ar Konkurences padomi; 2022: n=12

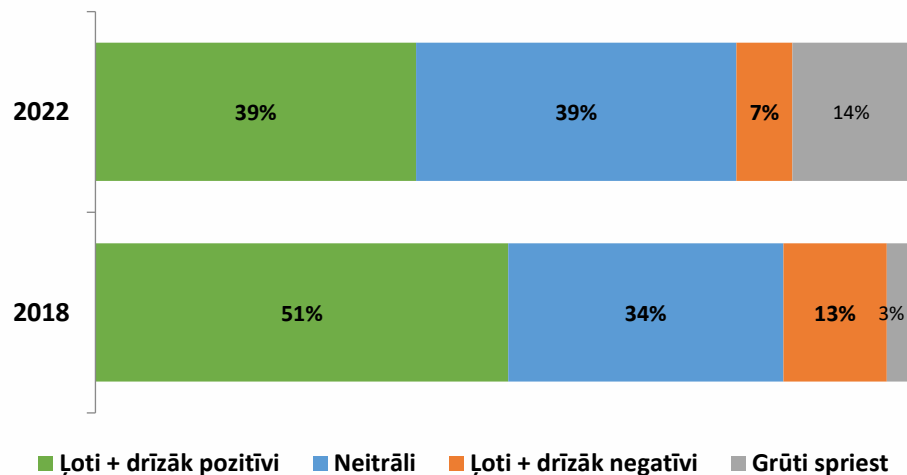
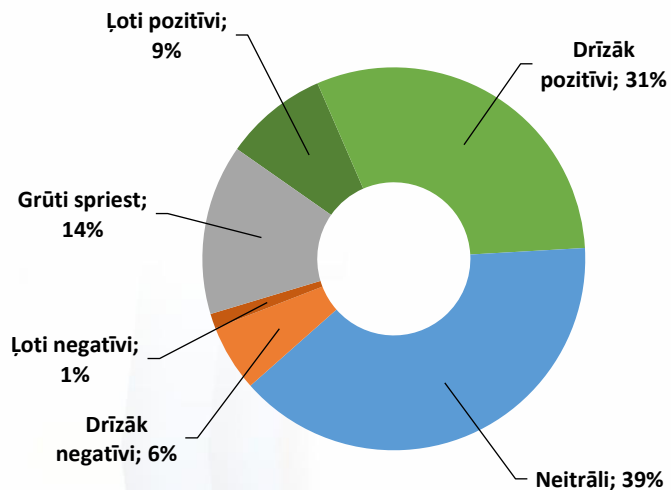

3. Konkurences padomes darbības vērtējums

3.1. Vispārējs KP darbības vērtējums un priekšlikumi tās pilnveidei: uzņēmēji

Aptaujas jautājums: Kā Jūs vērtējat Konkurences padomes darbību kopumā?

Bāze: visi aptaujas dalībnieki; 2022: n=160

3.1. Vispārējs KP darbības vērtējums un priekšlikumi tās pilnveidei: uzņēmēji

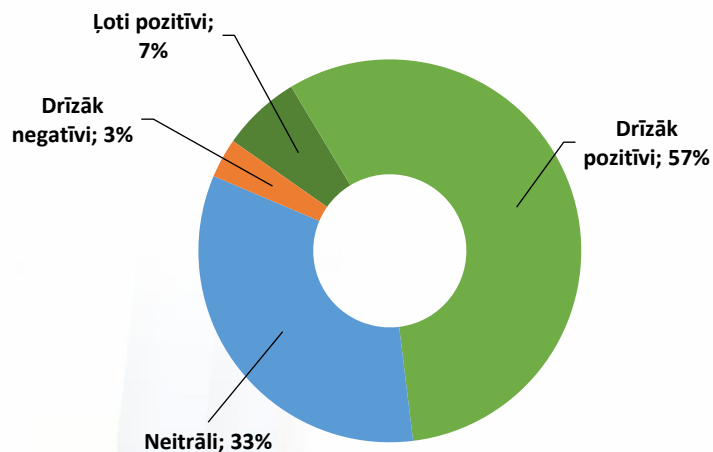
Aptaujas jautājums: Lūdzu, norādiet Jūsu ieteikumus, kādā veidā Konkurences padome varētu uzlabot savas darbības kvalitāti!

Tika minētas šādas atbildes:

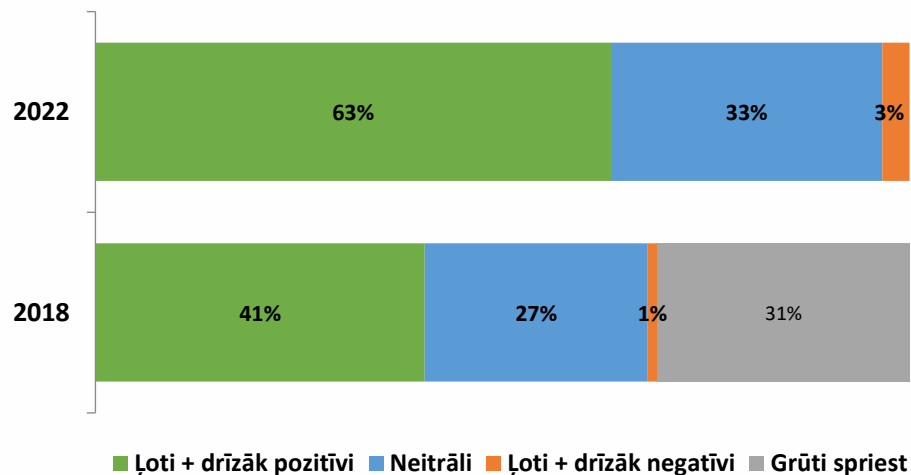
- ✓ Komunikācijas uzlabošana ar klientiem, efektīva / ātra atbilde, kompetentu cilvēku /juristu iesaiste. Nelietot argumentu - mums nav laika, vai esam aizņemti ar RD nano projektiem... :) Biežāk komunicēt par KP būtību, reāliem piemēriem
- ✓ Konkurences tiesības ir ļoti sarežģītas, arī savos lēmumos KP lieto sarežģītu juridisku valodu. Līdz ar to sprieduma būtība cilvēkiem ir grūti saprotama. Vajadzētu lēmumus/spriedumus un komunikāciju par tiem "cilvēkiskot".
- ✓ Vairāk proaktīvas saziņas un procesu skaidrošanas ar tirgus dalībniekiem tajos jautājumos, kas nav saistīti ar konkrētu lietu izskatīšanu.
- ✓ Vairāk uzraudzīt aktuālos iepirkumus un cenu dempingu.
- ✓ Vajag vairāk kontrolēt to, lai netiktu kropļots tirgus
- ✓ KP nespēj objektīvi izvērtēt AS Latvenergo darbību, jo abas ir atkarīgas no Ekonomikas ministrijas "labvēlības". Ja tāda interešu bloķēšanās notiktu privātajā sektorā, noteikti sekotu smagi sodi.
- ✓ Aktīvāk monitorēt "milžus". Ir redzama visatļautība.
- ✓ Atbrīvoties no negodīgiem darbiniekiem.
- ✓ Ātrāk izskatīt iesniegumus, nodrošināt ātrāku jautājumu izskatīšanu,
- ✓ Biežāk iesaistīties aktuālu jautājumu arī publiskā apspriešanā, sargājot konkurenci, nevis konkurentus vai iedomātos pircējus, uzņemoties atbildību par tautsaimniecībai derīgu iznākumu ilgtermiņā un aktīvi skaidrojot to publiski.
- ✓ Galvenā problēma ir uzskatos, ka valsts kapitālsabiedrības nedrīkst konkurēt ar privāto sektoru. Tik mazā valstī ar tik daudzām neattīstītām jomām būtu pilnvērtīgi jāizmanto cilvēkkapitāls, intelektuālais un finanšu kapitāls
- ✓ Publiskajā telpā skaidrojot vienu vai otru savu lēmumu
- ✓ Publiski apspriest īpaši aktuālus jautājumus
- ✓ Sadarbībā ar KP nav atgriezeniskā saite
- ✓ Sadarbojoties ar uzņēmumu, izprast katra uzņēmuma specifiskās sfēras un balstoties uz tām pieņemt lēmumus.
- ✓ Skaidrojošā darba vairāk
- ✓ Sniegt atgriezenisko saiti.
- ✓ Tā varētu biežāk pārskatīt izsludinātos konkursus, kuros bez papildus informācijas uzreiz saprotams, ka iepirkuma izsludinātājs jau sākumā iesniedzis prasības, kas atbilst tikai konkrētam dalībniekam.
- ✓ Tirgus tendenču vērošana un proaktīva rīcība uzņēmumu informēšanā.
- ✓ Cītīgi strādāt.
- ✓ Ieteikums detalizētāk izvērst savos informācijas pieprasījumos nepieciešamo informāciju, kādu sagaida no komersanta
- ✓ Līdz šim sadarbība ir bijusi veiksmīga.
- ✓ Īsāki lēmumu pieņemšanas termiņi.
- ✓ Nodrošināt ātrākās un kvalitatīvākas konsultācijas
- ✓ Mazāk tukša PR. Nevis skriet un sodīt, bet veltīt uzmanību arī uzņēmēju izglītošanai vai parūpēties lai kāds cits to dara.
- ✓ Miljonu iepirkumu uzraudzības atbilstība konkurences likumam pirms izsludināts iepirkums
- ✓ Vairāk un strukturētāki skaidrojumi par konkurences tiesību tēmām
- ✓ Nepiesieties sīkumiem un vairāk kontrolēt lielos tirgotājus
- ✓ Objektīvāku viedokli
- ✓ Vairāk strādāt

3.1. Vispārējs KP darbības vērtējums un priekšlikumi tās pilnveidei: pašvaldības

Aptaujas jautājums: Kā Jūs vērtējat Konkurences padomes darbību kopumā?

Bāze: visi respondenti, 2022: n=30

Aptaujas jautājums: Lūdzu, norādiet Jūsu ieteikumus, kādā veidā Konkurences padome varētu uzlabot savas darbības kvalitāti!

Tika minētas sekojošas atbildes:

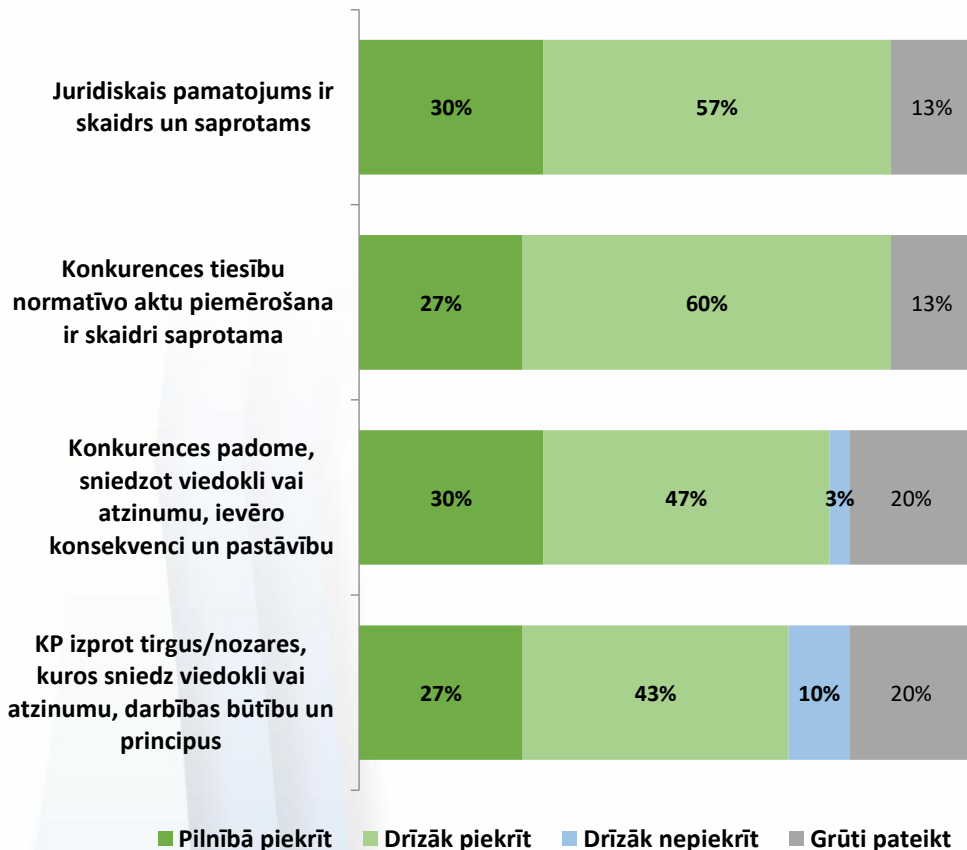
- ✓ Rīkot seminārus par aktuālām tēmām;
- ✓ Vairāk sniegt informāciju ar dažādiem piemēriem, kā vajag un kā nevajag rīkoties;
- ✓ Aktīvāk darboties karteļu lietās;
- ✓ Konkurences padome neseko izmaiņām tirgū, ir jomas, kur situācija strauji mainās;
- ✓ Ir jāņem vērā dažādie viedokļi un dažādās situācijas dažādos rajonos;
- ✓ Konkurences padomes darbības kvalitāte ir atbilstoša;
- ✓ Maksimāli daudz sniegt informāciju un to skaidrot arī pašvaldībām dažādās sanāksmēs.

Bāze: respondenti, kuriem ir bijusi saskare ar Konkurences padomi; 2022: n=24

3.1. Vispārējs KP darbības vērtējums un priekšlikumi tās pilnveidei: pašvaldības

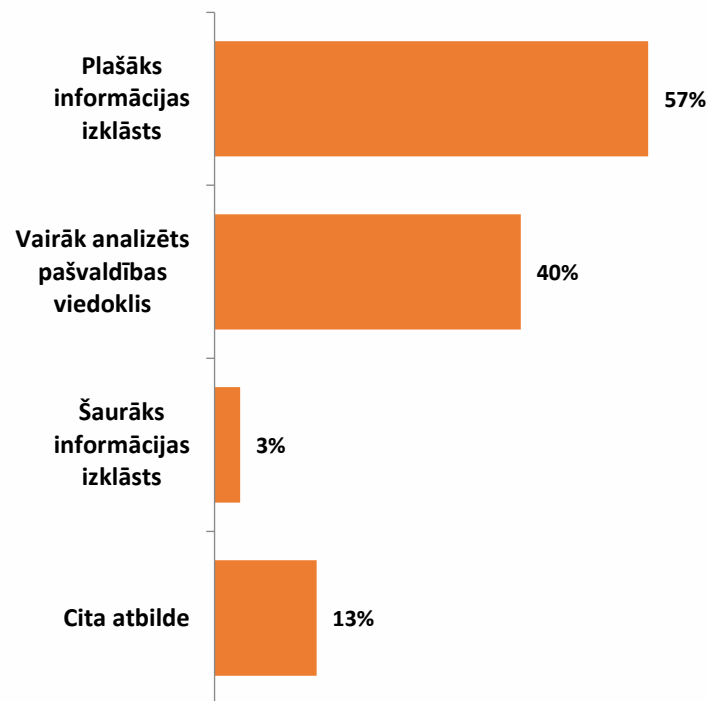
Aptaujas jautājums:

Lūdzu, novērtējiet Konkurences padomes sniegto viedokļu (atzinumu) kvalitāti

Aptaujas jautājums:

Lūdzu, norādiet Jūsu ieteikumus, kādā veidā Konkurences padome varētu uzlabot savu sniegto viedokļu (atzinumu) kvalitāti

Kā «cita atbilde» tika minētas:

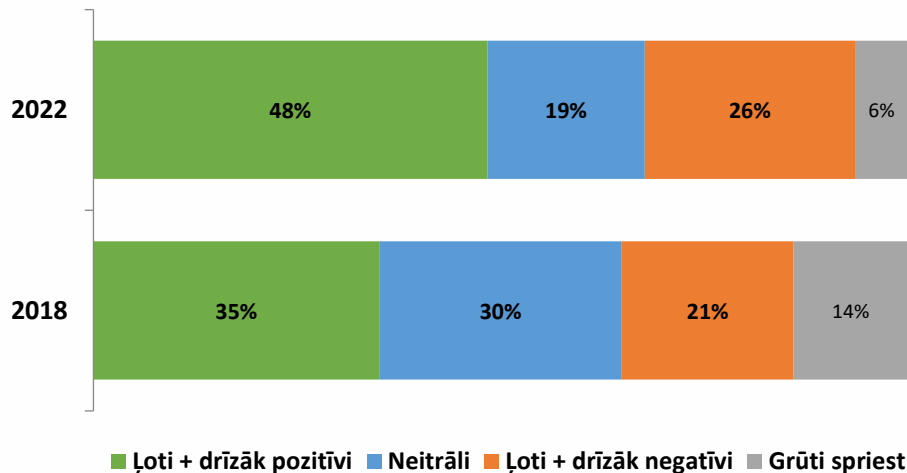
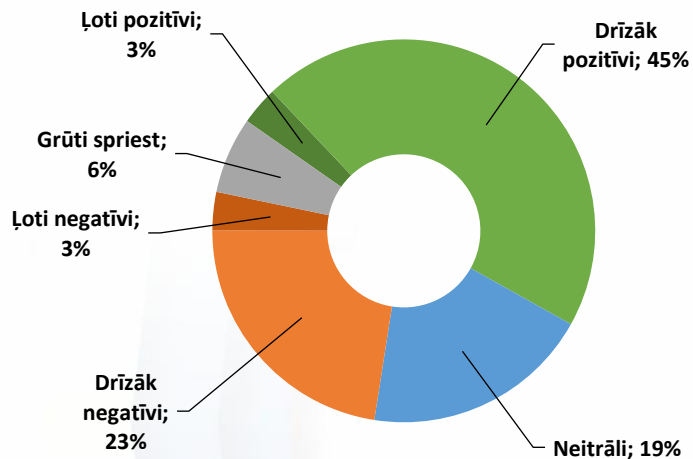
- ✓ Atainot tirgus situāciju konkrētā reģionā;
- ✓ Atzinumu kvalitāte labā līmenī;
- ✓ Kvalitāte ir atbilstoša;
- ✓ Viss bija skaidrs.

3.1. Vispārējs KP darbības vērtējums un priekšlikumi tās pilnveidei: asociācijas

Aptaujas jautājums: Kā Jūs vērtējat Konkurences padomes darbību kopumā?

Bāze: visi aptaujas dalībnieki; 2022: n=31

Aptaujas jautājums: Lūdzu, norādiet Jūsu ieteikumus, kādā veidā Konkurences padome varētu uzlabot savas darbības kvalitāti!

Tika minētas sekojošas atbildes:

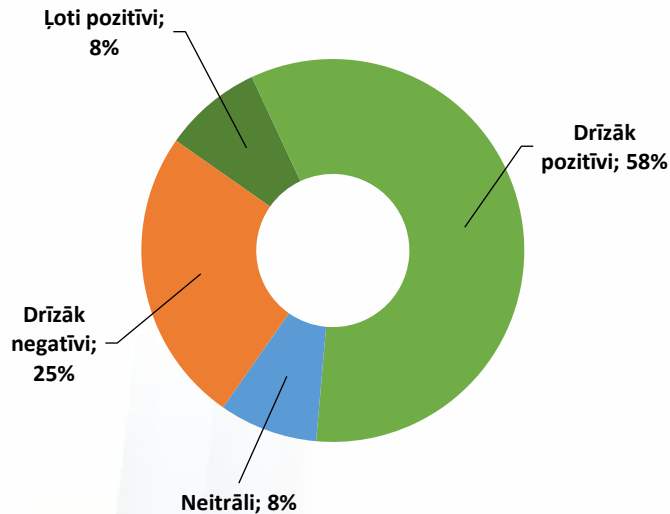
- ✓ Būtu labi, ja Konkurences padomes sniegtie skaidrojumi vai tiesību normu interpretācija būtu ar tādu vairāk praktiskāk pielietojamības jēgu. Konkurences padomē ir daudz kompetentu cilvēku par likumu ievērošanu un ir uzņēmēji, kuri neko nejēdz, bet viņiem bail ko nepārkāpt.
- ✓ Būt drosmīgākiem, piemēram, ja publisko kapitālsabiedrību līdzdalības pārvērtēšanas rezultātā ir iebildumi un tos īpašnieks ignorē, nav pieļaujams, ka tam neseko "sodošas" darbības
- ✓ Mēģināt caur likumdošanas iniciatīvu saņemt lielākas pilnvaras
- ✓ Varētu ātrāk izskatīt lietas - šobrīd tas temps ir parāk lēns, varbūt dēļ darbinieku trūkuma
- ✓ Padziļināti analizēt (ar pašas resursiem, piesaistot ārpakalpojumu) jautājumus, par kuriem nav vienotas izpratnes.
- ✓ Konkurences padomei pirmām kartām vajadzīgi kvalitatīvi speciālisti, kuri nav tapat kā visā valsts parvaldē
- ✓ Tas, kas pietrūkst - tā ir mērķtiecīga darbība, trūkst kopējā laukuma redzēšana. Pārkāpumu sakne ir saistīta ar ēnu ekonomiku un jomas nesakārtotību. Konkurences padome pārlietu šauri skatās un neņem vērā Finanšu ministrijas datus un norādījumus.
- ✓ Turpināt sabiedrību iglītojošus pasākumus
- ✓ Varētu ātrāk iedziļināties problemā un ātrāk to izskatīt
- ✓ Veidojot informācijas pieprasījumus no uzņēmumiem, būtu vēlams tos sagatavot pēc iespējas konspektīvākus/īsākus, ne tik izvērstus, sākotnēji lūdzot galveno informāciju un tad, ja nepieciešams, pieprasīt izvērstākus skaidrojumus..

Bāze: respondenti, kuriem ir bijusi saskare ar Konkurences padomi; 2022: n=14

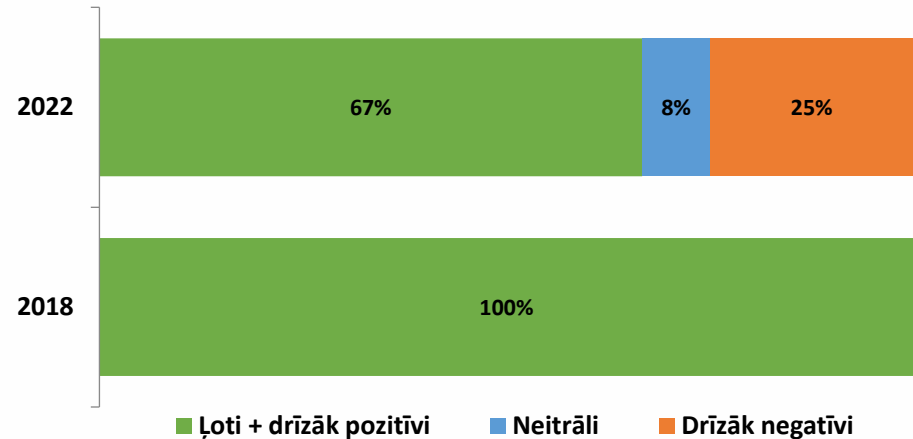

3.1. Vispārējs KP darbības vērtējums un priekšlikumi tās pilnveidei: juridiskie biroji

Aptaujas jautājums: Kā Jūs vērtējat Konkurences padomes darbību kopumā?

Bāze: respondenti, kuriem ir bijusi saskare ar Konkurences padomi; 2022: n=12

Aptaujas jautājums: Lūdzu, norādiet Jūsu ieteikumus, kādā veidā Konkurences padome varētu uzlabot savas darbības kvalitāti!

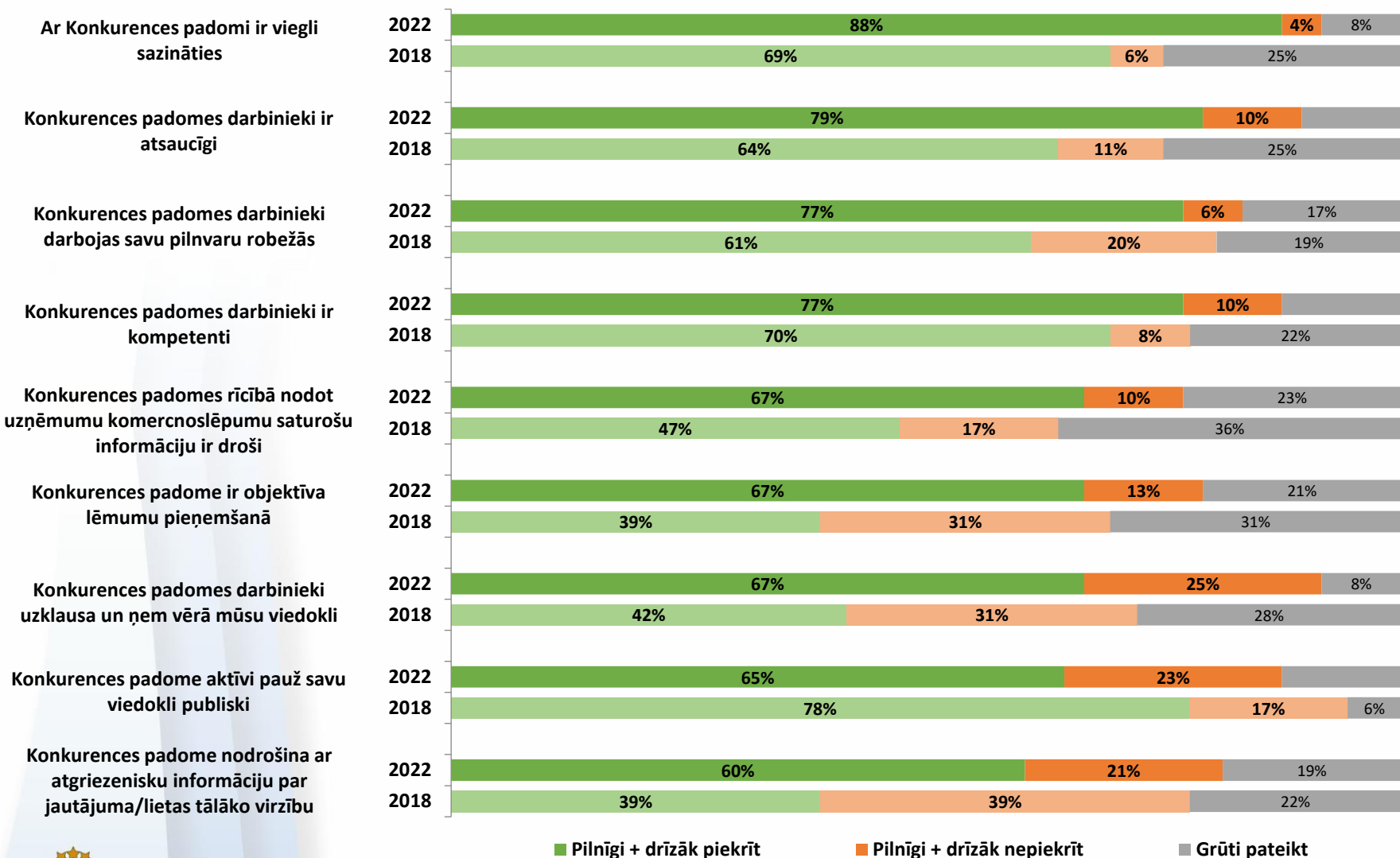
Tika minētas sekojošas atbildes:

- ✓ Nepieciešama ātrāka lietu izskatīšana
- ✓ Kvalitatīvāka, vieglāk uztverama un lasāma valoda lēmumos.
- ✓ Vairāk apmācību darbiniekiem, atalgojuma palielinājums darbinieku piesaistei ilgtermiņā
- ✓ Vairāk informēt par prioritātēm, kurus jautājumus izmeklē.
- ✓ Iegūt plašāku perspektīvu par komercdarbību un domāt stratēģiski. Pilnveidot iestādes vadītāju vadības prasmes
- ✓ Ievērot Latvijā spēkā esošo normatīvo aktu prasības, nevis pēc norādījumiem izpildīt pasūtījumus!
- ✓ Izpētīt sabiedrībai patiešām nozīmīgas lietas un pārkāpumus, kas ietekmē plašāku sabiedrības loku, nevis izmeklēt niecīgas lietas, kurās iespējamais pārkāpums ietekmējis nenožīmīgu sabiedrības daļu
- ✓ Vairāk turēties likuma un tiesību robežās/ietvaros un mazāk "testēt"/pārbaudīt, vai brīžiem pat pārkāpt šādas robežas, apzinoties, ka robeža visdrīzāk ir pārkāpta.
- ✓ Būt mazāk paštaisniem, saskatīt to, ka dzīvē viss nav melnbalts
- ✓ Darbinieki pamatā ir kompetenti, bet diemžēl divi no trim padomes locekļiem acīmredzami nepārzina konkurences tiesības ne to juridiskajā, ne ekonomikas aspektā (J. Gaiķis un L. Daugaviete). Nekompetence diemžēl nav noslēpjama.

3.2. Sadarbības ar Konkurences padomi vērtējums: uzņēmēji

Aptaujas jautājums: Kā Jūs vērtējat sadarbību ar Konkurences padomi?

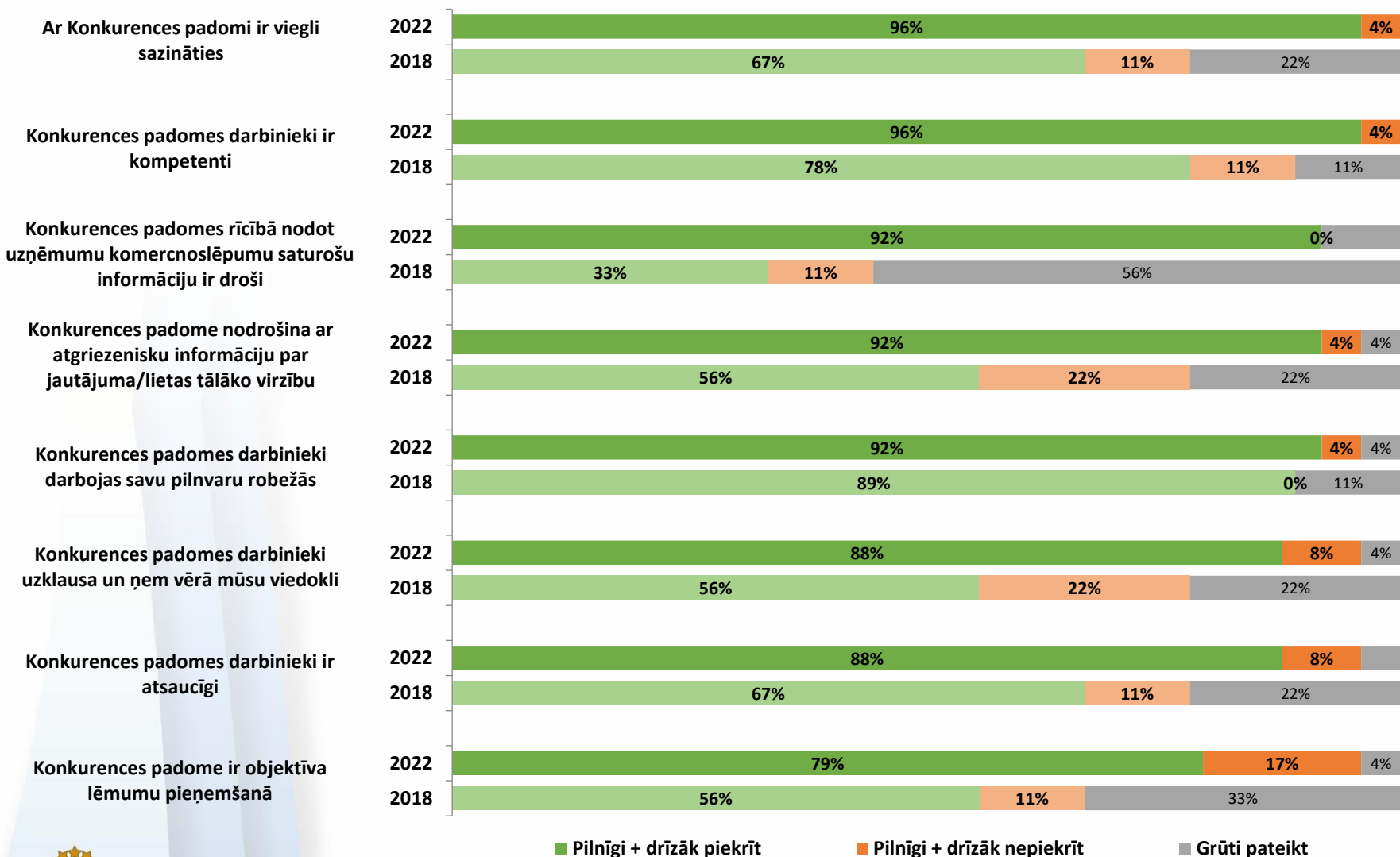

Bāze: respondenti, kuriem ir bijusi saskare ar Konkurences padomi; 2022: n=48

3.2. Sadarbības ar Konkurences padomi vērtējums: pašvaldības

Aptaujas jautājums: Kā Jūs vērtējat sadarbību ar Konkurences padomi?

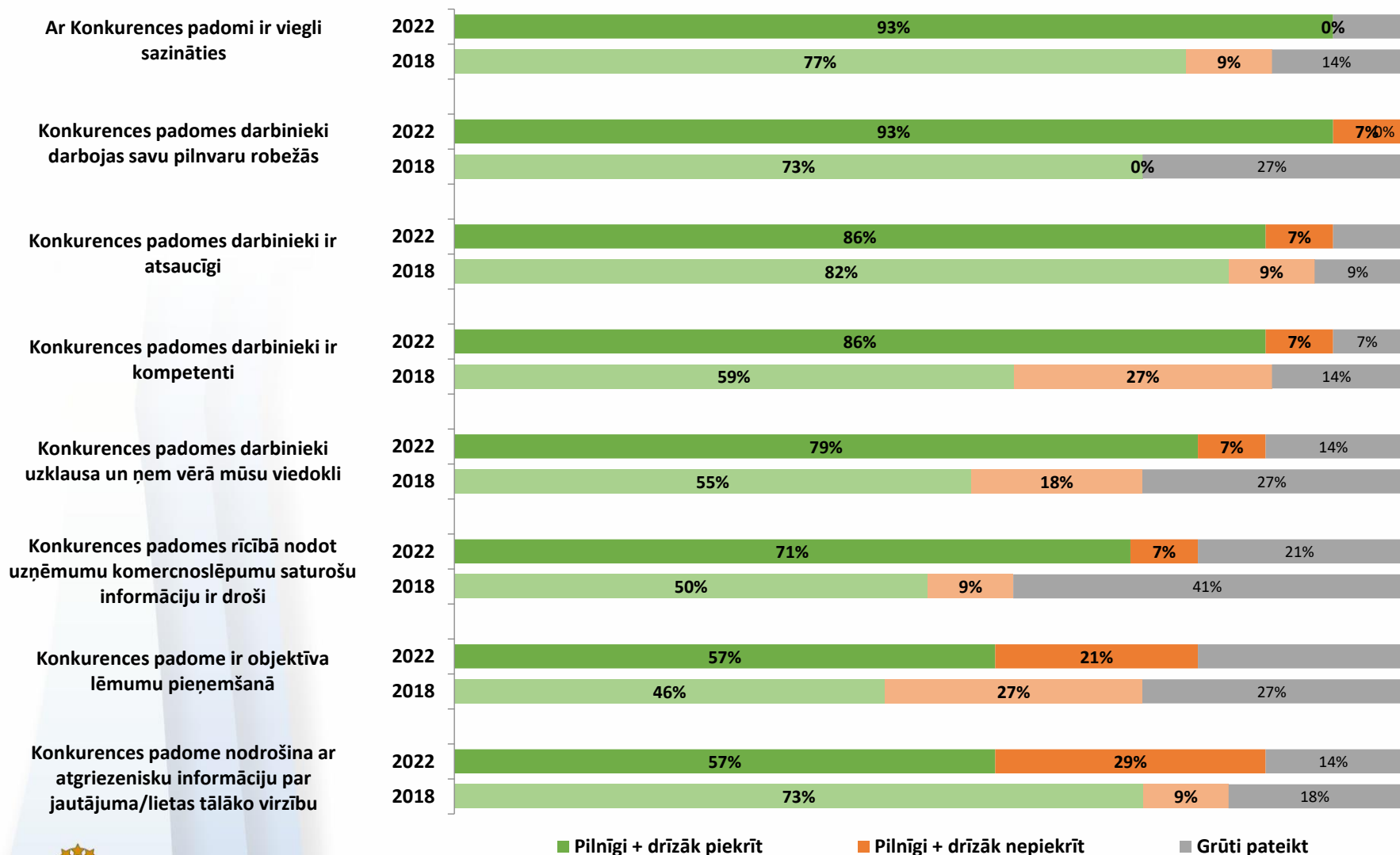

Bāze: respondenti, kuriem ir bijusi saskare ar Konkurences padomi; 2022: n=24

3.2. Sadarbības ar Konkurences padomi vērtējums: asociācijas

Aptaujas jautājums: Kā Jūs vērtējat sadarbību ar Konkurences padomi?

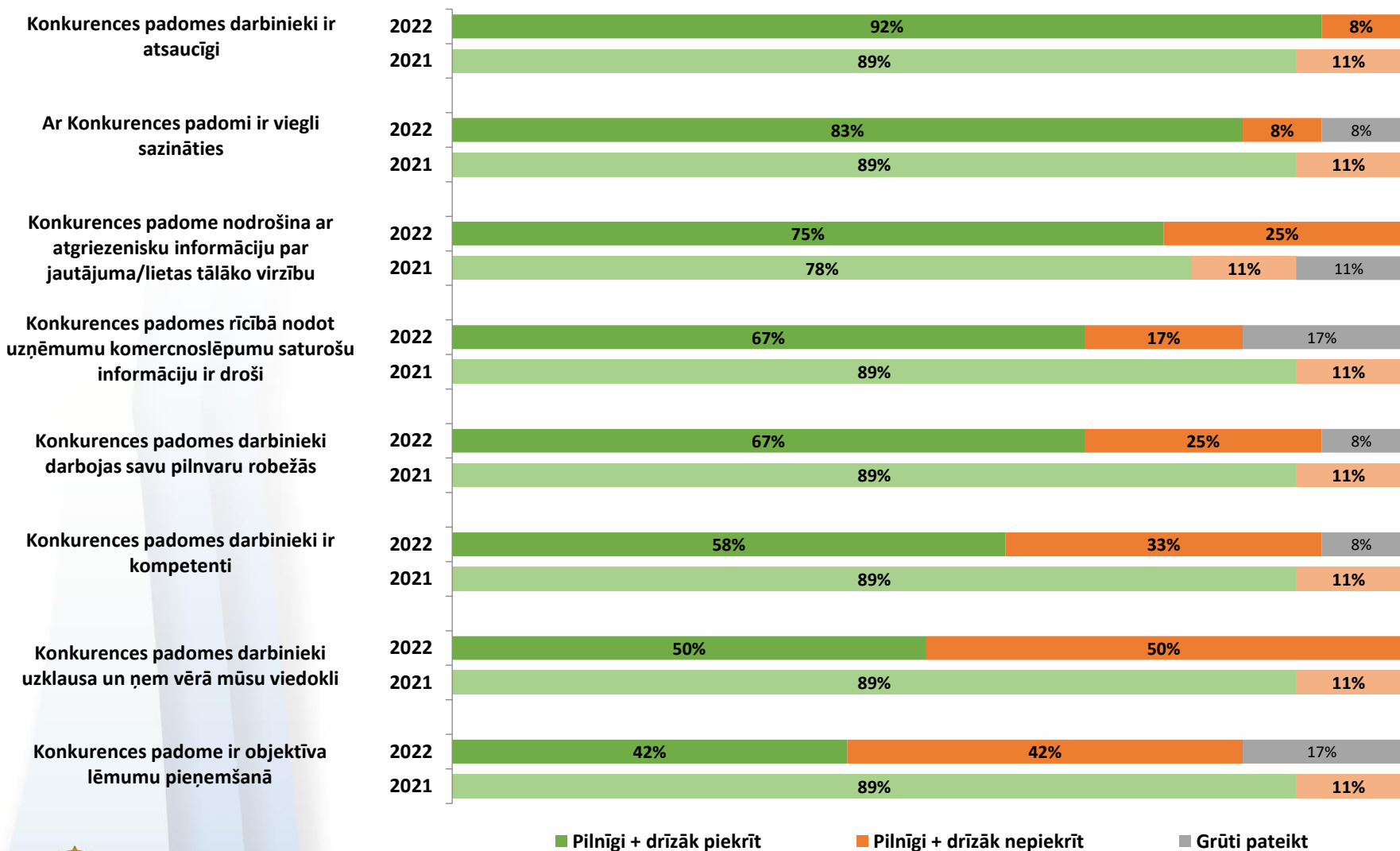

Bāze: respondenti, kuriem ir bijusi saskare ar Konkurences padomi; 2022: n=14

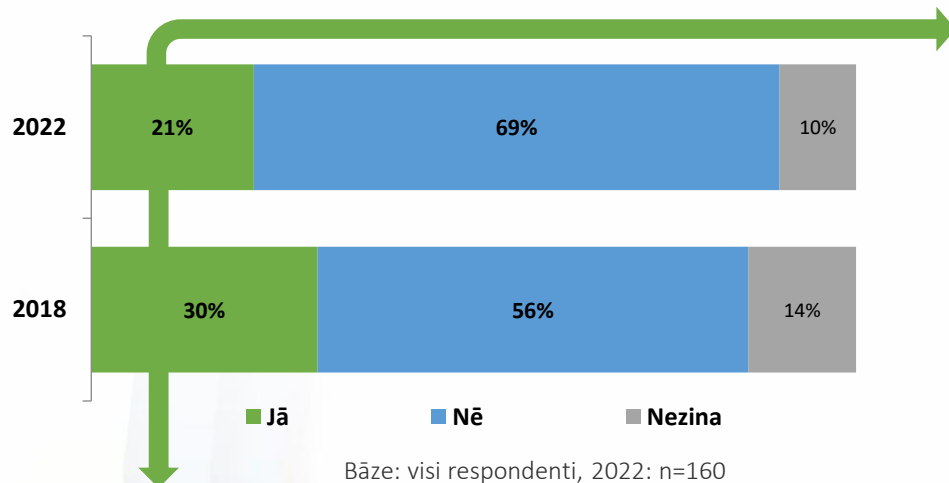
3.2. Sadarbības ar Konkurences padomi vērtējums: juridiskie biroji

Aptaujas jautājums: Kā Jūs vērtējat sadarbību ar Konkurences padomi?

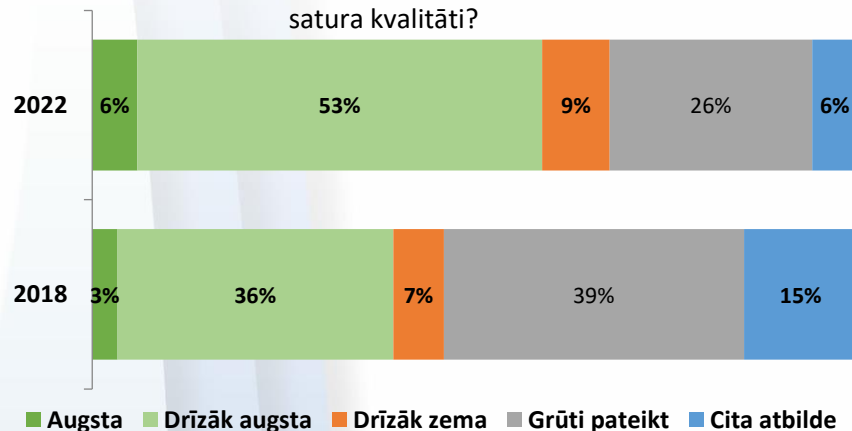

3.2. Sadarbības ar Konkurences padomi vērtējums: uzņēmēji

Aptaujas jautājums: Vai Jūsu uzņēmums pēdējo trīs gadu laikā ir saņēmis informācijas pieprasījumus no Konkurences padomes?

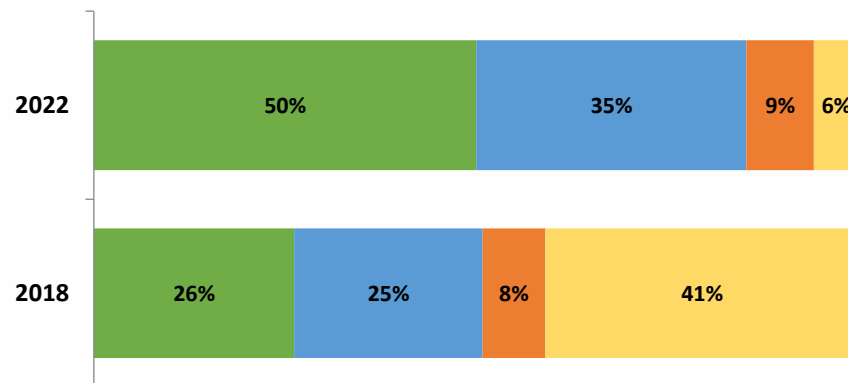
Aptaujas jautājums: Kā Jūs vērtējat informācijas pieprasījumu satura kvalitāti?

Kā «cita atbilde» tika minētas:

- ✓ Šķiet, neizprotot konkrētā tirgus/nozares specifiku;
- ✓ Vairāk informatīva vēstule.

Aptaujas jautājums: Cik viegli Jums bija sagatavot atbildes uz informācijas pieprasījumiem?

- Sagatavot atbildes uz informācijas pieprasījumiem bija vienkārši, viegli un ātri
- Atbilžu sagatavošana prasīja ievērojamu resursu ieguldījumu, bet bija saprotams, ka pieprasītā informācija ir objektīvi nepieciešama KP darbā
- Sagatavot atbildes bija pārlietu apgrūtināši
- Cita atbilde

Kā «cita atbilde» tika minētas:

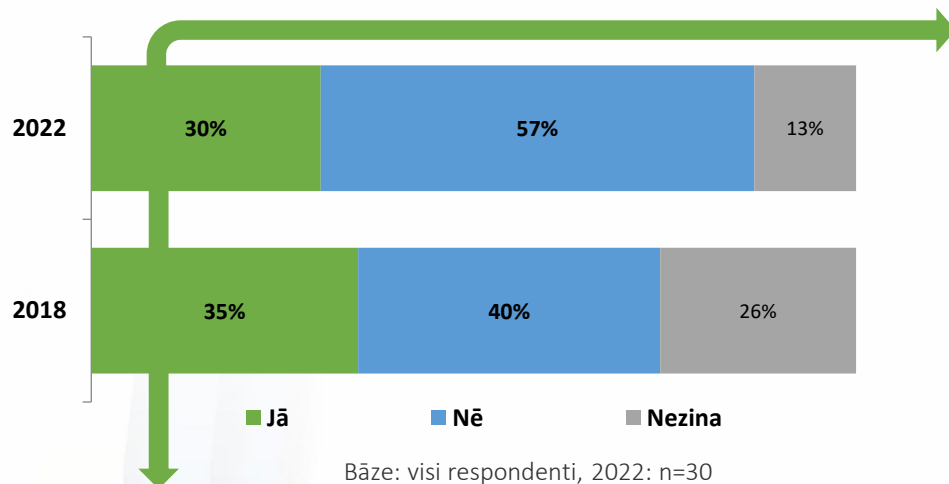
- ✓ Nebija skaidri formulēti jautājumi
- ✓ Nestrādāju pie atbildes sagatavošanas

Bāze: respondenti, kuri pēdējo trīs gadu laikā ir saņēmuši informācijas pieprasījumus no Konkurences padomes; 2022: n=34

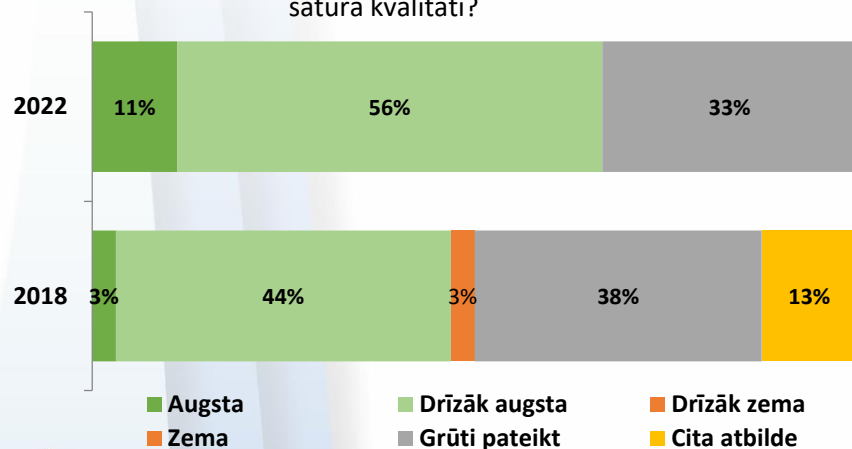

3.2. Sadarbības ar Konkurences padomi vērtējums: pašvaldības

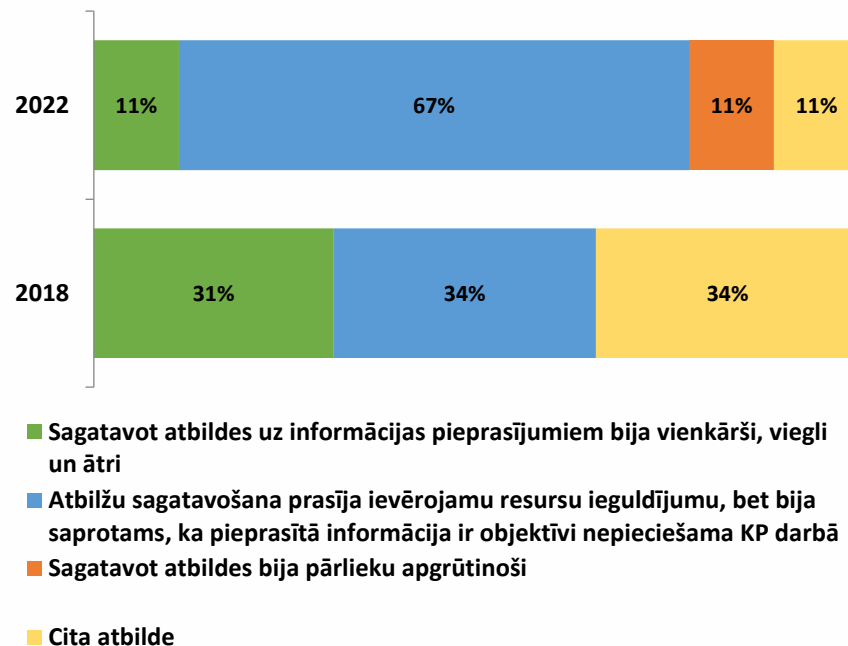
Aptaujas jautājums: Vai Jūsu pašvaldība, tās iestāde vai kapitālsabiedrība pēdējo trīs gadu laikā ir saņēmusi informācijas pieprasījumus no Konkurences padomes?

Aptaujas jautājums: Kā Jūs vērtējat informācijas pieprasījumu satura kvalitāti?

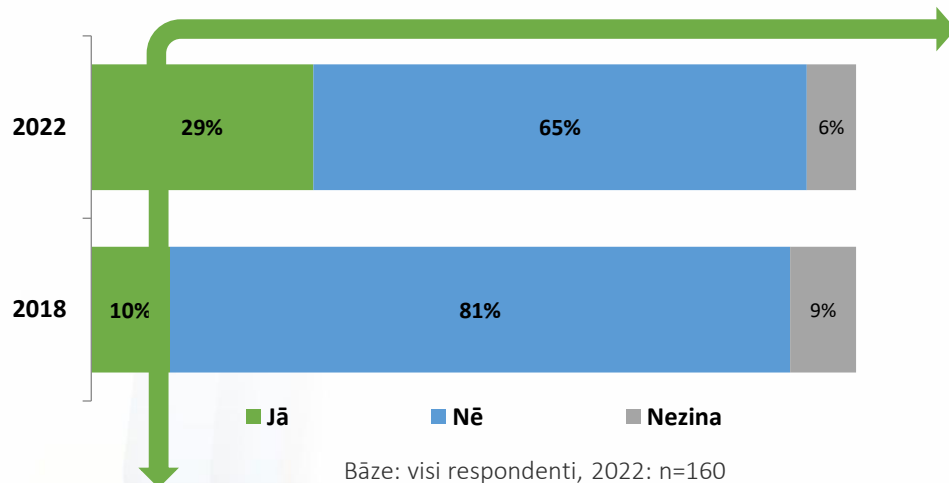
Aptaujas jautājums: Cik viegli Jums bija sagatavot atbildes uz informācijas pieprasījumiem?

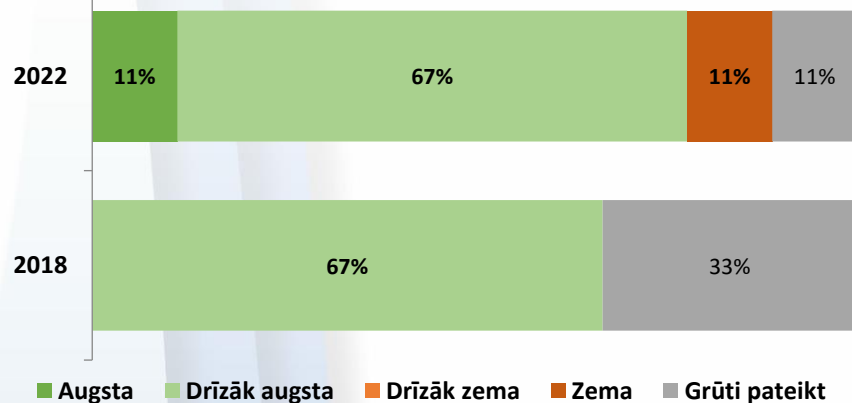
Bāze: respondenti, kuri pēdējo trīs gadu laikā ir saņēmuši informācijas pieprasījumus no Konkurences padomes; 2022: n=9

3.2. Sadarbības ar Konkurences padomi vērtējums: asociācijas

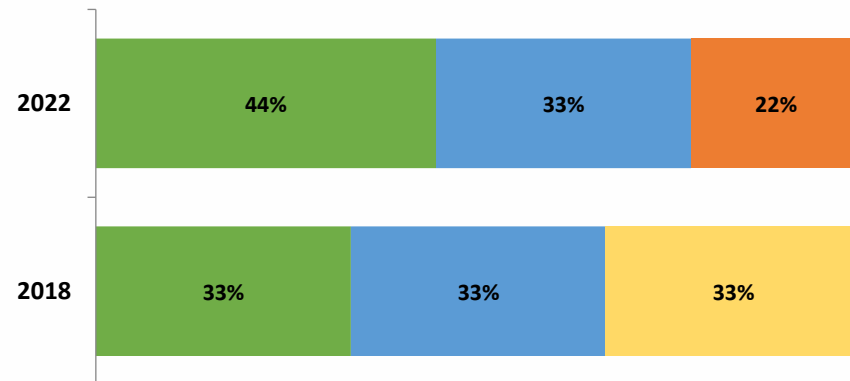
Aptaujas jautājums: Vai Jūsu organizācija pēdējo trīs gadu laikā ir saņēmusi informācijas pieprasījumus no Konkurences padomes?

Aptaujas jautājums: Kā Jūs vērtējat informācijas pieprasījumu satura kvalitāti?

Aptaujas jautājums: Cik viegli Jums bija sagatavot atbildes uz informācijas pieprasījumiem?

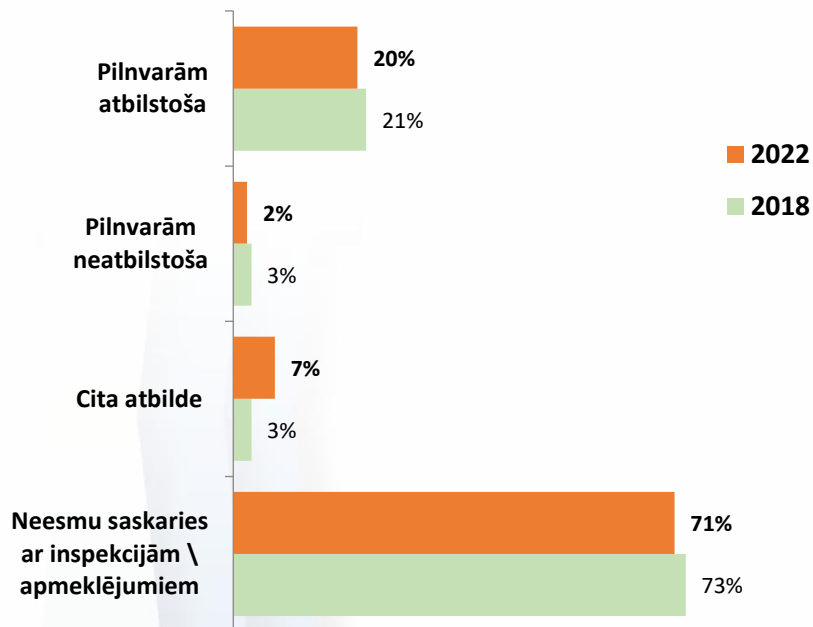

- Sagatavot atbildes uz informācijas pieprasījumiem bija vienkārši, viegli un ātri
- Atbilžu sagatavošana prasīja ievērojamu resursu ieguldījumu, bet bija saprotams, ka pieprasītā informācija ir objektīvi nepieciešama KP darbā
- Sagatavot atbildes bija pārlietu apgrūtināši
- Cita atbilde

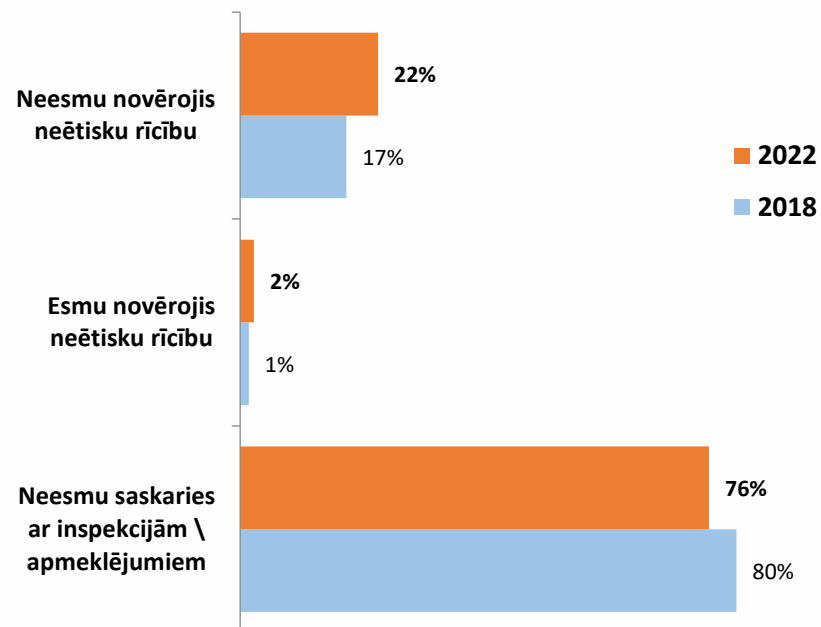
Bāze: respondenti, kuru pārstāvētā organizācija pēdējo trīs gadu laikā ir saņēmusi informācijas pieprasījumus no Konkurences padomes; 2022: n=9

3.2. Sadarbības ar Konkurences padomi vērtējums: uzņēmēji

Aptaujas jautājums: Kā Jūs vērtējat Konkurences padomes amatpersonu rīcību, veicot procesuālās darbības (inspekcijas / apmeklējumi)?

Aptaujas jautājums: Kā Jūs vērtējat Konkurences padomes amatpersonu profesionālo ētiku procesuālo darbību (inspekciju / apmeklējumu) laikā?

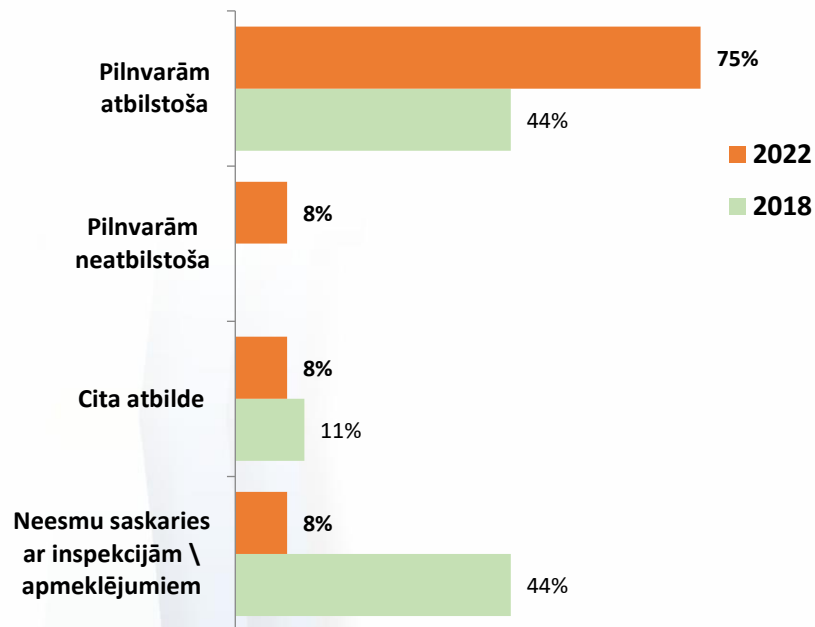

Bāze: respondenti, kuri pēdējā gada laikā ir dzirdējuši kādu informāciju par Latvijas Konkurences padomes darbu; 2022: n=45

3.2. Sadarbības ar Konkurences padomi vērtējums: juridiskie biroji

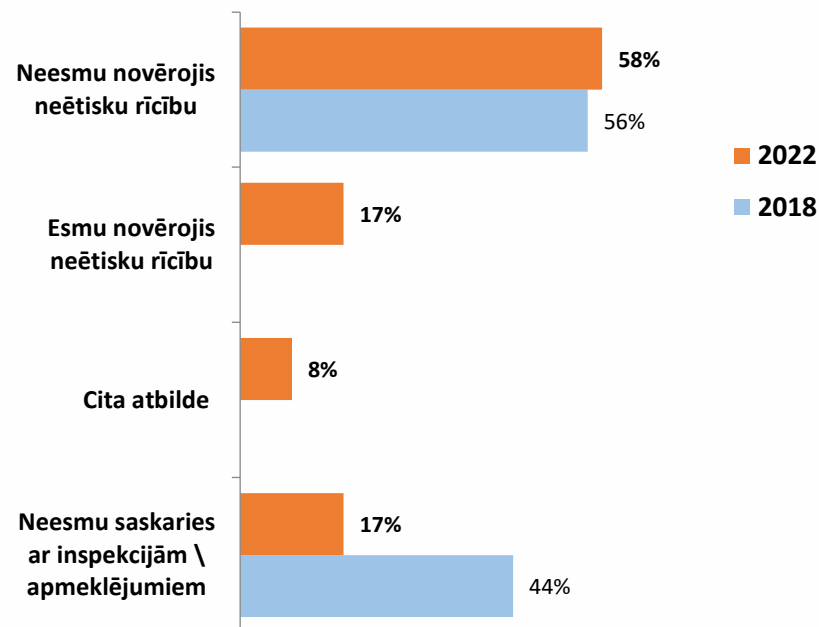
Aptaujas jautājums: Kā Jūs vērtējat Konkurences padomes amatpersonu rīcību, veicot procesuālās darbības (inspekcijas / apmeklējumi)?

Kā «cita atbilde» tika minēta:

✓ Ir atsevišķi gadījumi, kad pārkāptas iestādes pilnvaras

Aptaujas jautājums: Kā Jūs vērtējat Konkurences padomes amatpersonu profesionālo ētiku procesuālo darbību (inspekciju / apmeklējumu) laikā?

Kā «cita atbilde» tika minēta:

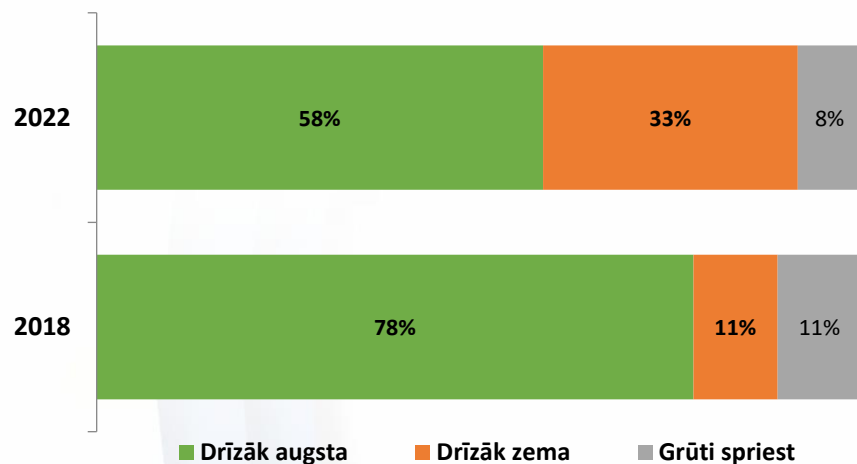
✓ Atsevišķos gadījumos ir bijusi neētiska attieksme

Bāze: respondenti, kuriem ir bijusi saskare ar Konkurences padomi; 2022: n=12

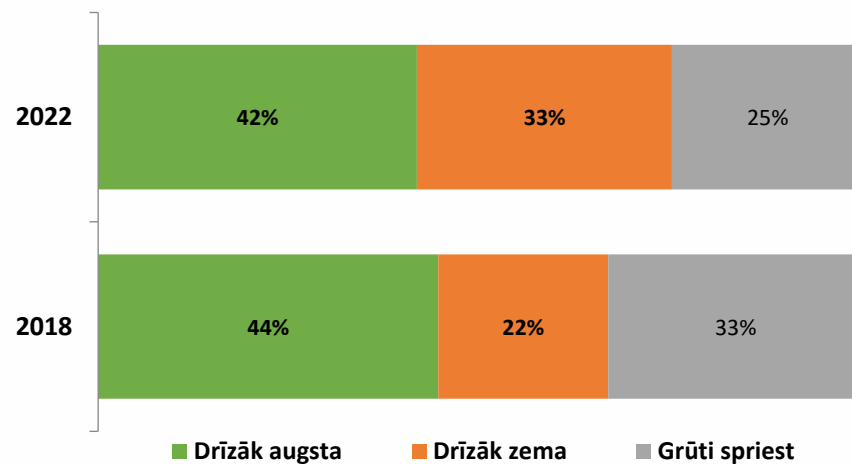

3.2. Sadarbības ar Konkurences padomi vērtējums: juridiskie biroji

Aptaujas jautājums: Kā Jūs vērtējat Konkurences padomes sagatavoto paskaidrojumu tiesai, apelācijas, kasācijas sūdzību sagatavošanas kvalitāti?

Aptaujas jautājums: Kā Jūs vērtējat Konkurences padomes pārstāvības kvalitāti tiesas sēdes laikā?

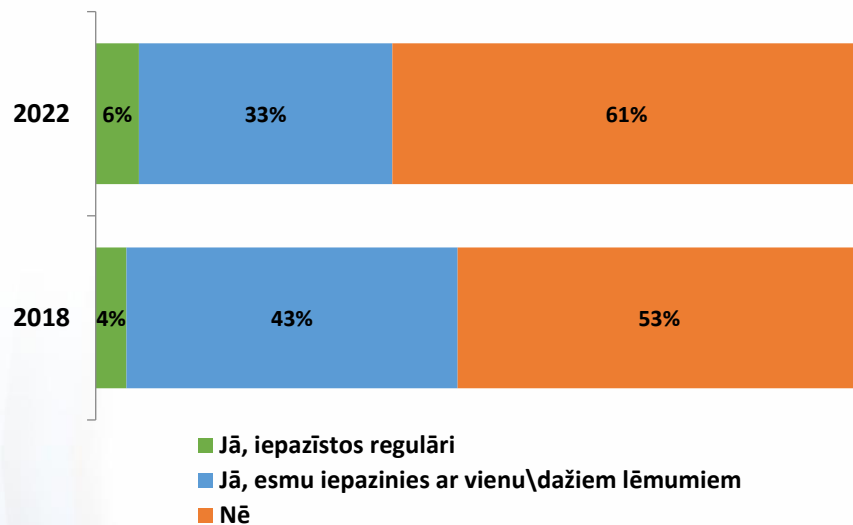

Bāze: respondenti, kuriem ir bijusi saskare ar Konkurences padomi; 2022: n=12

3.3. Informētība par Konkurences padomes lēmumiem: uzņēmēji

Aptaujas jautājums: Vai Jūs esat iepazinies ar Konkurences padomes pieņemtajiem lēmumiem?

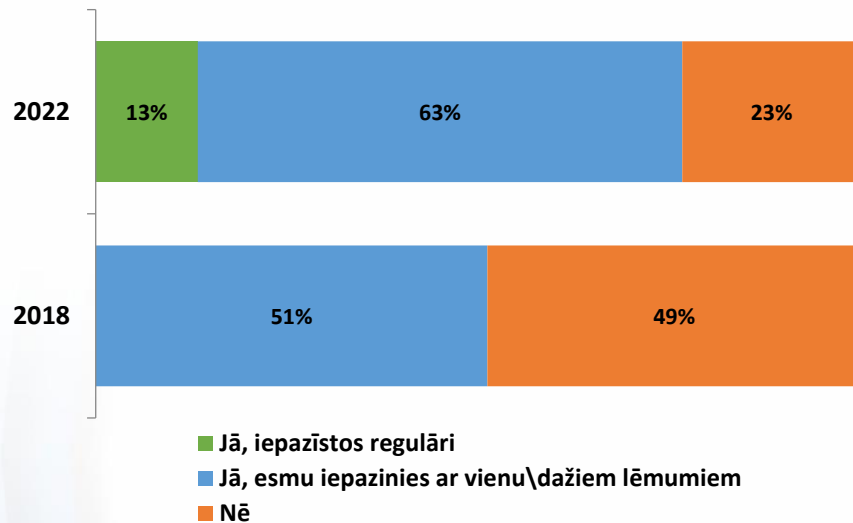

Bāze: visi respondenti, 2022: n=160

3.3. Informētība par Konkurences padomes lēmumiem: pašvaldības

Aptaujas jautājums: Vai Jūs esat iepazinies ar Konkurences padomes pieņemtajiem lēmumiem?

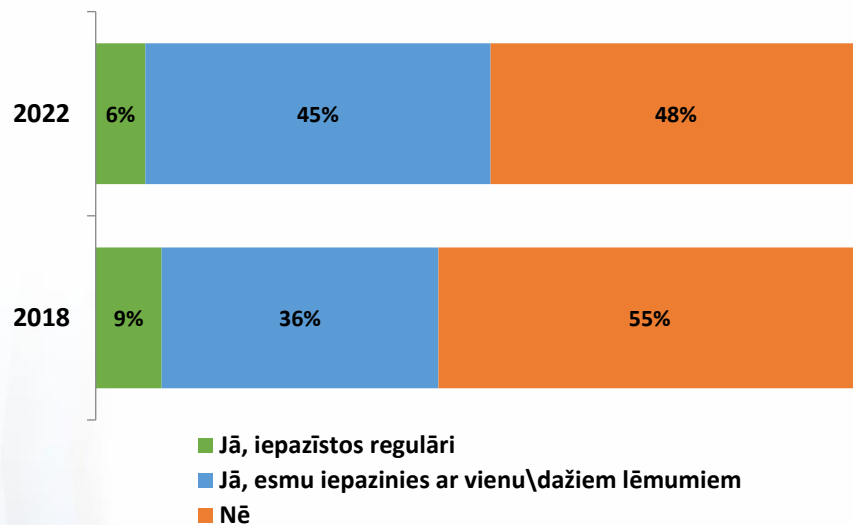

Bāze: visi respondenti, 2022: n=30

3.3. Informētība par Konkurences padomes lēmumiem: asociācijas

Aptaujas jautājums: Vai Jūs esat iepazinies ar Konkurences padomes pieņemtajiem lēmumiem?

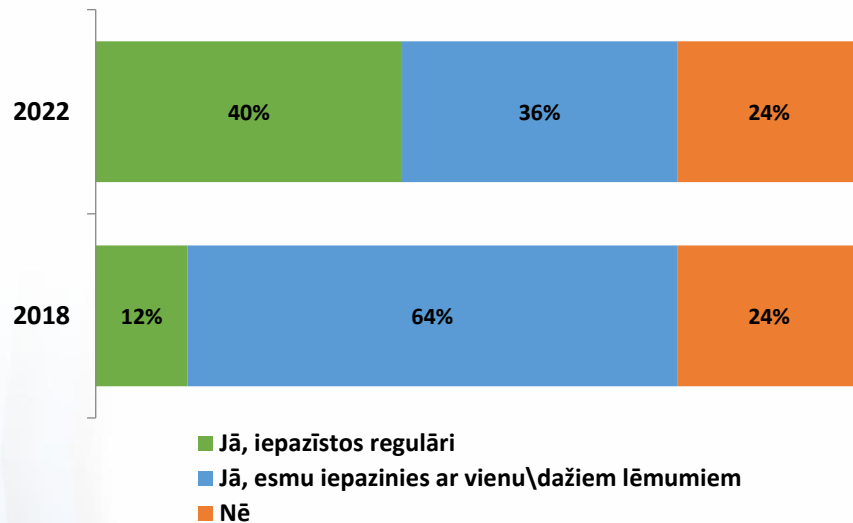

Bāze: visi respondenti, 2022: n=31

3.3. Informētība par Konkurences padomes lēmumiem: juridiskie biroji

Aptaujas jautājums: Vai Jūs esat iepazinies ar Konkurences padomes pieņemtajiem lēmumiem?

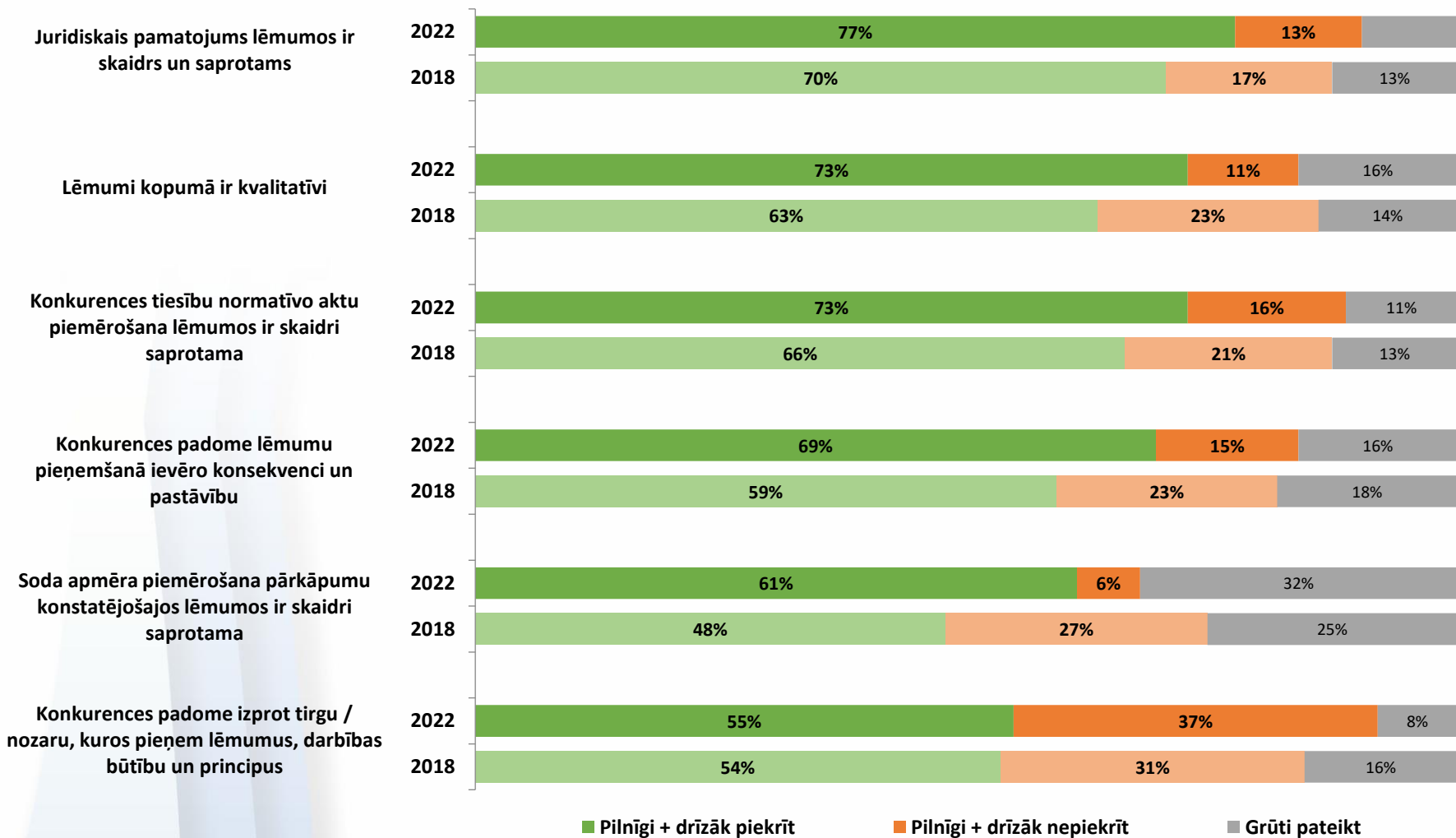

Bāze: visi respondenti, 2022: n=25

3.3. Konkurences padomes lēmumu kvalitātes vērtējums: uzņēmēji

Aptaujas jautājums: Lūdzu, novērtējiet Konkurences padomes pieņemto lēmumu kvalitāti?

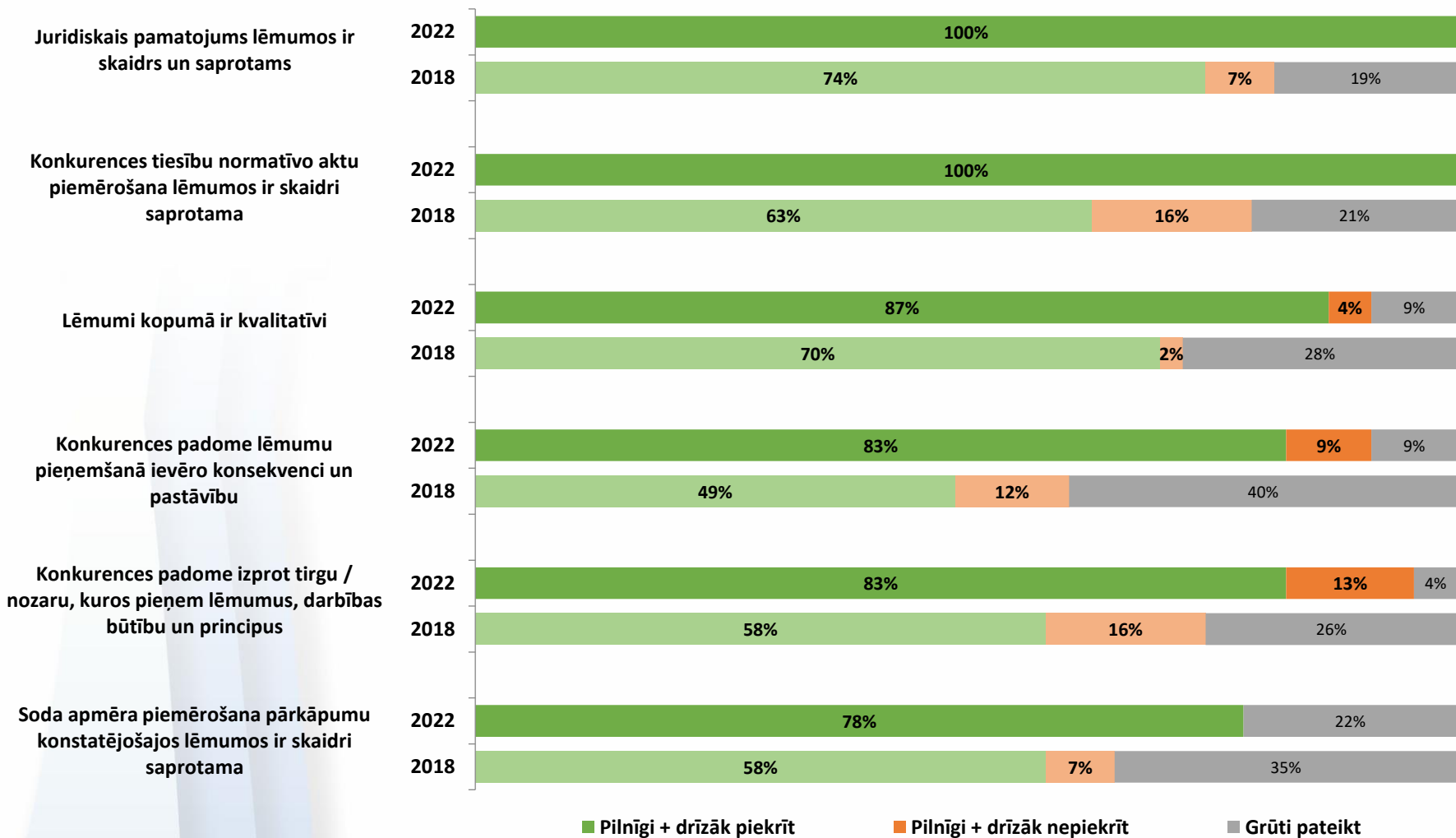

Bāze: respondenti, kuri ir iepazinušies ar Konkurences padomes lēmumiem; 2022: n=62

3.3. Konkurences padomes lēmumu kvalitātes vērtējums: pašvaldības

Aptaujas jautājums: Lūdzu, novērtējiet Konkurences padomes pieņemto lēmumu kvalitāti?

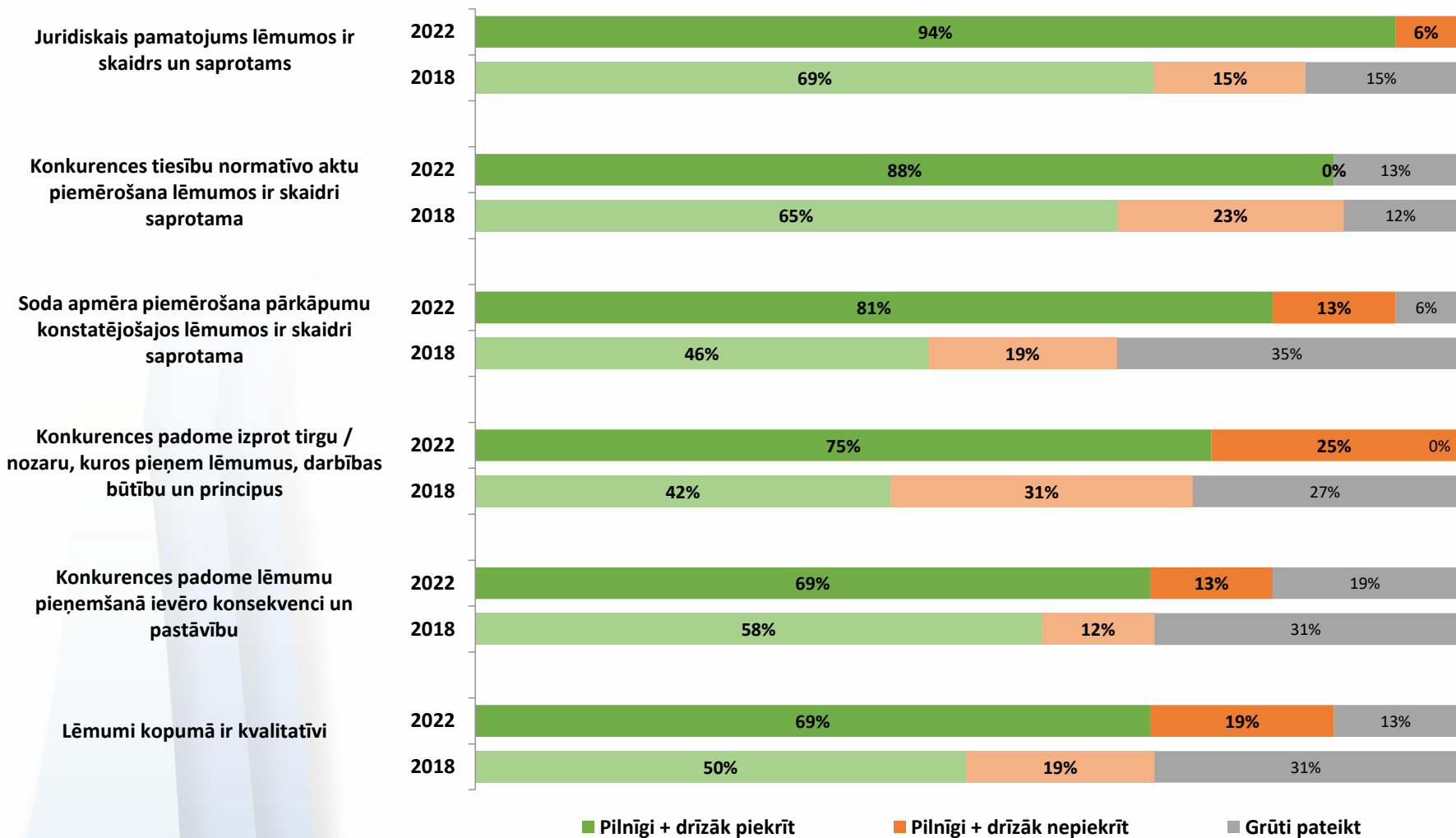

Bāze: respondenti, kuri ir iepazinušies ar Konkurences padomes lēmumiem; 2022: n=23

3.3. Konkurences padomes lēmumu kvalitātes vērtējums: asociācijas

Aptaujas jautājums: Lūdzu, novērtējiet Konkurences padomes pieņemto lēmumu kvalitāti?

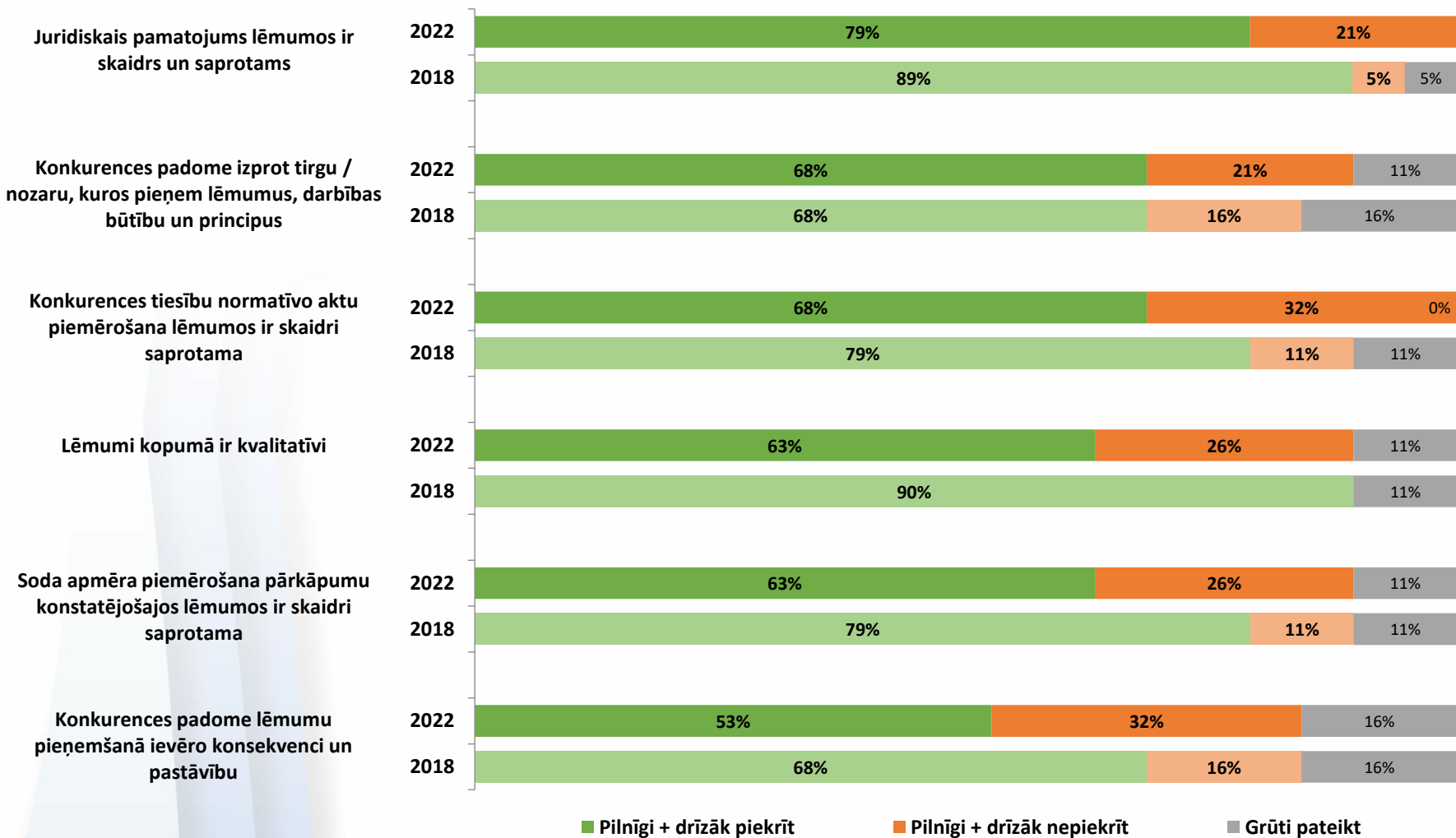

Bāze: respondenti, kuri ir iepazinušies ar Konkurences padomes lēmumiem; 2022: n=16

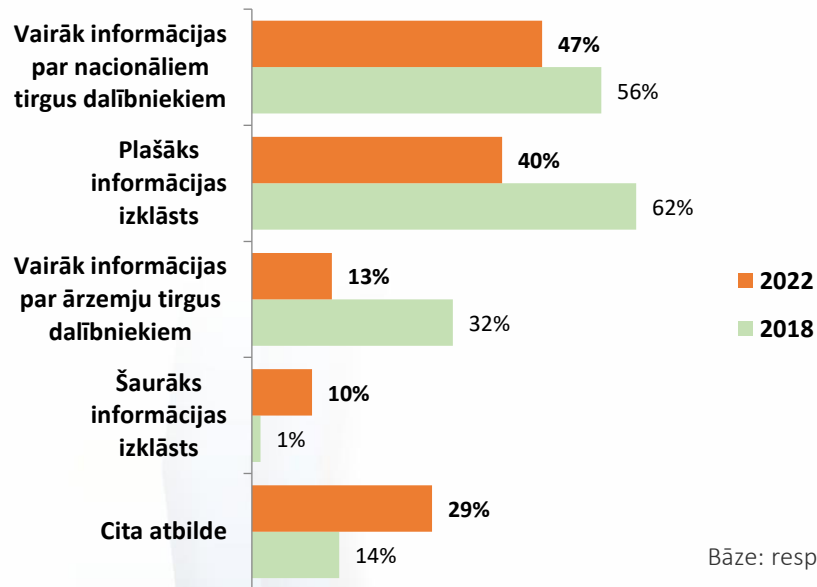
3.3. Konkurences padomes lēmumu kvalitātes vērtējums: juridiskie biroji

Aptaujas jautājums: Lūdzu, novērtējiet Konkurences padomes pieņemto lēmumu kvalitāti?

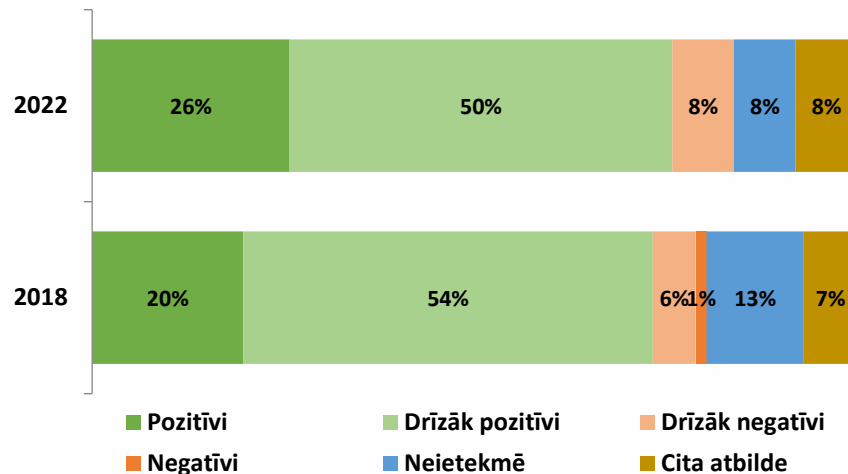

3.3. Konkurences padomes lēmumi: uzņēmēji

Aptaujas jautājums: Lūdzu, norādiet Jūsu ieteikumus, kādā veidā Konkurences padome varētu uzlabot pieņemto lēmumu kvalitāti?

Aptaujas jautājums: Kā, Jūsaprāt, Konkurences padomes pieņemtie lēmumi ietekmē tirgu?

Bāze: respondenti, kuri ir iepazinušies ar Konkurences padomes lēmumiem; 2022: n=62

Respondentu komentāri:

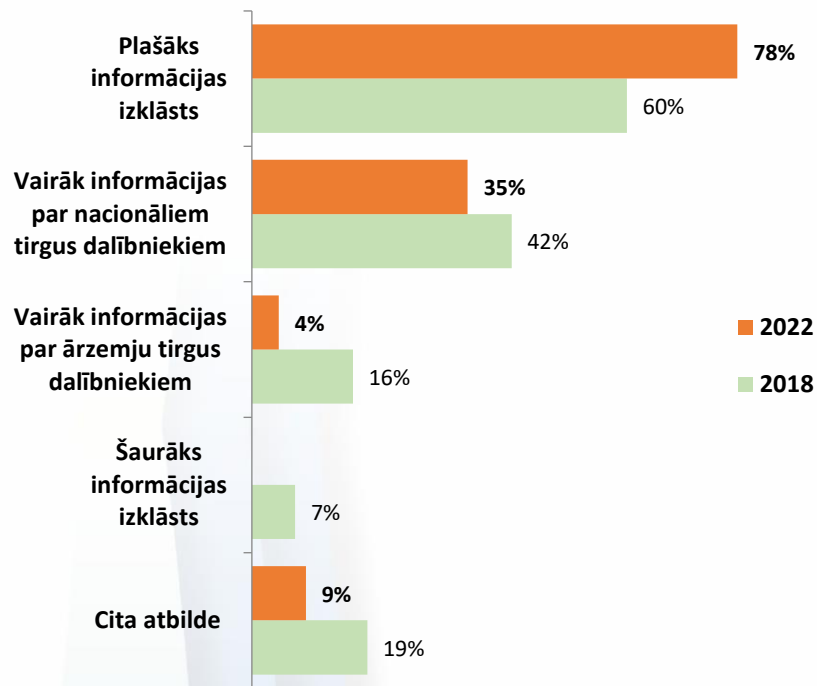
- ✓ Izmantot vienkāršāku valodu, izklāstot gan apstākļus, gan savu argumentāciju; norādīt saprotamāku pamatojumu KP lēmumam
- ✓ Nepieciešams kompetentiem cilvēkiem detalizēti iedziļināties katras puses reālajā situācijā un argumentos
- ✓ Vairāk jāskatās pēc būtības, nevis jāmēģina atrakstīties ar atsaucēm uz 100 dažādām normām, kuras neviens nevar pārbaudīt.
- ✓ Tā nav mana pieredze bet nopietnas auditoru kompānijas piezīme - "Ja tiesai ir jāpierāda apsūdzētā vaina, tad konkurences padomei Jums ir jāpierāda sava nevainība"
- ✓ Plašāks pamatojums, modelēšana ilgtermiņam
- ✓ Dziļāks pamatojums, secinājumi un faktu interpretācija
- ✓ Iespējams - pietiekami optimāli
- ✓ Informācijas interpretācija nav pieņemama
- ✓ Ir viss labi tā kā ir
- ✓ Padarot vienkāršāk saprotamu
- ✓ Tēzes un apkopojums
- ✓ Vienmēr vajadzētu izskaidrot vairāk pieņemtos lēmumus

Kā citas atbildes tika minētas:

- ✓ Kā kuro reizi, tāpēc arī tāda neticība Konkurences padomei
- ✓ Kontrole ir nepietiekama
- ✓ Nevar būt viena atbilde par visiem lēmumiem

3.3. Konkurences padomes lēmumi: pašvaldības

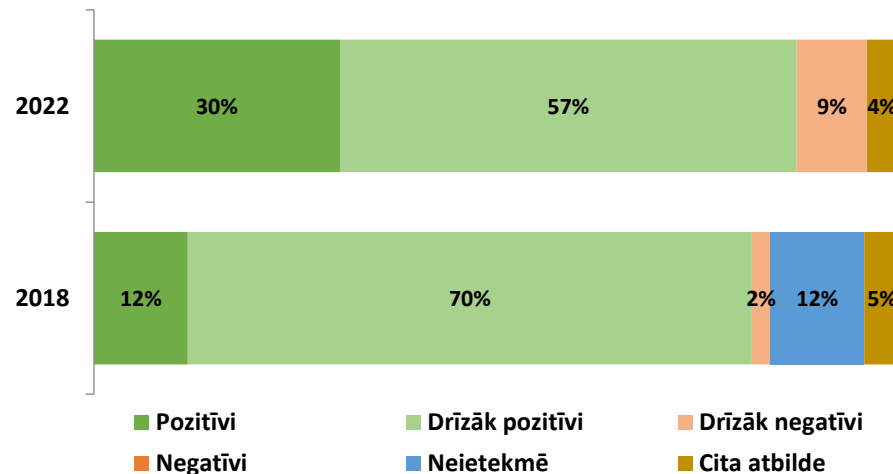
Aptaujas jautājums: Lūdzu, norādiet Jūsu ieteikumus, kādā veidā Konkurences padome varētu uzlabot pieņemto lēmumu kvalitāti?

Kā citas atbildes tika minētas:

- ✓ KP lēmumi kopumā ir kvalitatīvi
- ✓ Ne tik vispārinātus lēmumus. Vairāk paskaidrojošu info. Piemēri.

Aptaujas jautājums: Kā, Jūsaprāt, Konkurences padomes pieņemtie lēmumi ietekmē tirgu?

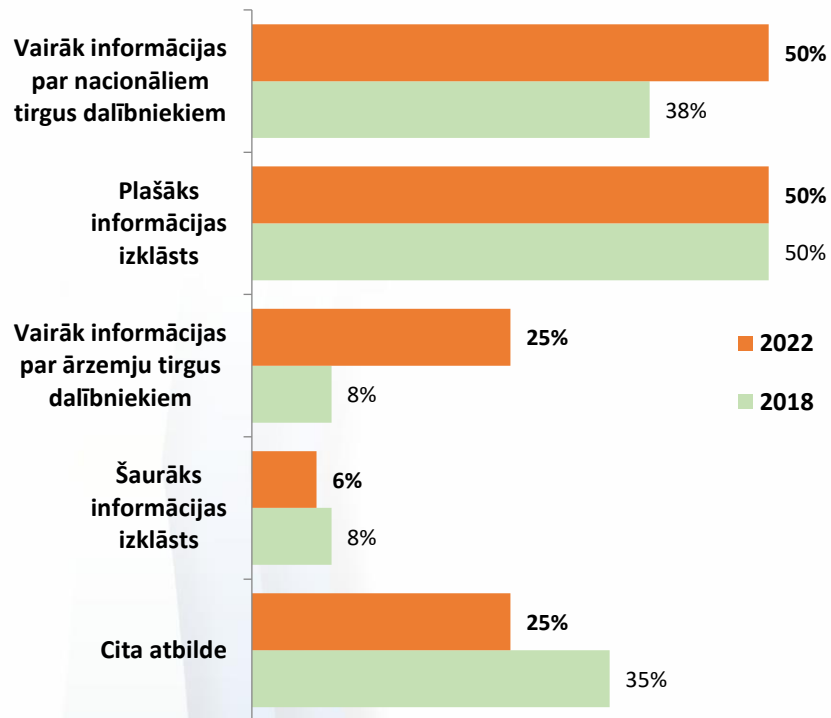

Bāze: respondenti, kuri ir iepazinušies ar Konkurences padomes lēmumiem; 2022: n=23

3.3. Konkurences padomes lēmumi: asociācijas

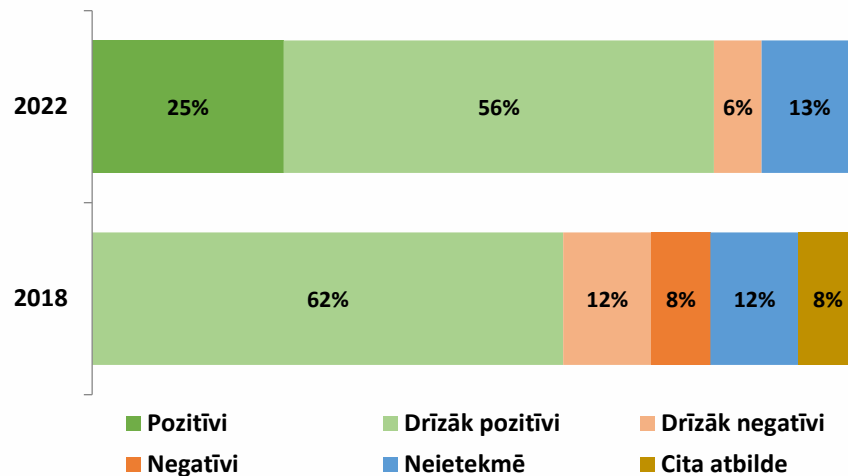
Aptaujas jautājums: Lūdzu, norādiet Jūsu ieteikumus, kādā veidā Konkurences padome varētu uzlabot pieņemto lēmumu kvalitāti?

Respondentu komentāri:

- ✓ Konkurences padomei kā uzraugošajai institūcijai ir precīzs likumdošanas rāmis kurā jādarbojas - tā nevar izdomāt kaut ko, kas nav likumdošanā
- ✓ Kūtri un nepietiekami tiek pieaicināti eksperti
- ✓ Nav ieteikumu, jo nav eksperts

Aptaujas jautājums: Kā, Jūsprāt, Konkurences padomes pieņemtie lēmumi ietekmē tirgu?

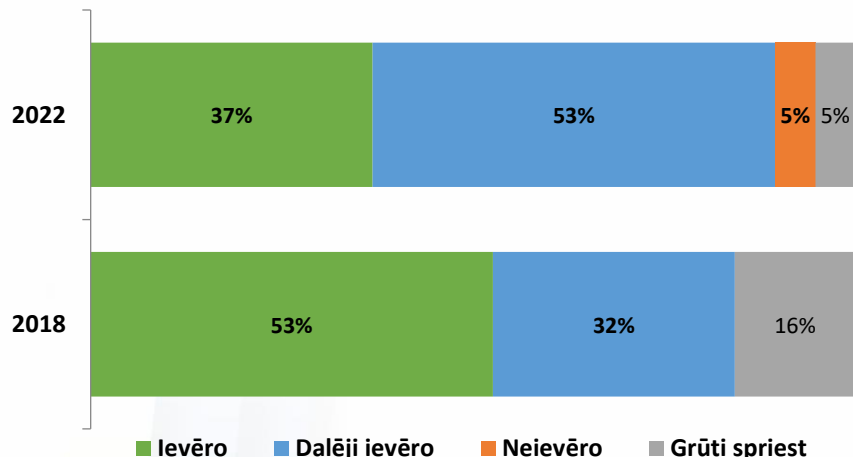

Bāze: respondenti, kuri ir iepazinušies ar Konkurences padomes lēmumiem; 2022: n=16

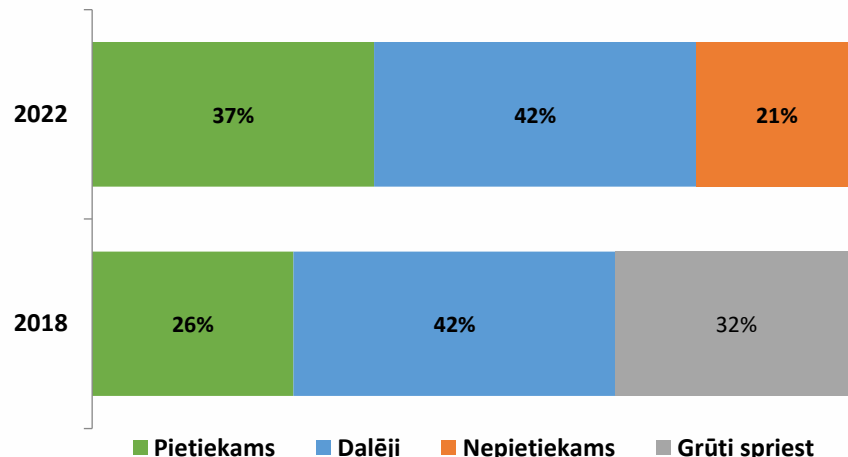

3.3. Konkurences padomes lēmumi: juridiskie biroji

Aptaujas jautājums: Vai Konkurences padome savos lēmumos ievēro administratīvā procesa principu?

Aptaujas jautājums: Vai, Jūsaprāt, aprakstīto pierādījumu kopums, kas pamato Konkurences padomes lēmumā konstatēto, ir pietiekams?

Aptaujas jautājums: Lūdzu, norādiet Jūsu ieteikumus, kādā veidā Konkurences padome varētu uzlabot savas darbības kvalitāti!

Tika minētas sekojošas atbildes:

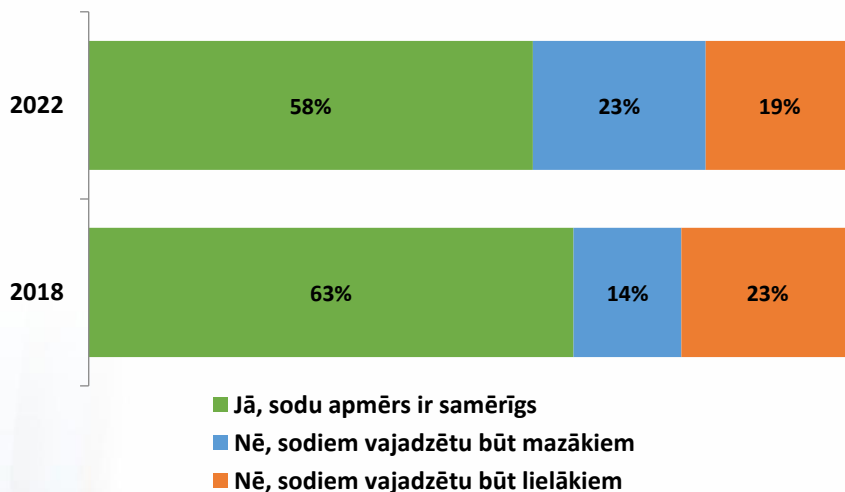
- ✓ Palielināt darbinieku skaitu un nodrošināt darbinieku nemainību.
- ✓ Problēmas ir ar tiem lēmumiem, kur KP novirzās no Eiropas Komisijas un tiesu prakses, nonākot pretrunā ar iedibināto praksi.
- ✓ Tiešāki, precīzāki, mazāk izvairīgi formulējumi; mazāk tendenciozu vai pat maldinošu atsauču uz spriedumiem / lēmumiem.
- ✓ Vairāk iedziļināties ekonomiskajos apsvērumos, analizēt konkrētos tirgus no ekonomiskajiem aspektiem, vairāk piesaistīt konkurences tiesību ekonomistus.
- ✓ Vairāk pierādījumu, vairāk konkrētiem gadījumiem piemērotas analīzes, ne tikai citēšana
- ✓ Atzīt savas kļūdas, un pret tām izturēties ar tikpat lielu stingrību, kā pret jebkuru tirgus dalībnieku. Nepamatot savus lēmumus ar saviem iepriekšējiem lēmumiem, respektēt tirgus dalībnieku viedokli un viņos ieklausīties
- ✓ Nedrīkst pieļaut, ka tiek slēgti administratīvie līgumi vai izlīgumi nekarteju lietās, jo ir nepieciešams skaidrot detalizēti tiesību piemērošanas apsvērumus, kurus izvērtētu arī tiesas
- ✓ Ievērot Latvijā spēkā esošās tiesību normas
- ✓ Ir novērojama formāla attieksme
- ✓ Konsekvence soda apmēros
- ✓ Konsultēties un ņemt vērā nozares speciālistu viedokli
- ✓ Lēmumi kopumā ir pamatoti, bet brīžiem KP testē tiesību jēdzienu/prakses robežas. Tāpat lēmumi būtu pamatotāki, ja pierādījumu bāze konkrētiem faktiem/apstākļiem būtu plašāka/rūpīgāk iegūta.

Bāze:
respondenti,
kuri ir
iepazīnušies ar
Konkurences
padomes
lēmumiem;
2022: n=19

3.3. Konkurences padomes piemēroto sodu vērtējums: **uzņēmēji**

Aptaujas jautājums: Vai, Jūsaprāt, Konkurences padomes piemērotie sodu apmēri ir pietiekami samērīgi, lai preventīvā līmenī atturētu tirgus dalībniekus no konkurences tiesību pārkāpumu izdarīšanas?

Bāze: respondenti, kuri ir iepazinušies ar Konkurences padomes lēmumiem;
2022: n=62

Respondentu komentāri, kuru skatījumā sodu apmērs ir samērīgs:

- ✓ Galvenais nav sods, bet atturēšana
- ✓ Tomēr bažas rada tas, ka dažreiz par nenozīmīgu pārkāpumu lielam uzņēmumam sanāk nesamērīgs sods. Nav vainas gradācijas.
- ✓ Vai sodu sistēma sasniedz mērķi?
- ✓ Atkarībā no nozares

Respondentu komentāri, kuru skatījumā sodiem vajadzētu būt mazākiem:

- ✓ Daudz svarīgāk par milzīgu sodu ir tas, lai pret visiem tas tiktu piemērots vienlīdzīgi. Ir tādi "nesodāmie", kurus KP neaiztiek.
- ✓ Liekas, ka ir par lieliem
- ✓ Pirmajā reizē sodam vajadzētu būt mazākam, ja atkārtoti - tad noteikti lielākam
- ✓ Sodus vajadzētu likt visiem, arī pašvaldībām
- ✓ Bet ne jau KP lemj par sodu %

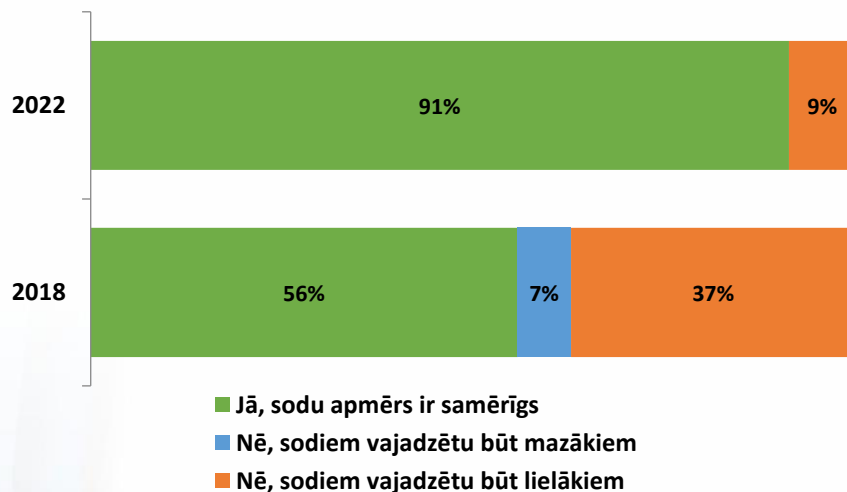
Respondentu komentāri, kuru skatījumā sodiem vajadzētu būt lielākiem:

- ✓ Ierobežot darbību personām, kuras veikušas pārkāpumus
- ✓ Ja pārkāpums atkārtojas
- ✓ Sodi ir par maziem

3.3. Konkurences padomes piemēroto sodu vērtējums: pašvaldības

Aptaujas jautājums: Vai, Jūsaprāt, Konkurences padomes piemērotie sodu apmēri ir pietiekami samērīgi, lai preventīvā līmenī atturētu tirgus dalībniekus no konkurences tiesību pārkāpumu izdarīšanas?

Respondentu komentāri, kuru skatījumā sodu apmērs ir samērīgs:

- ✓ Sodu apmērs ir samērīgs un atbilstošs normatīvo aktu prasībām.
- ✓ Aptuveni 5% no apgrozījuma nav liels sods. Ja salīdzina pret aizliegto darbību ieguvumu, piemēram, vai peļņu, ko komersants jau ir ieguvis.
- ✓ Atbilstoši nodarījumam
- ✓ Nav maksimāli iespējamais
- ✓ Grūti novērtēt, jāskatās katrs atsevišķs gadījums

Respondentu komentāri, kuru skatījumā sodiem vajadzētu būt lielākiem:

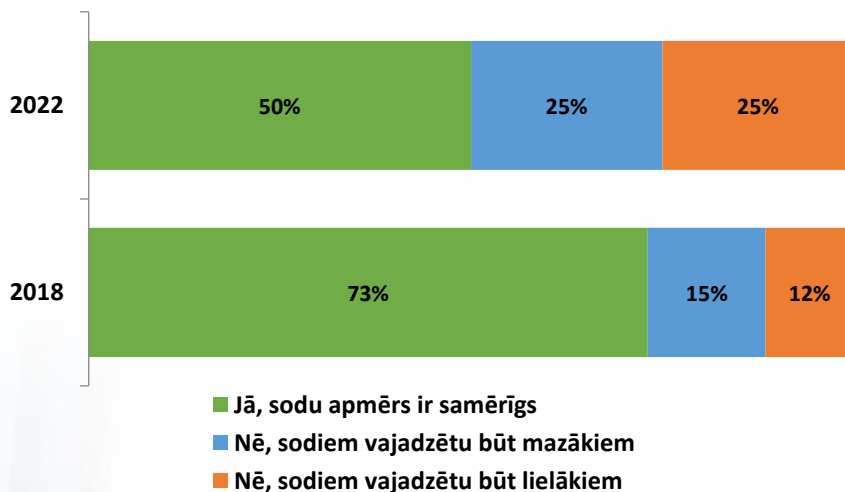
- ✓ Jo lielāki sodi, jo efektīvāki.

Bāze: respondenti, kuri ir iepazinušies ar Konkurences padomes lēmumiem; 2022: n=23

3.3. Konkurences padomes piemēroto sodu vērtējums: asociācijas

Aptaujas jautājums: Vai, Jūsaprāt, Konkurences padomes piemērotie sodu apmēri ir pietiekami samērīgi, lai preventīvā līmenī atturētu tirgus dalībniekus no konkurences tiesību pārkāpumu izdarīšanas?

Bāze: respondenti, kuri ir iepazinušies ar Konkurences padomes lēmumiem;
2022: n=16

Respondentu komentāri, kuru skatījumā sodu apmērs ir samērīgs:

- ✓ Jebkuram sodam par pārkāpumu jābūt tādā, lai tas atturētu izdarīt noziegumus
- ✓ Attur no pārkāpumiem citus
- ✓ Mazumtirdzniecībā - prakse uzrāda, ka darbojas
- ✓ Soda apmērs ir atkarīgs no apgrozījuma.
- ✓ Soda veidiem jābūt izvērstākiem. No naudas samaksas var izvairīties, bet vajadzētu liegt iespēju atkārtoti/ tālāk piedalīties valsts iepirkumos, konkrētas personas, kas izdarījušas pārkāpumu, vairs nedrīkstētu turpināt to darīt tālāk.

Respondentu komentāri, kuru skatījumā sodiem vajadzētu būt mazākiem:

- ✓ Situācijas mēdz būt dažādas un ne vienmēr firma var tikt galā ar soda apmēru
- ✓ Jo tie sodi, kas bija uzlikti pirms tam ir tik lieli, ka firmai jāveras ciet, jo nevar nomaksāt
- ✓ Tas atkarīgs, kurai nozarei piemēro. Reizēm lēmumi nav adekvāti.
- ✓ Tāpēc, ka ir ļoti daudz pārkāpumu un sodi ir neadekvāti. Ir jāskatās pēc nodarījuma

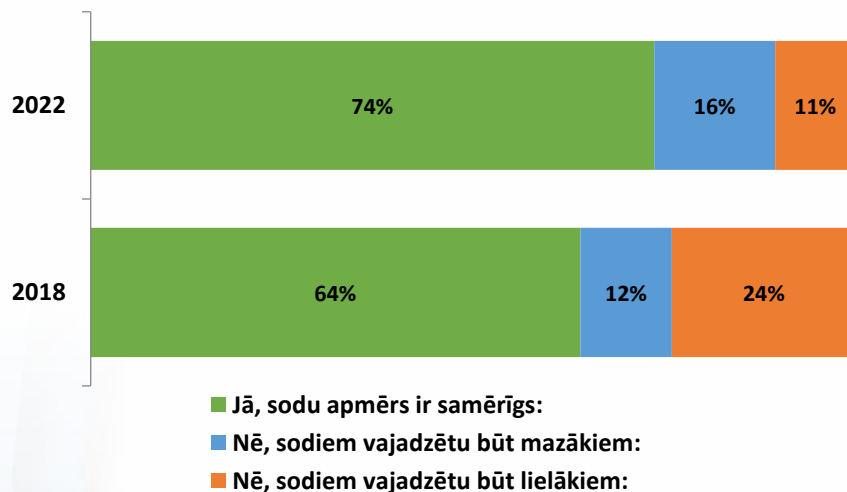
Respondentu komentāri, kuru skatījumā sodiem vajadzētu būt lielākiem:

- ✓ Sodam ir jābūt pietiekami lielam, lai atturētu citus no līdzīgu pārkāpumu izdarīšanas
- ✓ Soda apmēriem būtu jābūt lieliem, jo pārkāpumi ir ekonomiski ļoti kaitējoši. Tas gan var radīt pretēju efektu, ka tirgus dalībnieki tik ļoti baidīsies no sodiem, ka izvairīsies veikt pat kādas normālas ekonomiskas aktivitātes.
- ✓ Tāpēc, ka Konkurences padome pieņem lēmumus, tie tiek pārstridēti un konkurences pārkāpumi tiek turpināti cerot uz apstrīdēšanu. Tā rezultātā tiek pārkāpti konkurences noteikumi un tirgus tiek izkropļots. Sodiem jābūt tādiem, lai nevienam negribētos tos pārkāpt.

3.3. Konkurences padomes piemēroto sodu vērtējums: juridiskie biroji

Aptaujas jautājums: Vai, Jūsaprāt, Konkurences padomes piemērotie sodu apmēri ir pietiekami samērīgi, lai preventīvā līmenī atturētu tirgus dalībniekus no konkurences tiesību pārkāpumu izdarīšanas?

Bāze: respondenti, kuri ir iepazinušies ar Konkurences padomes lēmumiem; 2022: n=19

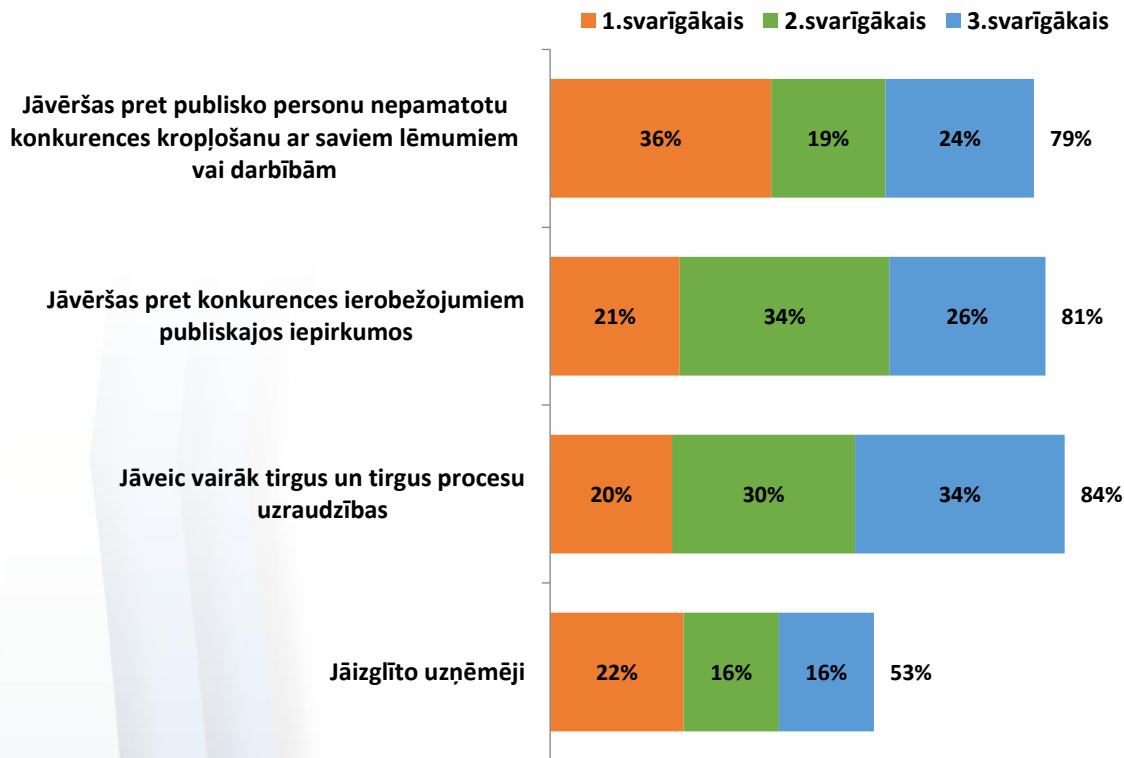
Respondentu komentāri:

- ✓ Pietiekoši preventīvi
- ✓ Sodi netuvojas maksimālajam līmenim
- ✓ Sodiem jābūt samaksājamiem
- ✓ Sodīšanā jāņem vērā nozarei un uzņēmumam tipiskā marža
- ✓ Ir pamatoti, ka KP patur zināmu rīcības brīvību naudas sodu apmēra noteikšanā. Sodi kopumā ir arī samērīgi (ar dažiem izņēmumiem).
- ✓ Līdzvērtīgs izdarītajam pārkāpumam
- ✓ Lielāks sods būtu ar augstāku preventīvo efektu
- ✓ Lai gan daži pēdējā laikā piemērotie sodi ir diezgan milzīgi, tomēr attiecībā uz apgrozījumu drīzāk samērīgi.
- ✓ Pārāk lieli sodi,
- ✓ 10% no apgrozījuma ir biedējoši
- ✓ Iestādes piemērotie sodi ir pat ļoti lieli, lai uzņēmumi justu to sodošo raksturu
- ✓ Neatbilstītu drakoniskus sodus. Šobrīd tie ir "jūtami".

3.4. Prioritāri risināmie jautājumi: uzņēmēji

Aptaujas jautājums: Kādiem jautājumiem, Jūsprāt, Konkurences padomei būtu jāvelta galvenā uzmanība?
Līdzu sanumurēt prioritārā secībā skalā no 1-5, kur 1 nozīmē jāvelta vislielākā uzmanība, bet 5 – vismazākā

Bāze: visi aptaujas dalībnieki; 2022: n=160

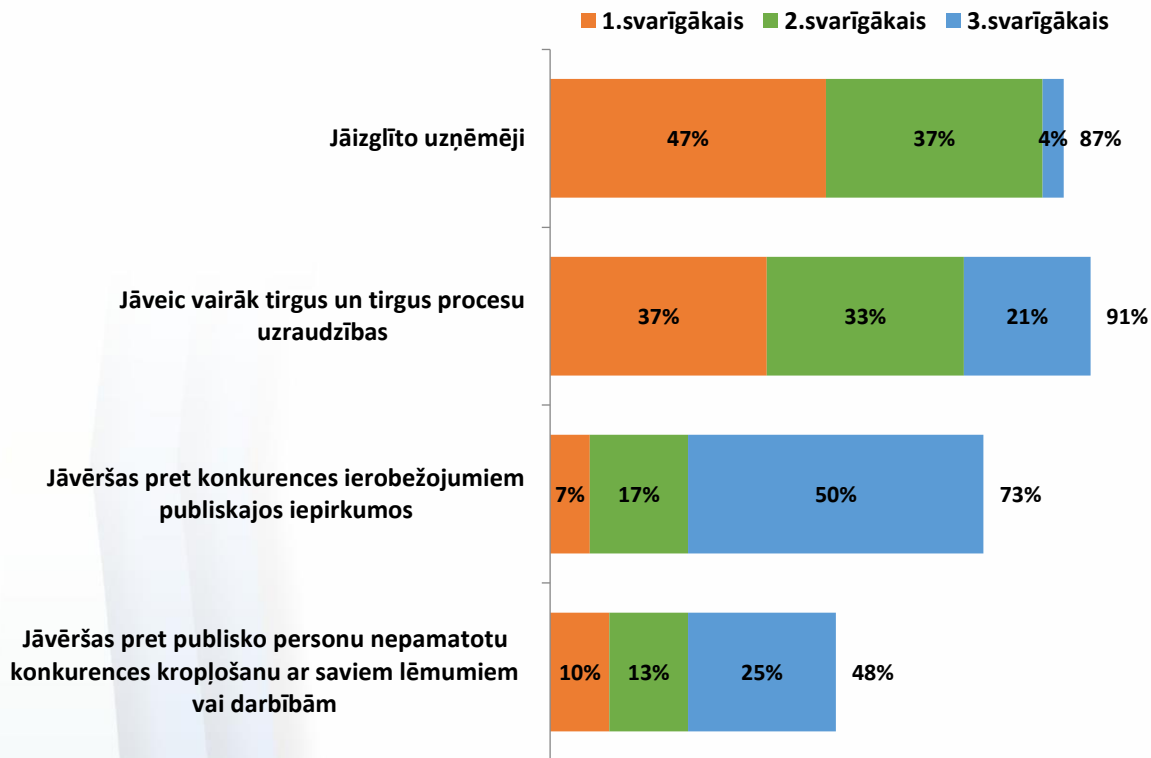
Respondentu priekšlikumi/ komentāri:

- ✓ Jāvērš lielāka uzmanība LV pārziņā esošo uzņēmumu tirgus kropļošanas iespējamībai, piem. telekomunikāciju jomā, gadās, ka pakalpojumu piedāvājumi ir zem tirgus vidējiem, jo tiek subsidēti ar citu biznesa daļu (piem., ar datu pakalpojumiem utml.)
- ✓ Iemesli, kāpēc konkurence nerodas
- ✓ Jāaptaujā darbinieki uzņēmumos
- ✓ Jāizprot būtība, ne burts
- ✓ Jāturpina sodīt kartēļus
- ✓ Jāvēro dalībnieki

3.4. Prioritāri risināmie jautājumi: pašvaldības

Aptaujas jautājums: Kādiem jautājumiem, Jūsprāt, Konkurences padomei būtu jāvelta galvenā uzmanība?
Lūdzu sanumurēt prioritārā secībā skalā no 1-5, kur 1 nozīmē jāvelta vislielākā uzmanība, bet 5 – vismazākā

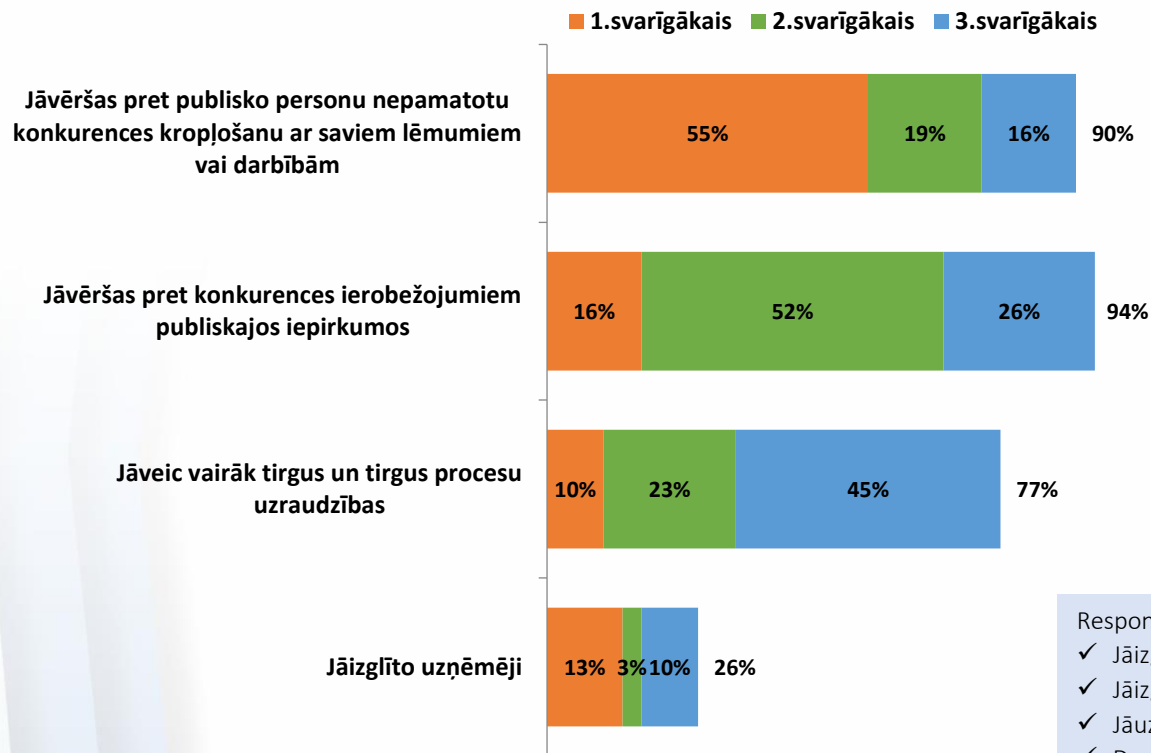

Bāze: visi aptaujas dalībnieki; 2022: n=30

3.4. Prioritāri risināmie jautājumi: asociācijas

Aptaujas jautājums: Kādiem jautājumiem, Jūsprāt, Konkurences padomei būtu jāvelta galvenā uzmanība?
Lūdzu sanumurēt prioritārā secībā skalā no 1-5, kur 1 nozīmē jāvelta vislielākā uzmanība, bet 5 – vismazākā

Bāze: visi aptaujas dalībnieki; 2022: n=31

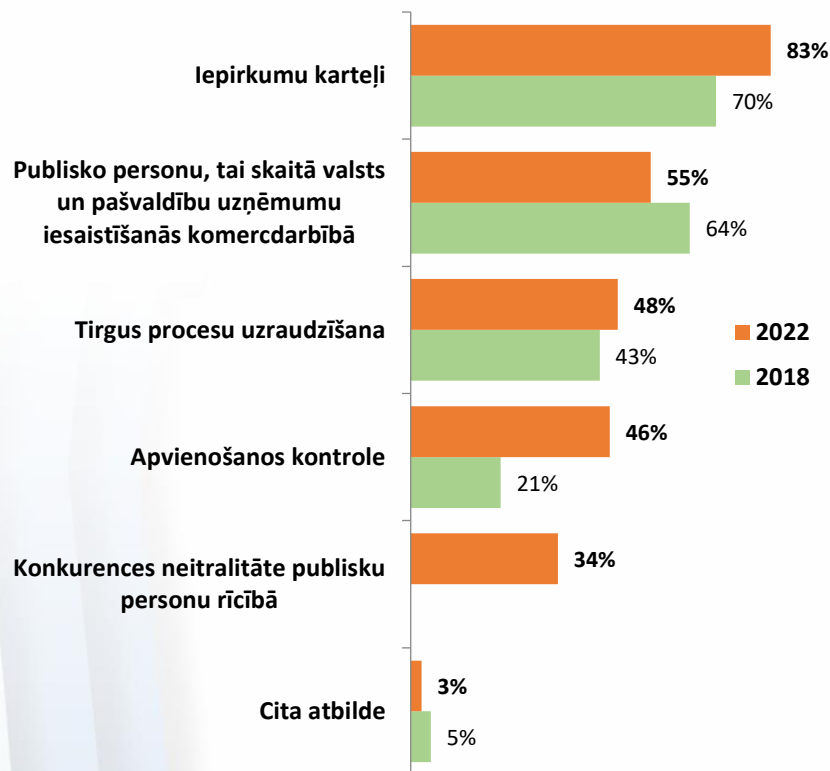
Respondentu priekšlikumi/ komentāri:

- ✓ Jāizglīto publiskās personas
- ✓ Jāizglīto publisko kapitālsabiedrību īpašnieki
- ✓ Jāuzrauga cenas, ko nosaka valsts uzņēmumi
- ✓ Daudzas ministrijas ierobežo konkurenci vēl pirms tiek izsludināti konkursi, pirms tiek definēta konkursa specifikācija. Likumos jau ir konkurences ierobežošanas fakts
- ✓ Vairāk pievērst uzmanību valsts kapitālsabiedrību pārvaldībai
- ✓ Valsts iepirkumiem
- ✓ Cenu politika

3.4. Prioritāri risināmie jautājumi: uzņēmēji

Aptaujas jautājums: Lūdzu, nosauciet aktuālās problēmas nozarēs un tirgos, kurus, Jūsaprāt, būtu jārisina Konkurences padomei?

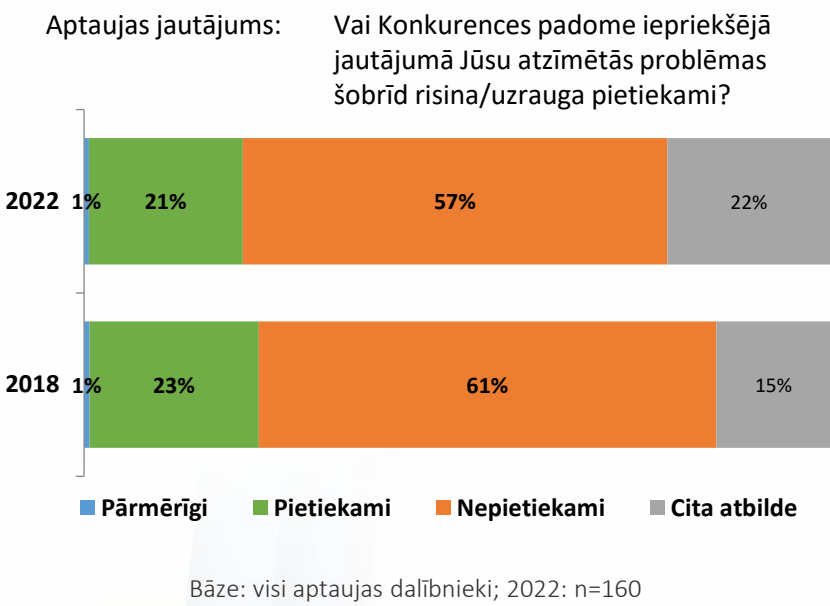
Respondentu komentāri:

- ✓ Cenu manipulācijas
- ✓ Iepirkumu uzraudzība, iepirkumu prasību izvērtēšana
- ✓ Pašvaldību un valsts lētākie iepirkumi, konkurences kropļošana
- ✓ Valsts iepirkumi

Bāze: visi aptaujas dalībnieki; 2022: n=160

3.4. Prioritāri risināmie jautājumi: uzņēmēji

Respondenta skaidrojums, kura skatījumā KP problēmas risina/uzrauga pārmērīgi:

- ✓ Valsts kapitālsabiedrību attīstība

Respondentu komentāri, kuru skatījumā KP problēmas risina/uzrauga pietiekami:

- ✓ Ir panākti konkrēti rezultāti/ lēmumi (10 resp-ti)
- ✓ Darbu veic kvalitatīvi
- ✓ Cenšas risināt, medijos parādās informācija
- ✓ Ir dzirdēts, ka kaut ko dara, risina, pārbauda
- ✓ Nepieciešama preventīva papildus izglītošana
- ✓ Ir informācija publiskajā telpā
- ✓ Likumdošanas ietvaros
- ✓ Pagaidām pietiekami
- ✓ Publiskas ziņas par atklātiem gadījumiem
- ✓ Šķiet atbilstoši resursiem u.tml.

Kā citas atbildes tika minētas:

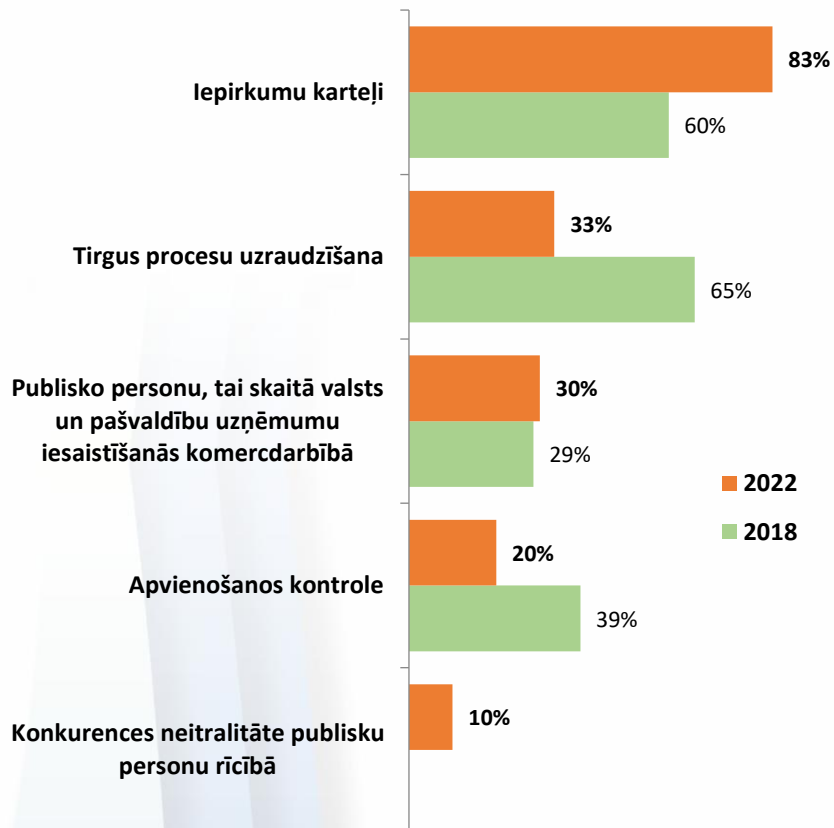
- ✓ Nevaru atbildēt, jo maz informācijas tiek sniegta par Konkurences padomes darbību (12 resp-ti)
- ✓ Strādā atbilstoši atvēlētajiem resursiem
- ✓ Nepieciešams darboties intensīvāk
- ✓ Uzraudzība neietekmē lēmumu
- ✓ Kokmateriāli

Respondentu komentāri, kuru skatījumā KP problēmas risina/uzrauga nepietiekami:

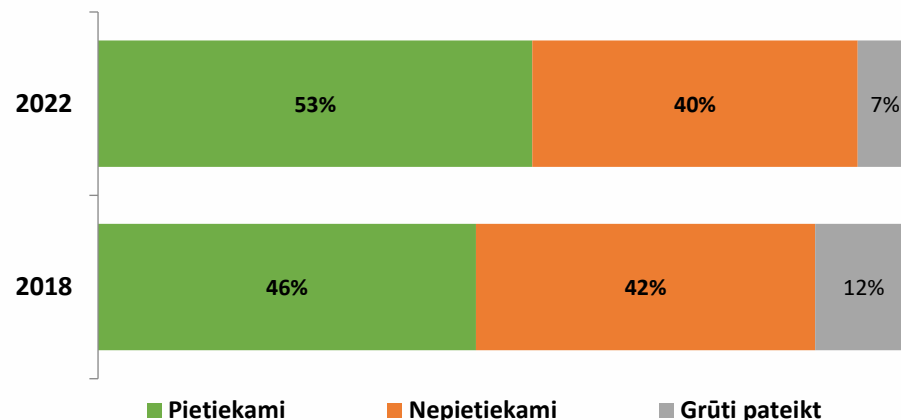
- ✓ Nav rezultātu/ pārāk daudzi izslīd nesodīti (13 resp-ti);
- ✓ Efektīvāk jākontrolē, nepietiekoši aktīvi, par maz kontroles, pastiprināt kontroli (11 resp-ti);
- ✓ Konkurences padomei nepietiek/ trūkst resursu (5 resp-ti);
- ✓ Nav/ trūkst informācijas (5 resp-ti);
- ✓ Cenas aug (2 resp-ti);
- ✓ Netiek objektīvi salīdzināti dati (2 resp-ti);
- ✓ Konkurences padome reāli neiedziļinās lietu būtībā (2 resp-ti);
- ✓ Varētu aktīvāk iesaistīties publisku personu kapitālsabiedrību konkurences neitralitātes principa nodrošināšanā
- ✓ Ir sajūta, ka dažas jomas tirgū vispār netiek uzraudzītas vai pārāk maz (farmācija, ātrie kredīti un banku sektors)
- ✓ Iepirkumos bieži vien neadekvātas prasības, kas nepamatoti ierobežo iepirkumu dalībnieku piedalīšanos un tādējādi tajos var piedalīties tikai noteikta loka dalībnieki
- ✓ Atkritumu bizness nav uzraudzīts
- ✓ Būvniecības izmaksas nepamatoti tiek sadārdzinātas
- ✓ Darbības ir sarežģīti atklājamas
- ✓ Dažkārt zūd ticamības moments
- ✓ Degvielas tirgotāji
- ✓ Energoresursi
- ✓ Iepirkumi ir izsludināti ar acīmredzamiem konkurences likuma pārkāpumiem
- ✓ Iepirkumu kartēji turpina eksistēt
- ✓ Iepirkumos ir acīmredzama citu uzņēmumu lobēšana
- ✓ Iepirkumus uzvarēja ar cenu dempingu
- ✓ Ir valsts iestādes, kuras nodrošina negodīgu konkurenci, manā darbībā tas ir akreditācijas birojs, kurš citiem uzņēmumiem sekmē darbību, citiem kavē tādējādi kropļojot tirgu
- ✓ Korupcija
- ✓ Ja ir problēmas, tad risina nepietiekami
- ✓ Joprojām ir lieli pārkāpumi
- ✓ Joprojām publiskie iepirkumi ir problēma.
- ✓ Lētākais iepirkums !!!
- ✓ Neefektīva rīcība
- ✓ Nekas nemainās uzvarētājos
- ✓ Neko neredz un nejut
- ✓ Parādās pārkāpumi
- ✓ Privāto sektoru kontrolē daudz rūpīgāk. Valsts sektors var darīt ko grib.
- ✓ Sabiedrībā pārāk ātri pielāgojas situācijai
- ✓ Sabiedrībai nav informācijas kā tas viss notiek
- ✓ Šī iestāde ir absolūti bezjēdzīga, vismaz patreizējā!
- ✓ Tirgus ir pārāk liels Konkurences padomes kapacitātei
- ✓ Trūkst kapacitātes un zināšanu
- ✓ Vajag regulēt cenas
- ✓ Visu laiku runā, bet nav rezultātu(pārtika)
- ✓ Visu tāpat nekad nenovērsīs

3.4. Prioritāri risināmie jautājumi: pašvaldības

Aptaujas jautājums: Lūdzu, nosauciet aktuālās problēmas nozarēs un tirgos, kurus, Jūsaprāt, būtu jārisina Konkurences padomei?

Aptaujas jautājums: Vai Konkurences padome iepriekšējā jautājumā Jūsu atzīmētās problēmas šobrīd risina/uzrauga pietiekami?

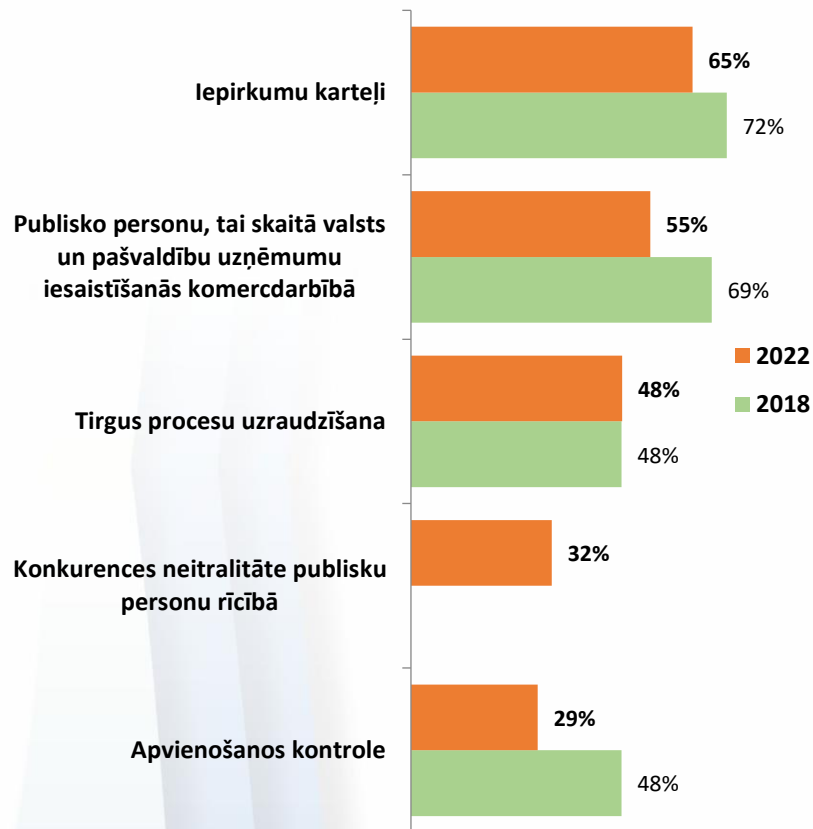

Bāze: visi aptaujas dalībnieki; 2022: n=30

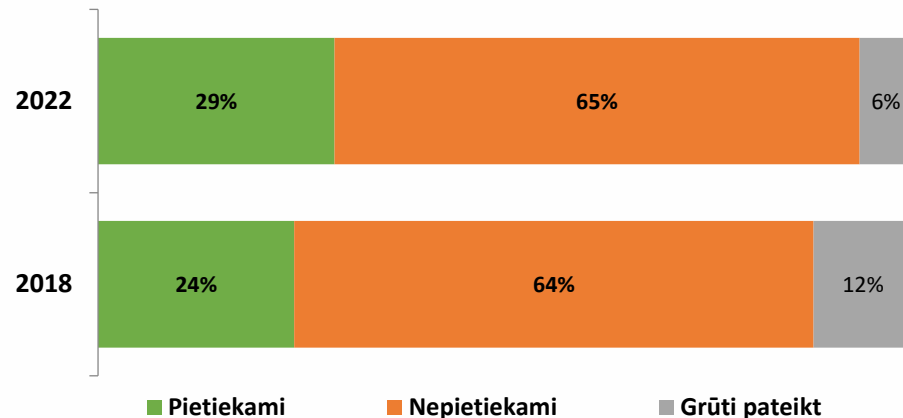

3.4. Prioritāri risināmie jautājumi: asociācijas

Aptaujas jautājums: Lūdzu, nosauciet aktuālās problēmas nozarēs un tirgos, kurus, Jūsaprāt, būtu jārisina Konkurences padomei?

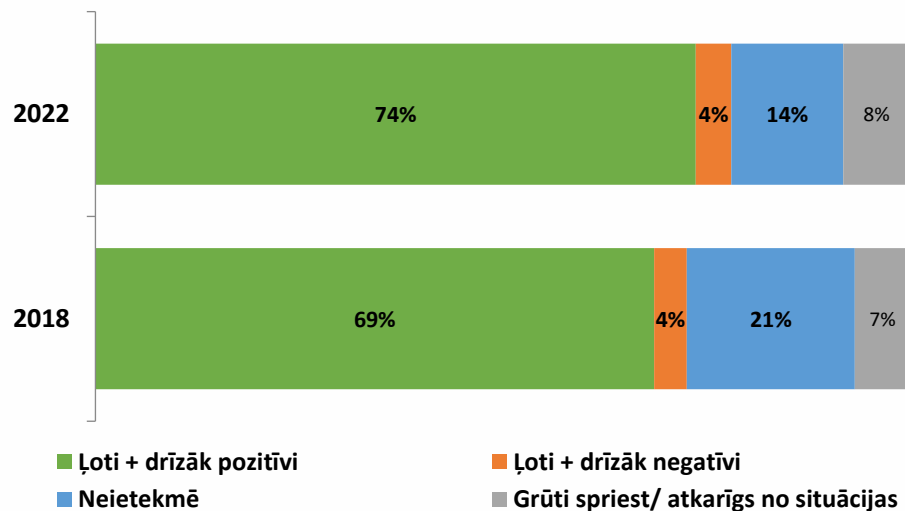
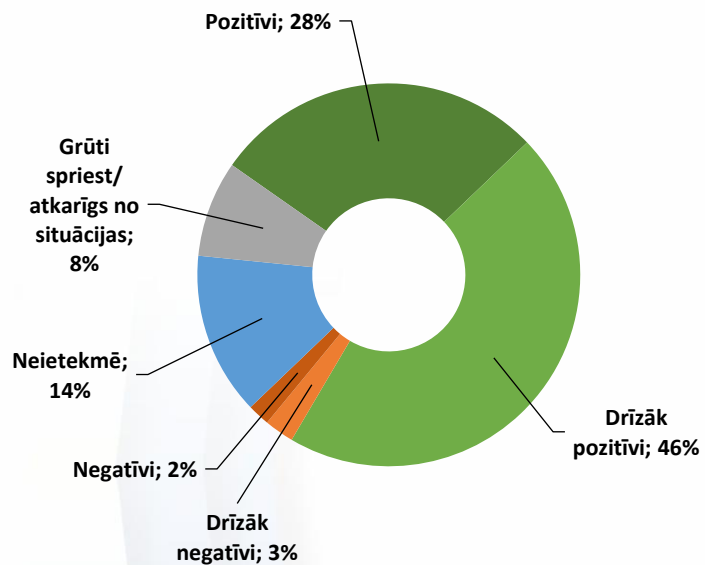

Aptaujas jautājums: Vai Konkurences padome iepriekšējā jautājumā Jūsu atzīmētās problēmas šobrīd risina/uzrauga pietiekami?

3.5. Konkurences padomes darbības ietekme uz situāciju tirgos: uzņēmēji

Aptaujas jautājums: Kā, Jūsaprāt, Konkurences padomes darbība ietekmē konkurences situāciju tirgos?

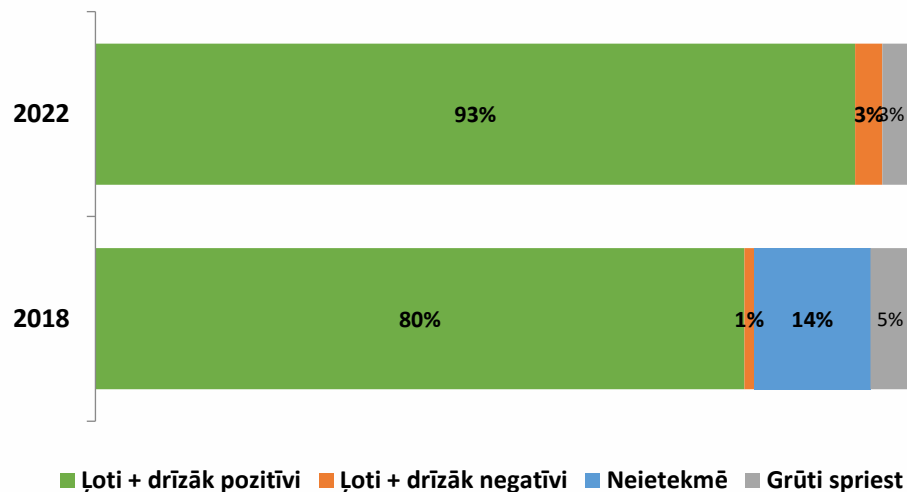
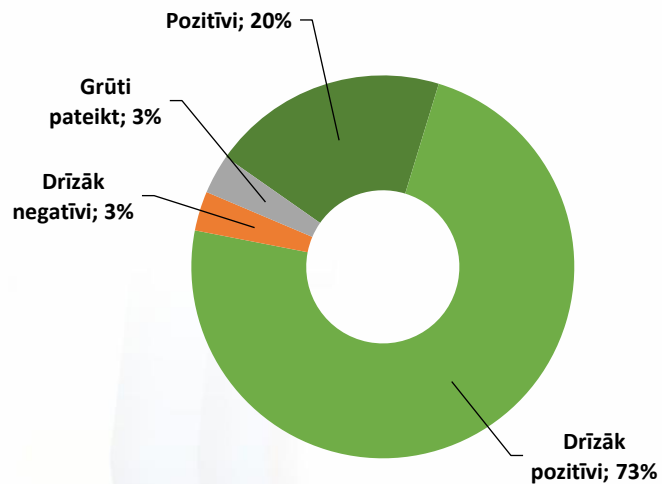

Bāze: visi aptaujas dalībnieki; 2022: n=160

3.5. Konkurences padomes darbības ietekme uz situāciju tirgos: pašvaldības

Aptaujas jautājums: Kā, Jūsaprāt, Konkurences padomes darbība ietekmē konkurences situāciju tirgos?

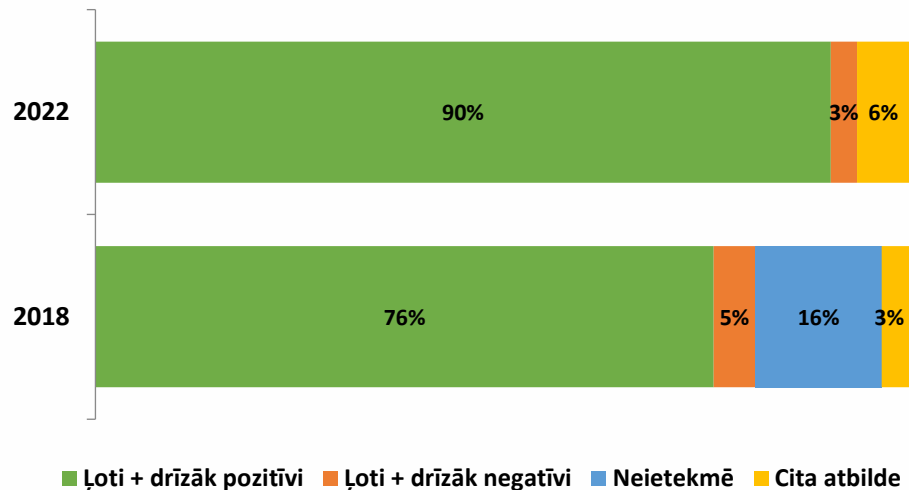
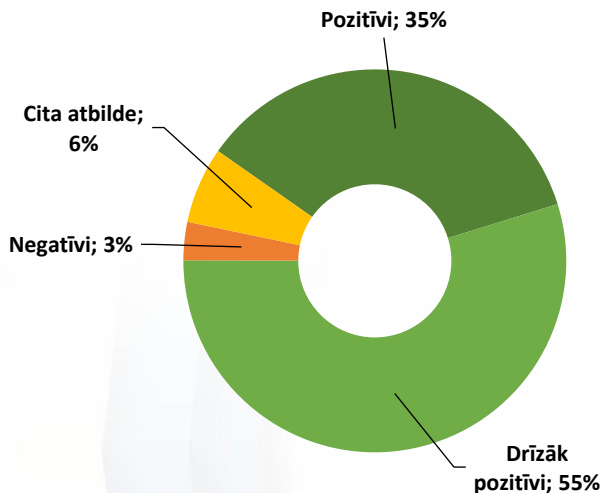

Bāze: visi aptaujas dalībnieki; 2022: n=30

3.5. Konkurences padomes darbības ietekme uz situāciju tirgos: asociācijas

Aptaujas jautājums: Kā, Jūsaprāt, Konkurences padomes darbība ietekmē konkurences situāciju tirgos?

Bāze: visi aptaujas dalībnieki; 2022: n=31

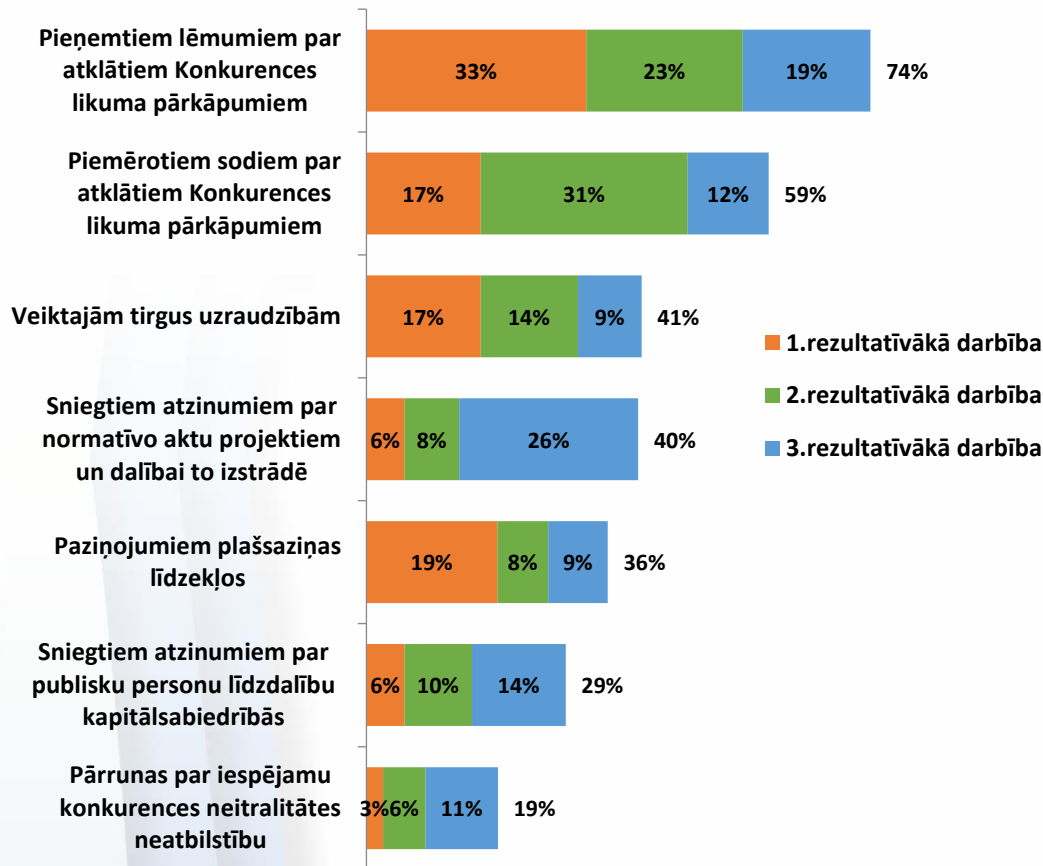
Kā citas atbildes tika minētas:

- ✓ Neitrāli;
- ✓ Nevajadzētu ietekmēt - viņiem jāstrādā neatkarīgi no tā, kāda situācija tirgū

3.5. Konkurences padomes darbības ietekme uz situāciju tirgos: uzņēmēji

Aptaujas jautājums: Kāda veida Konkurences padomes darbībām, Jūsaprāt, ir efektīvākā ietekme konkurences situācijas uzlabošanai tirgos?
Lūdzu sanumurēt prioritārā secībā skalā no 1-8, kur 1 nozīmē rezultātīvākā darbība, bet 8 – visnerezultatīvākā

Respondentu priekšlikumi/ komentāri:

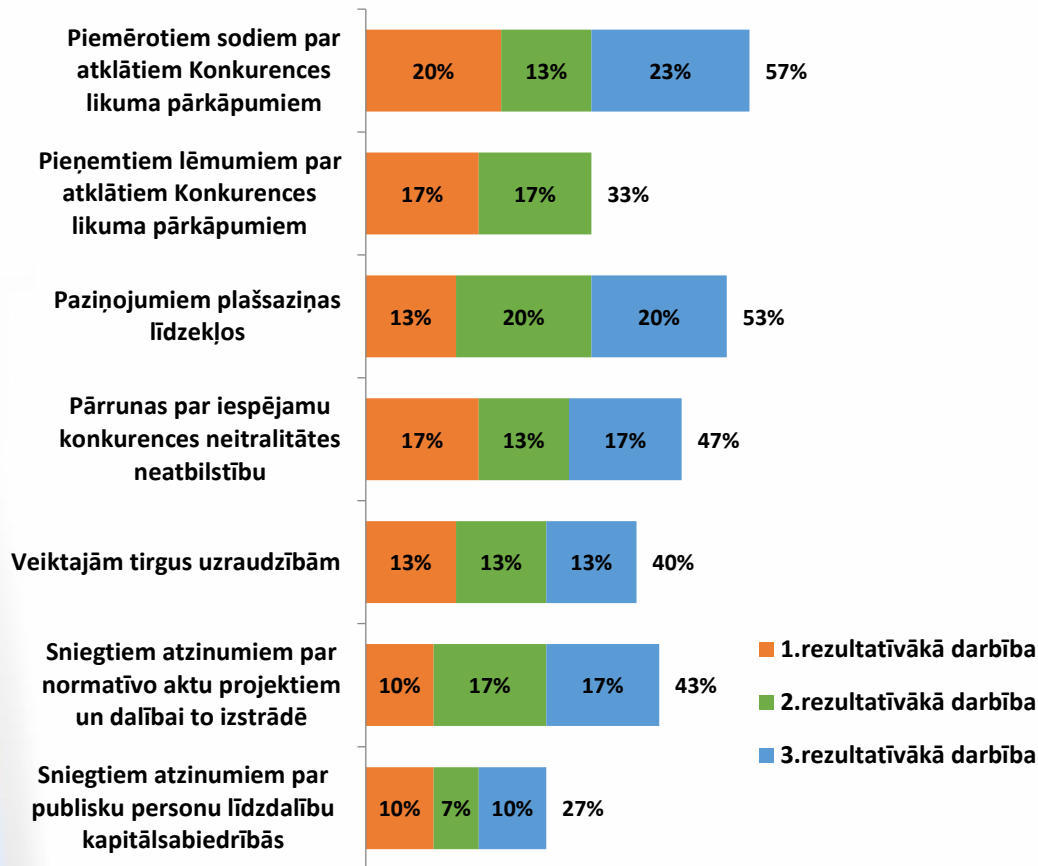
- ✓ Neierobežot valsts kapitāla inovācijas, produktu radīšanu un jaunu tirgu izveidi
- ✓ Nepieciešami neuzpērkami ierēdņi
- ✓ Būt lietpratējiem

Bāze: visi aptaujas dalībnieki; 2022: n=160

3.5. Konkurences padomes darbības ietekme uz situāciju tirgos: pašvaldības

Aptaujas jautājums: Kāda veida Konkurences padomes darbībām, Jūsaprāt, ir efektīvākā ietekme konkurences situācijas uzlabošanai tirgos?
Lūdzu sanumurēt prioritārā secībā skalā no 1-8, kur 1 nozīmē rezultātīvākā darbība, bet 8 – visnerezultatīvākā

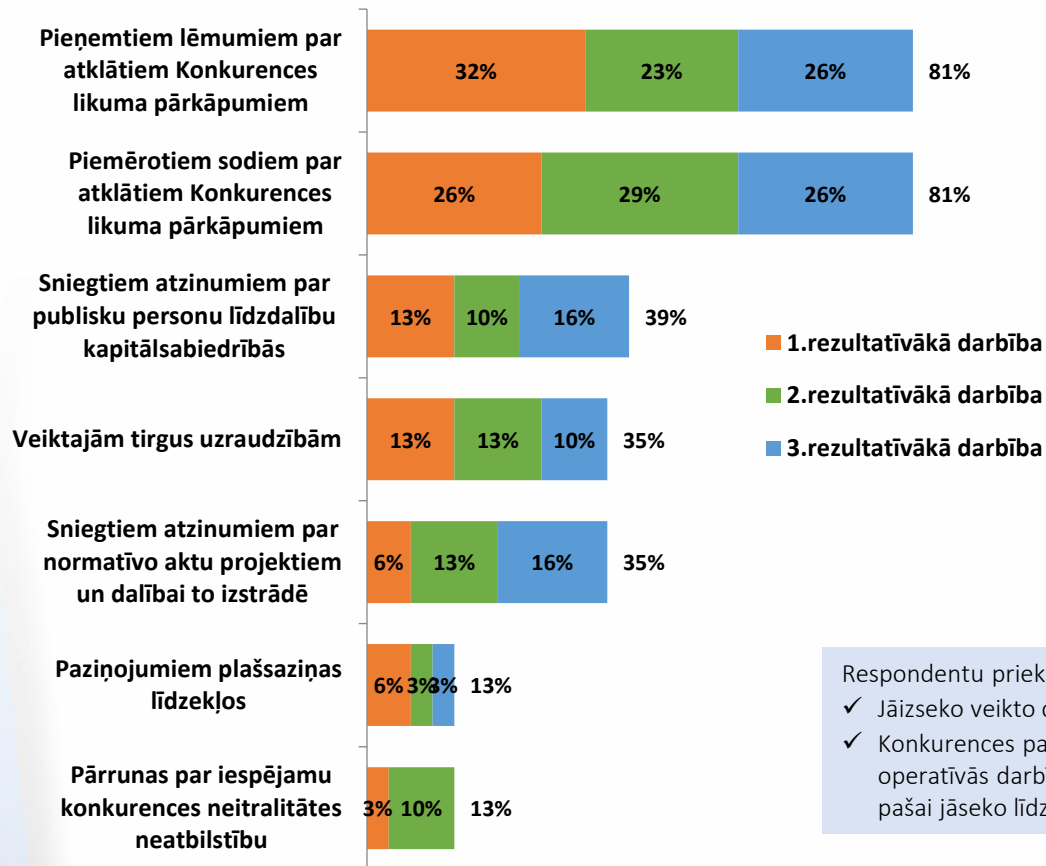

Bāze: visi aptaujas dalībnieki; 2022: n=30

3.5. Konkurences padomes darbības ietekme uz situāciju tirgos: asociācijas

Aptaujas jautājums: Kāda veida Konkurences padomes darbībām, Jūsaprāt, ir efektīvākā ietekme konkurences situācijas uzlabošanai tirgos?
Lūdzu sanumurēt prioritārā secībā skalā no 1-8, kur 1 nozīmē rezultātīvākā darbība, bet 8 – visnerezultatīvākā

Respondentu priekšlikumi/ komentāri:

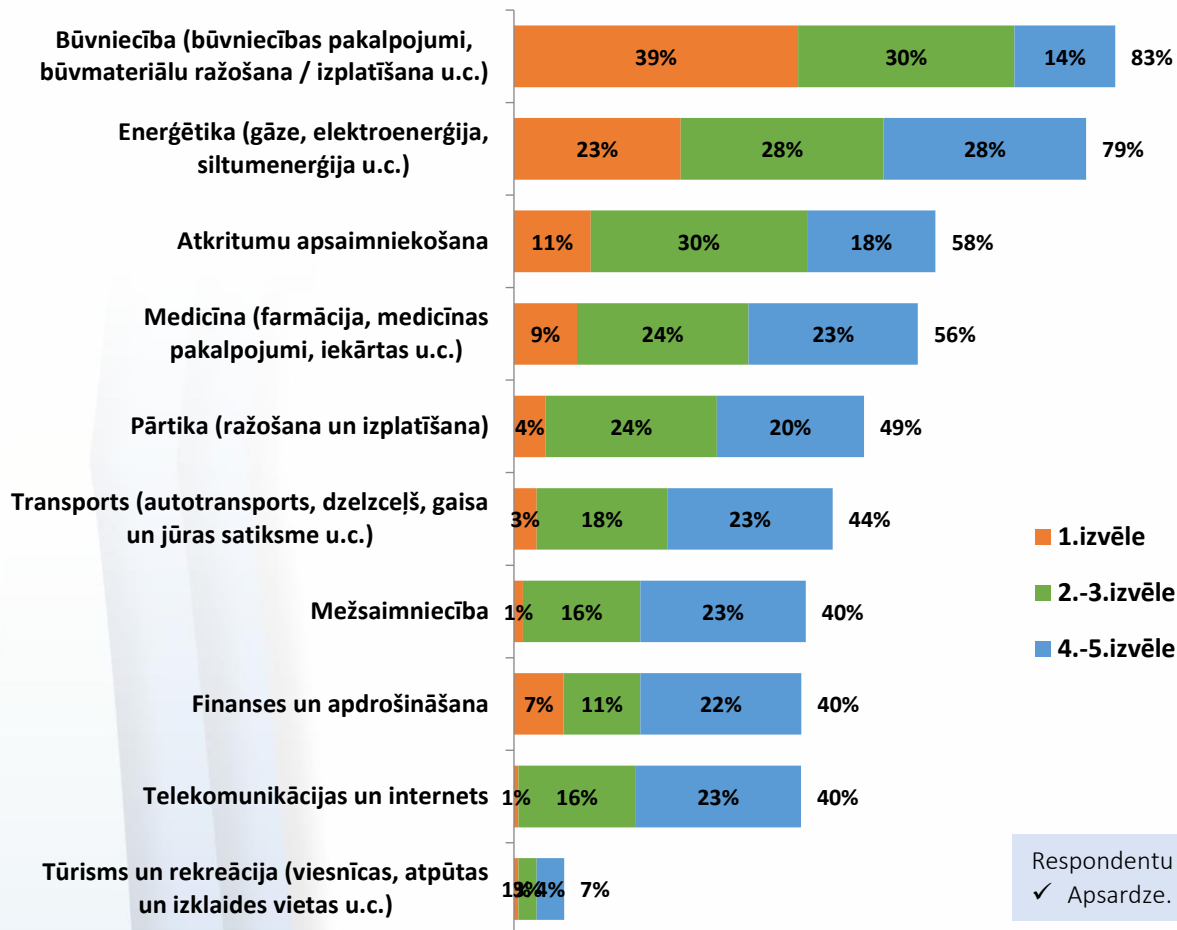
- ✓ Jāizseko veikto darbību rezultāts;
- ✓ Konkurences padomei kā iestādei jābūt balstītai uz operatīvās darbības principiem, jābūt klāt tirgū un pašai jāseko līdzi tam, kas notiek.

Bāze: visi aptaujas dalībnieki; 2022: n=31

3.5. Konkurences padomes darbības ietekme uz situāciju tirgos: uzņēmēji

Aptaujas jautājums: Kādās nozarēs, Jūsaprāt, ir konkurences problēmas, kurām Konkurences padomei būtu jāpievērš pastiprināta uzmanība?
Lūdzu, sanumurējiet prioritārā secībā skalā 1-10, kur 1 nozīmē, ka jāpievērš vislielākā uzmanība, bet 10 – vismazākā

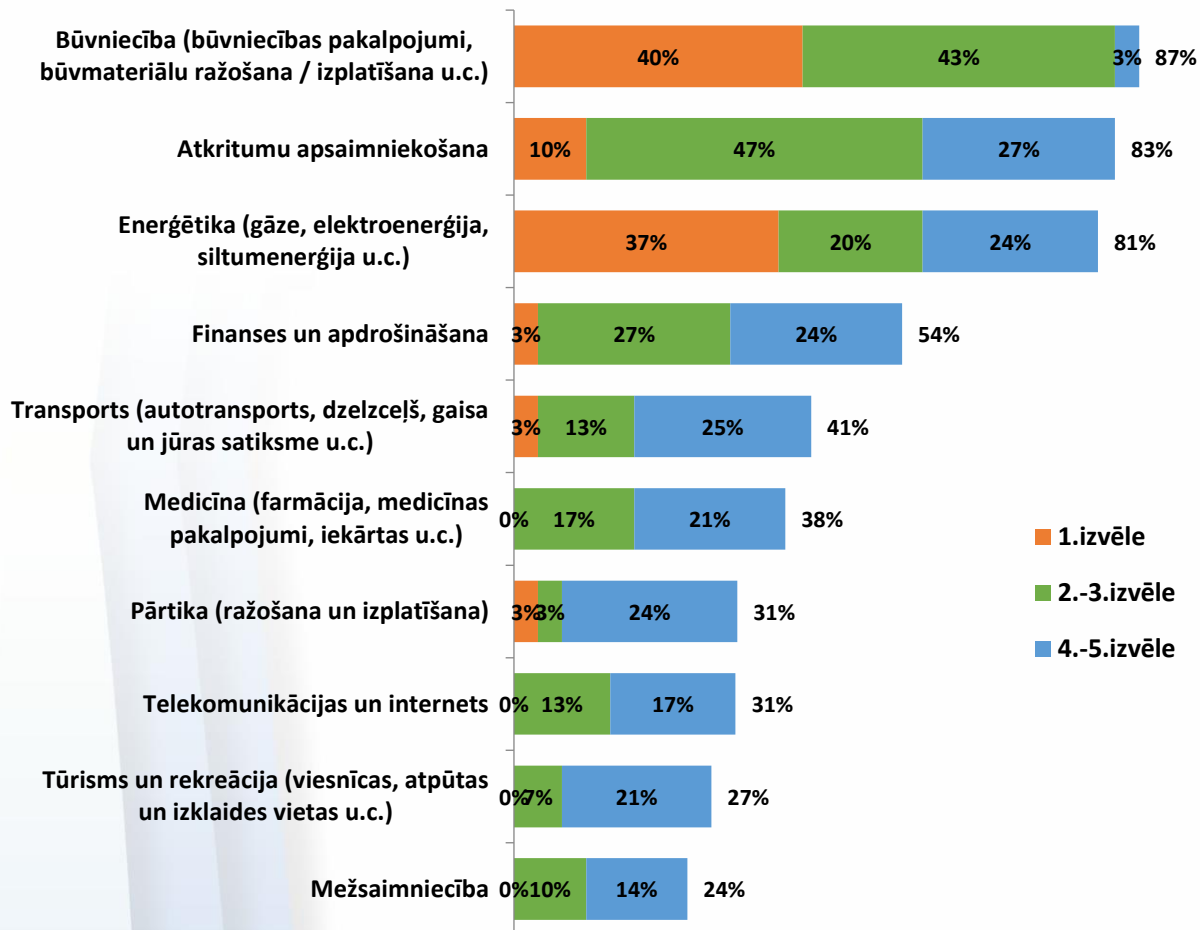

Bāze: visi aptaujas dalībnieki; 2022: n=160

3.5. Konkurences padomes darbības ietekme uz situāciju tirgos: pašvaldības

Aptaujas jautājums: Kādās nozarēs, Jūsaprāt, ir konkurences problēmas, kurām Konkurences padomei būtu jāpievērš pastiprināta uzmanība?
Lūdzu, sanumurējiet prioritārā secībā skalā 1-10, kur 1 nozīmē, ka jāpievērš vislielākā uzmanība, bet 10 – vismazākā

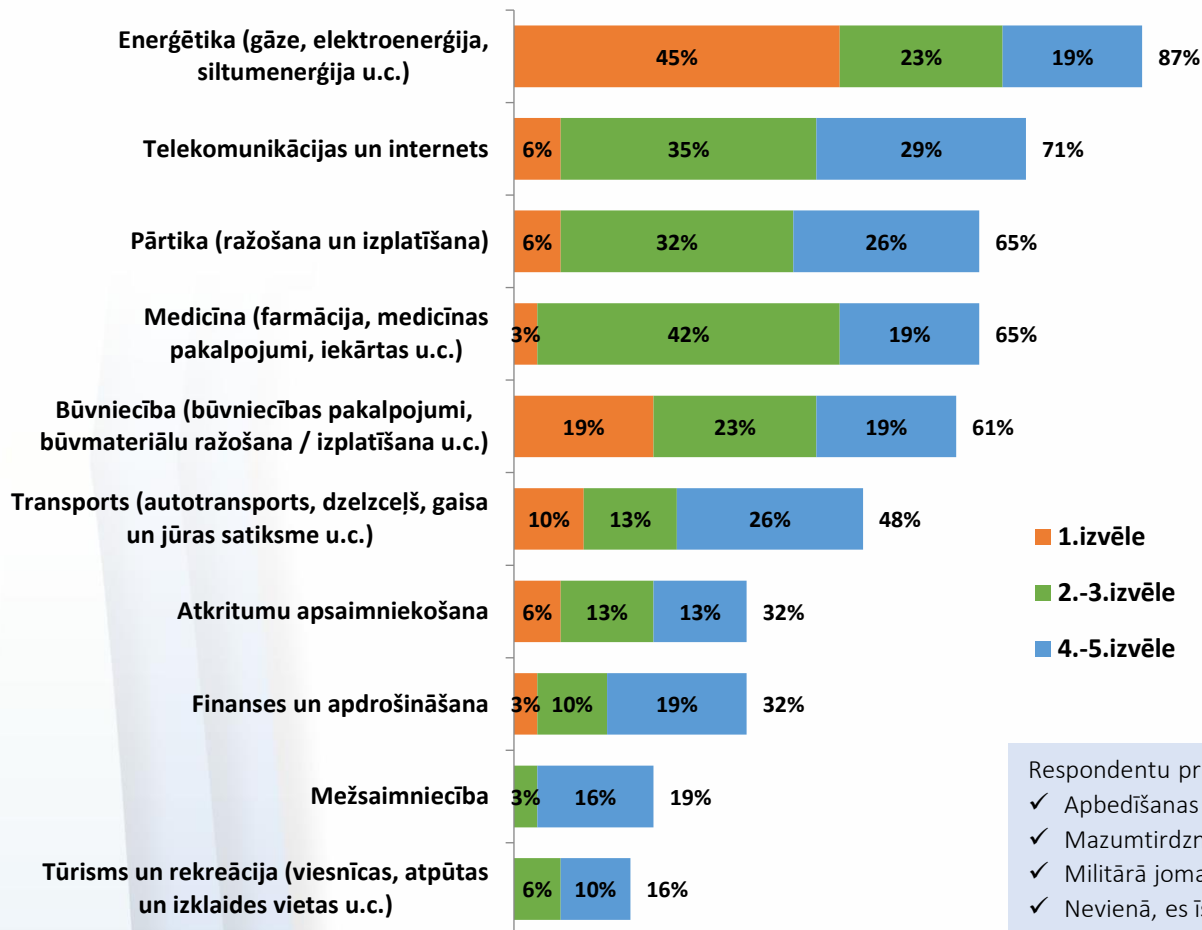

Bāze: visi aptaujas dalībnieki; 2022: n=30

3.5. Konkurences padomes darbības ietekme uz situāciju tirgos: asociācijas

Aptaujas jautājums: Kādās nozarēs, Jūsaprāt, ir konkurences problēmas, kurām Konkurences padomei būtu jāpievērš pastiprināta uzmanība?
Lūdzu, sanumurējiet prioritārā secībā skalā 1-10, kur 1 nozīmē, ka jāpievērš vislielākā uzmanība, bet 10 – vismazākā

1.izvēle
2.-3.izvēle
4.-5.izvēle

Respondentu priekšlikumi/ komentāri:

- ✓ Apbedīšanas pakalpojumu jomā
- ✓ Mazumtirdzniecībā
- ✓ Militārā joma - iepirkumi
- ✓ Nevienā, es īsti neredzu vispār lielu jēgu šai institūcijai

Bāze: visi aptaujas dalībnieki; 2022: n=31

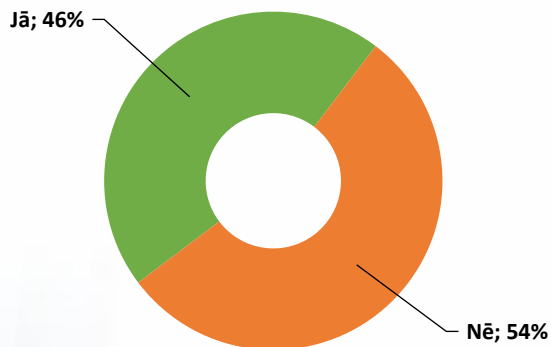

4. Konkurences tiesību pārkāpumi

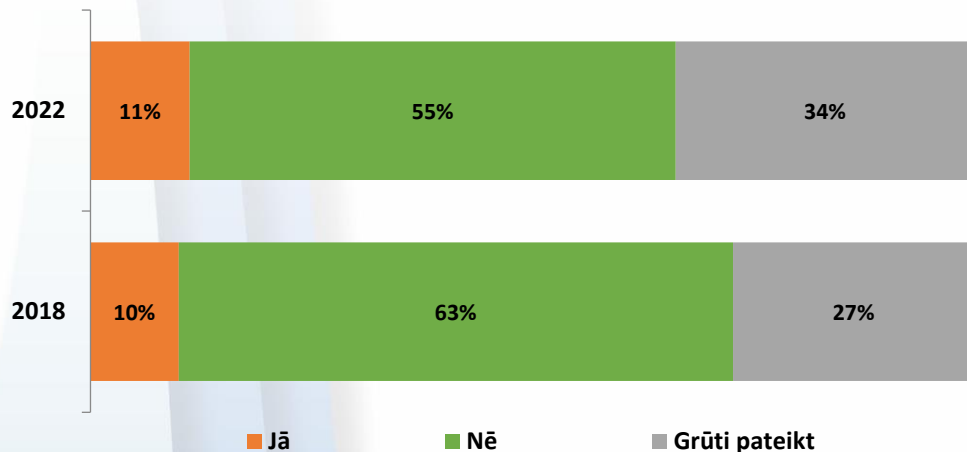

Konkurences tiesību pārkāpumi: uzņēmēji

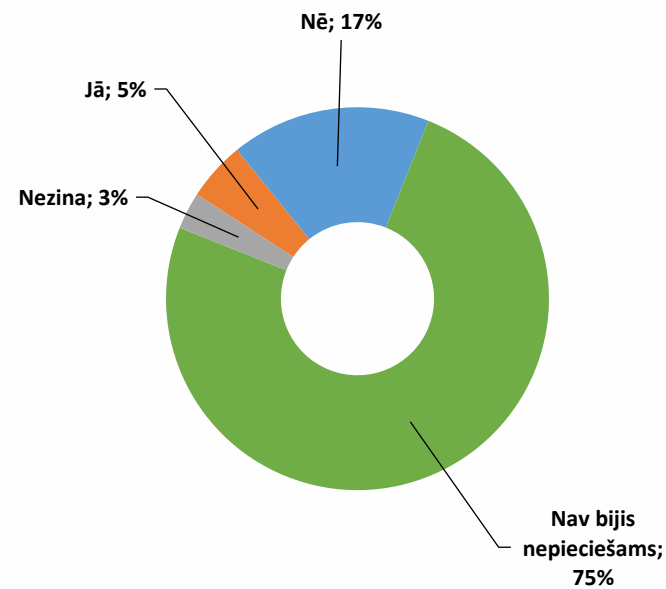
Aptaujas jautājums: Vai esat informēti, ka jebkuras personas, kas cietušas no konkurences tiesību pārkāpumiem, ir tiesīgas piedzīt sev radušos zaudējumus?

Aptaujas jautājums: Vai Jūs atbalstītu iesaistīšanos konkurences pārkāpumā, ja zinātu, ka tādēļ patērētājiem paaugstinātos cenas, bet Jums/Jūsu uzņēmumam tas dotu papildu peļņu?

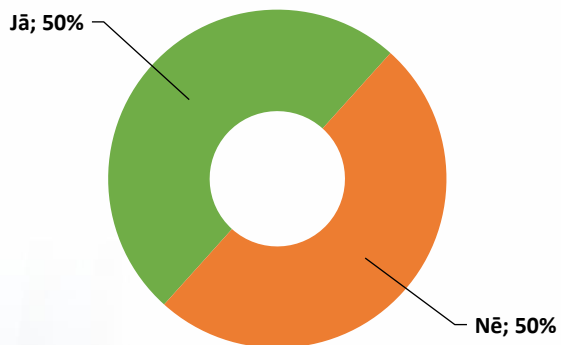

Aptaujas jautājums: Vai esat izskatījuši iespēju piedzīt zaudējumus, kas Jums radušies no citu tirgus dalībnieku īstenotajiem konkurences tiesību pārkāpumiem?

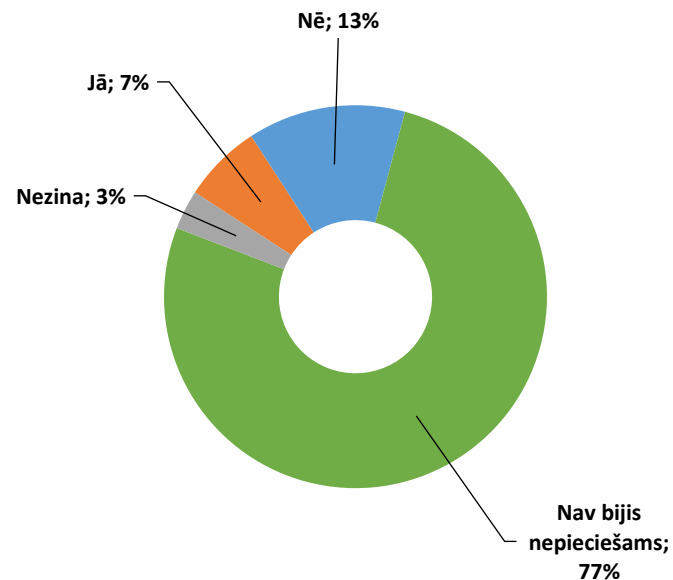

Konkurences tiesību pārkāpumi: pašvaldības

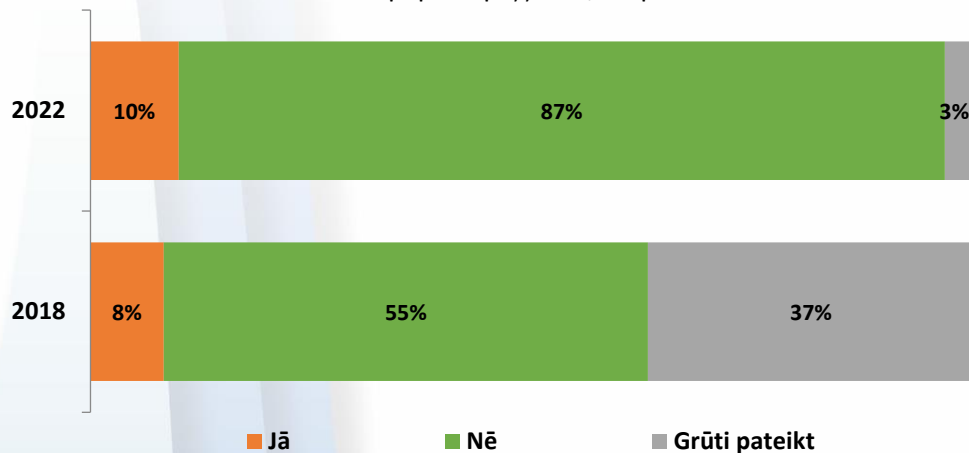
Aptaujas jautājums: Vai esat informēti, ka jebkuras personas, kas cietušas no konkurences tiesību pārkāpumiem, ir tiesīgas piedzīt sev radušos zaudējumus?

Aptaujas jautājums: Vai esat izskatījuši iespēju piedzīt zaudējumus, kas Jums radušies no citu tirgus dalībnieku īstenotajiem konkurences tiesību pārkāpumiem?

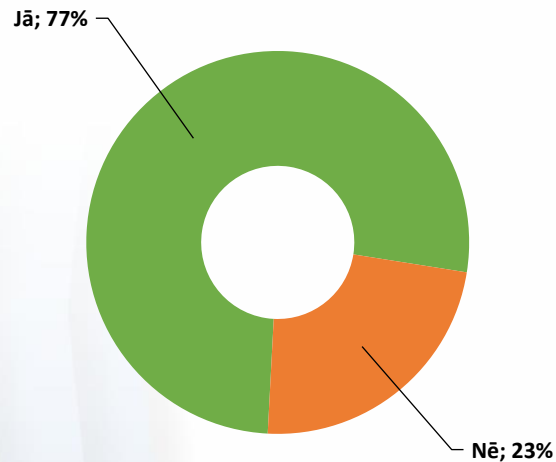

Aptaujas jautājums: Vai Jūs atbalstītu iesaistīšanos konkurences pārkāpumā, ja zinātu, ka tādēļ patērētājiem paaugstinātos cenas, bet Jums tas dotu papildu peļņu un/vai priekšrocības?

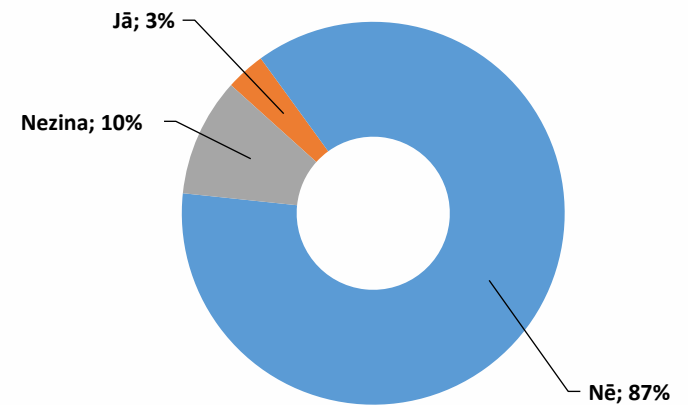

Konkurences neitralitāte un saskare ar tās principa pārkāpumu: pašvaldības

Aptaujas jautājums: Vai esat dzirdējis jēdzienu konkurences neitralitāte?

Aptaujas jautājums: Vai esat saskāries ar konkurences neitralitātes principa pārkāpumu?

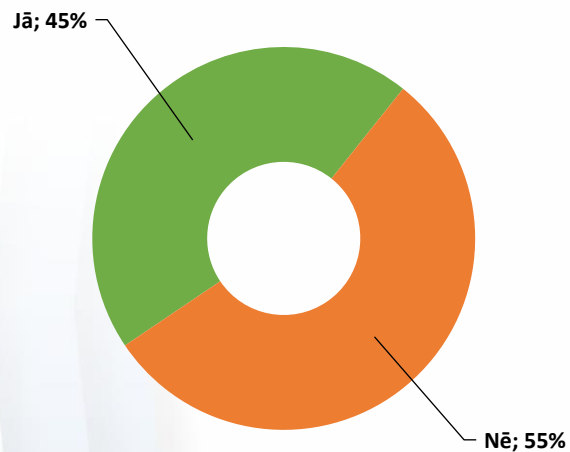

Bāze: visi aptaujas dalībnieki; 2022: n=30

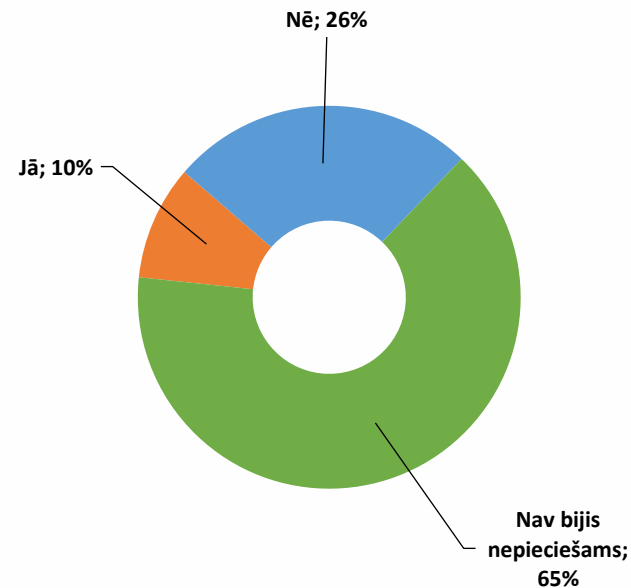

Konkurences tiesību pārkāpumi: asociācijas

Aptaujas jautājums: Vai esat informēti, ka jebkuras personas, kas cietušas no konkurences tiesību pārkāpumiem, ir tiesīgas piedzīt sev radušos zaudējumus?

Aptaujas jautājums: Vai esat izskatījuši iespēju piedzīt zaudējumus, kas Jums radušies no citu tirgus dalībnieku īstenotajiem konkurences tiesību pārkāpumiem?

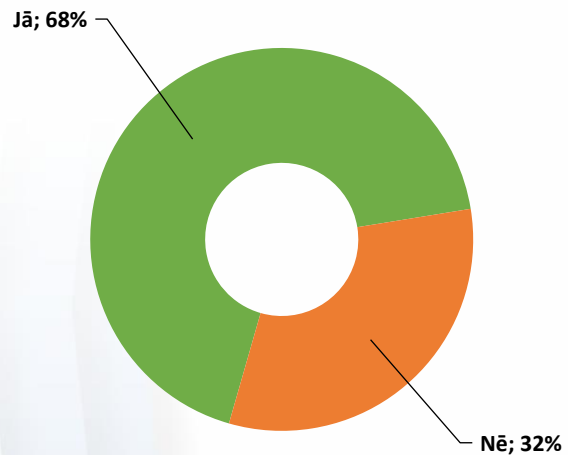

Bāze: visi aptaujas dalībnieki; 2022: n=31

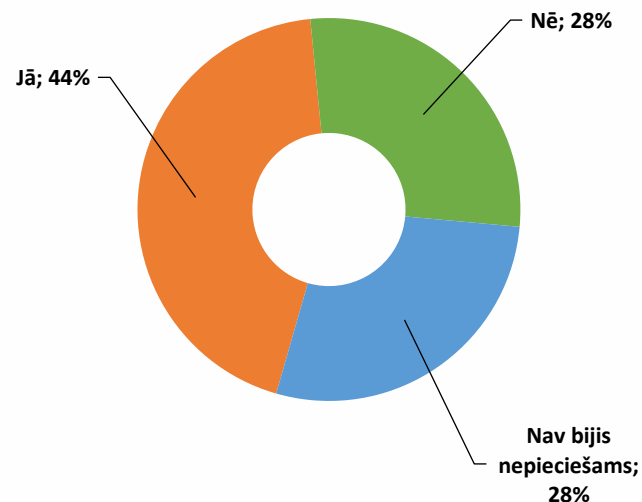

Konkurences tiesību pārkāpumi: juridiskie biroji

Aptaujas jautājums: Vai esat informēti, ka jebkuras personas, kas cietušas no konkurences tiesību pārkāpumiem, ir tiesīgas piedzīt sev radušos zaudējumus?

Aptaujas jautājums: Vai Jūsu klienti ir interesējušies par procedūru, kādā cietušajai personai ir iespējams piedzīt zaudējumus no tirgus dalībniekiem, kas īstenojuši konkurences tiesību pārkāpumus?

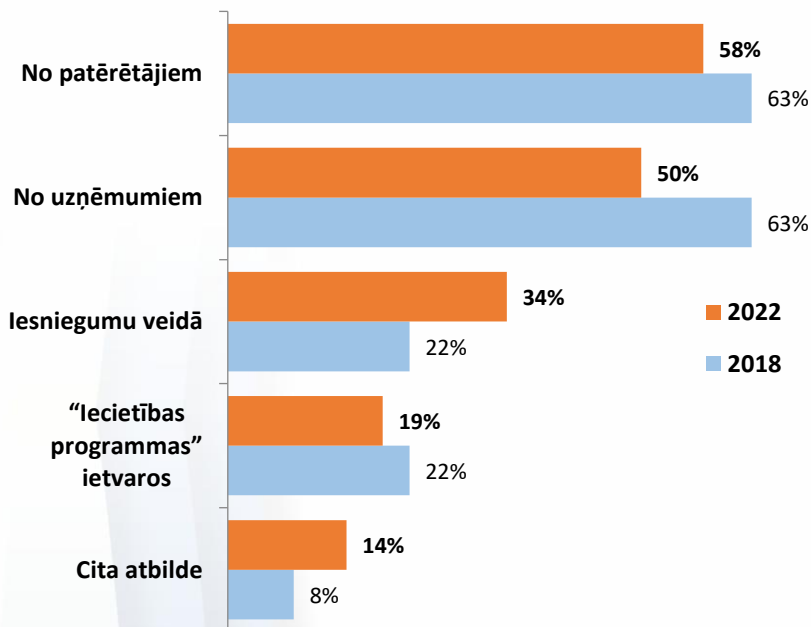

Bāze: visi aptaujas dalībnieki; 2022: n=25

Efektīvākie veidi kā gūt informāciju par konkurences tiesību pārkāpumiem: uzņēmēji

Aptaujas jautājums: Kādi, Jūsaprāt, ir efektīvākie veidi, kā Konkurences padomei iegūt informāciju par iespējamajiem konkurences tiesību pārkāpumiem?

Bāze: visi aptaujas dalībnieki; 2022: n=160

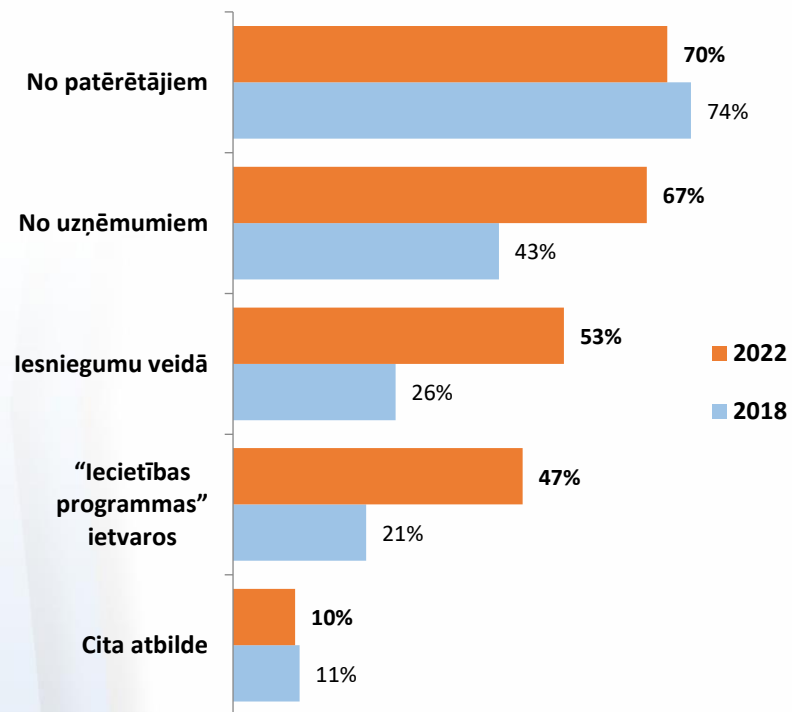
Respondentu komentāri:

- ✓ Pievērst uzmanību masu medijos publicētai informācijai, no kuras redzams, ka ir iespējams kāds konkurences tiesību pārkāpums
- ✓ sadarboties ar Valsts kontroli
- ✓ No darbiniekiem, kuri būtu speciāli jāaizsargā
- ✓ No ES valstu analogijās
- ✓ Iesaistītās personas, cietušie
- ✓ Ir pašiem labi instrumenti
- ✓ Klātienēs vizītes
- ✓ Labi darīt savu darbu, sadarboties ar tuvējo ārzemju kolēģiem u.t.t.
- ✓ No bankām
- ✓ No dalībniekiem
- ✓ Varbūt no darbiniekiem?
- ✓ Pašiem pēc nejaušas izvēles pārbaudīt
- ✓ Uzturot neformālu komunikāciju
- ✓ Vērtējot situāciju kopumā no visiem avotiem.
- ✓ Visi veidi efektīvi

Efektīvākie veidi kā gūt informāciju par konkurences tiesību pārkāpumiem: pašvaldības

Aptaujas jautājums: Kādi, Jūsaprāt, ir efektīvākie veidi, kā Konkurences padomei iegūt informāciju par iespējamajiem konkurences tiesību pārkāpumiem?

Kā citas atbildes tika minētas:

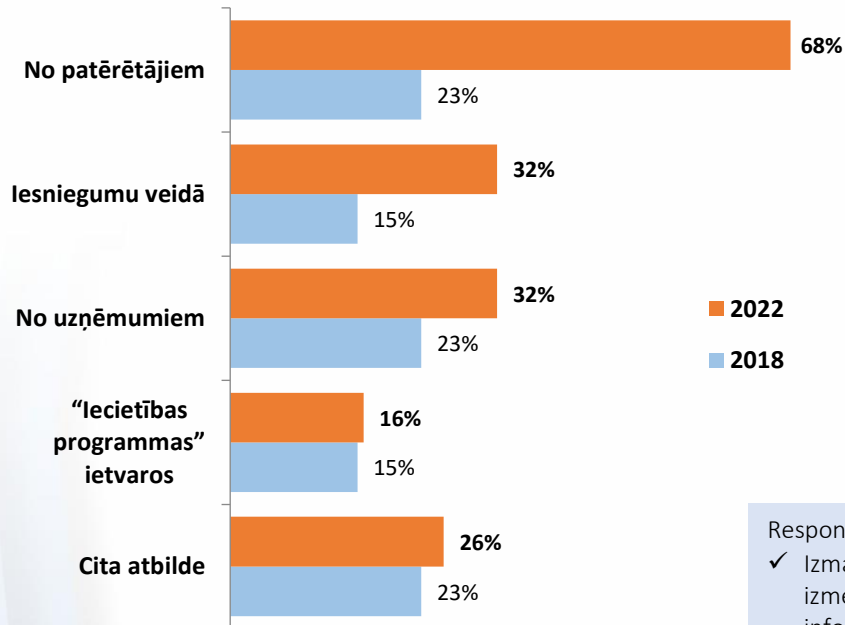
- ✓ Ieklausoties procesā `tauta runā`;
- ✓ No konkurentiem;
- ✓ No tirgus.

Bāze: visi aptaujas dalībnieki; 2022: n=160

Efektīvākie veidi kā gūt informāciju par konkurences tiesību pārkāpumiem: asociācijas

Aptaujas jautājums: Kādi, Jūsprāt, ir efektīvākie veidi, kā Konkurences padomei iegūt informāciju par iespējamajiem konkurences tiesību pārkāpumiem?

2022
2018

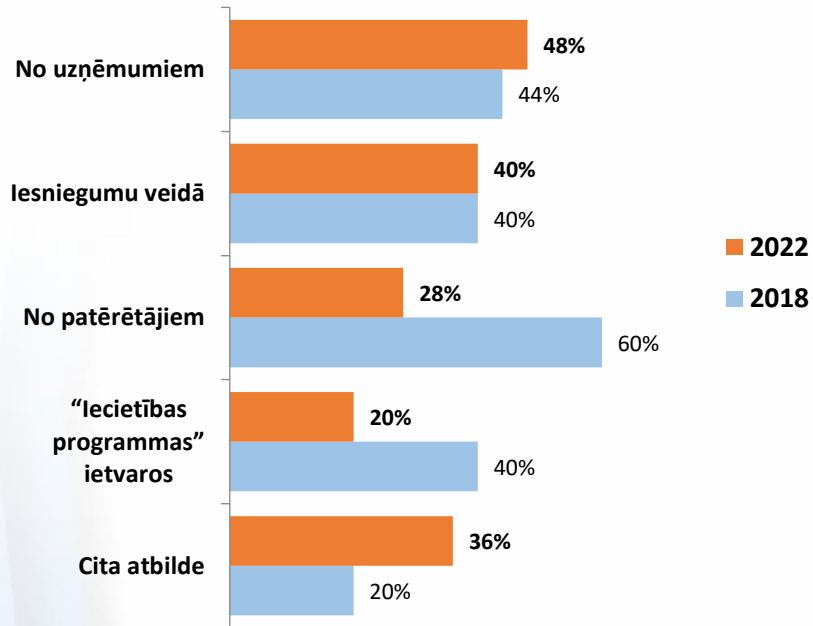
Bāze: visi aptaujas dalībnieki; 2022: n=160

Respondentu komentāri:

- ✓ Izmantojot operatīvās metodes- Konkurences padomei jābūt izmeklēšanas funkcijai un jāizmanto operatīvās metodes, nevis prasot informāciju konkurentiem vai ziņotājiem;
- ✓ Konkurences padome un to darbinieki nevar būt ieinteresētās personas;
- ✓ No darbiniekiem;
- ✓ No konkursu dalībniekiem;
- ✓ Visos iespējamajos veidos.

Efektīvākie veidi kā gūt informāciju par konkurences tiesību pārkāpumiem: juridiskie biroji

Aptaujas jautājums: Kādi, Jūsaprāt, ir efektīvākie veidi, kā Konkurences padomei iegūt informāciju par iespējamajiem konkurences tiesību pārkāpumiem?

Respondentu komentāri:

- ✓ Apsverams risinājums ir atlīdzība trauksmes cēlājam
- ✓ Patstāvīga tirgus monitoringa ietvaros ekonomikai nozīmīgās nozarēs
- ✓ Sākt tiešām strādāt un ievērot iedzīvotāju intereses
- ✓ Tirgus izpēti
- ✓ Fact checking

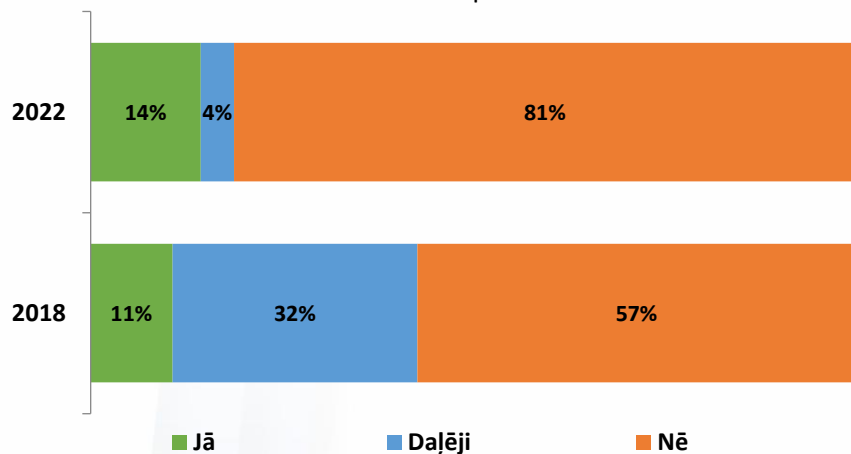
Bāze: visi aptaujas dalībnieki; 2022: n=25

5. «Iecietības programma»

Informētība par «ieciētības programmu»: uzņēmēji

Aptaujas jautājums: Vai Jūs zināt, kas ir „ieciētības programma” konkurences politikas īstenošanas ietvaros?

Bāze: visi aptaujas dalībnieki; 2022: n=160

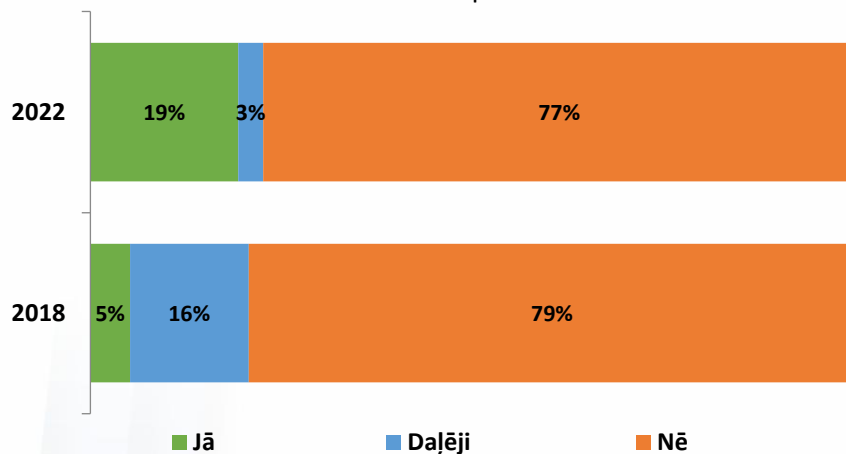
Konkurences padome

Respondenti, kuri zina, kas ir «ieciētības programma», to raksturoja šādi:

- ✓ Programma, kuras ietvaros var ziņot par Konkurences tiesību pārkāpumu, ko ziņotais pats ir veicis, ziņošanas rezultātā var tikt atbrīvots no soda.
 - ✓ Sniedzot visu informāciju par savu iesaisti konkurences pārkāpumos, tajā skaitā sadarbojoties pilnībā, var pretendēt uz naudas soda atcelšanu vai būtisku samazināšanu.
 - ✓ Uzņēmums, kas bija iesaistīts konkurences tiesību pārkāpumā, par to ziņojot, saņem labvēlīgu attieksmi attiecībā uz sodu
 - ✓ Aizliegtas vienošanās novēršana
 - ✓ Personas rīcību, kas sadarbojas ar KP un ziņo par pārkāpumiem, var pielīdzināt vainu mīkstinošiem apstākļiem, ja tiek piemērots sods.
 - ✓ Atzīst vainu, palīdz lietu izmeklēt, tad mīkstina sodu
 - ✓ Atzīsties pirmais, sadarbojies un vari cerēt uz sodu atlaidēm
 - ✓ iespēja komersantam, kas piedalījies konkurences tiesību pārkāpumā, sniedzot derīgu informāciju, mīkstināt sev piemērojamo sodu
 - ✓ Iespēja tirgus dalībniekam par slepena karteļa vienošanās atklāšanu, kas veikta neatkarīgi no citiem kartelī iesaistītajiem tirgus dalībniekiem un sadarbībā ar konkurences iestādi tās izmeklēšanā, mīkstināt sodu
 - ✓ Ja esmu iesaistīts pārkāpumā, tad pirmais ziņoju un saņemu atvieglojumus par pārkāpumu
 - ✓ Ja uzņēmums brīvprātīgi atzīst konkurences pārkāpumu un sniedz vērtīgu informāciju, tad var saņemt atbrīvojumu no soda
 - ✓ Kāds sadarbojas un viņu atbrīvo no soda
 - ✓ Nesodīt stučītāju
 - ✓ Uzreiz neuzliek sodu
 - ✓ Piemēro samazinātus sodus, vai atbrīvo no soda naudas.
 - ✓ Pirmais atzīstas un tam atlaiž sodu
 - ✓ Atzīstoties aizliegtas vienošanās gadījumā tikt atbrīvotam no naudas soda
 - ✓ Atzīstas pārkāpumā
- Respondenti, kuri daļēji zina, kas ir «ieciētības programma», to raksturoja šādi:
- ✓ Iespēja iet "atzīties", ka kaut kas ir pārkāpts, vai bijusi pārkāpjoša vienošanās
 - ✓ Mīkstinājumi attiecībā uz sodiem
 - ✓ Pirmā no iesaistītajām personām, kas paziņo par pārkāpumu, tiek atbrīvots no atbildības.
 - ✓ Ziņojot par karteli tiek izskatītas iespējas samazināt soda apmēru.
 - ✓ Aizliegtas vienošanās
 - ✓ Atzīst savu vainu.

Informētība par «ieciētības programmu»: asociācijas

Aptaujas jautājums: Vai Jūs zināt, kas ir „ieciētības programma” konkurences politikas īstenošanas ietvaros?

Respondenti, kuri zināja, kas ir «ieciētības programma», to raksturoja šādi:

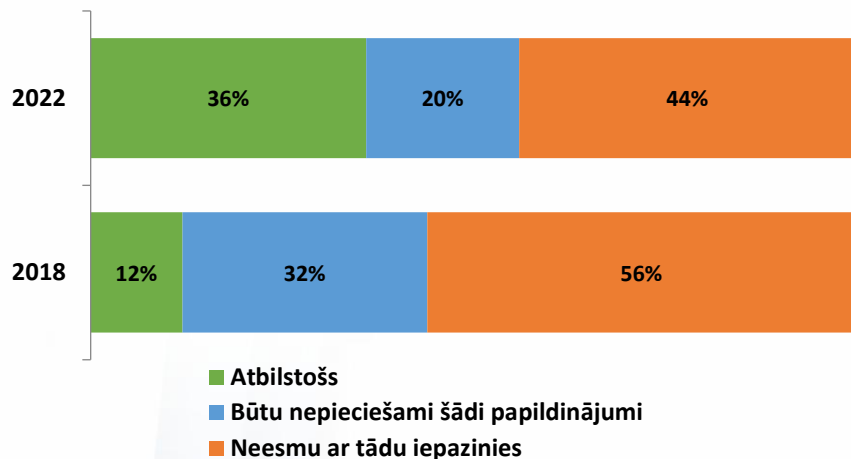
- ✓ Iespēja konkurences pārkāpumā iesiastītam uzņēmumam ziņot par pārkāpumu un tikt atbrīvotam no soda
- ✓ Komersantam, kurš sadarbojas ar Konkurences padomi un ziņo par konkurences likuma pārkāpumiem, var tikt samazināts sods, ja viņš ir ziņojis par nelikumībām
- ✓ Tirgus dalībnieka sadarbība ar Konkurences padomi, sniedzot informāciju par aizliegtām vienošanām, saņemot atbrīvojumu no naudas soda vai tā samazinājumu
- ✓ Atzīsties pirmais - sāpēs mazāk.
- ✓ Iecietības programmu paredz samērīgu sodīšanu par pirmo pārkāpumu, noņemot tirgus dalībnieku.

Bāze: visi aptaujas dalībnieki; 2022: n=31

«Iecietības programma»: juridiskie biroji

Aptaujas jautājums: Kā Jūs vērtējat normatīvo regulējumu, kas attiecas uz „ieciētības programmu”?

Bāze: visi aptaujas dalībnieki; 2022: n=25

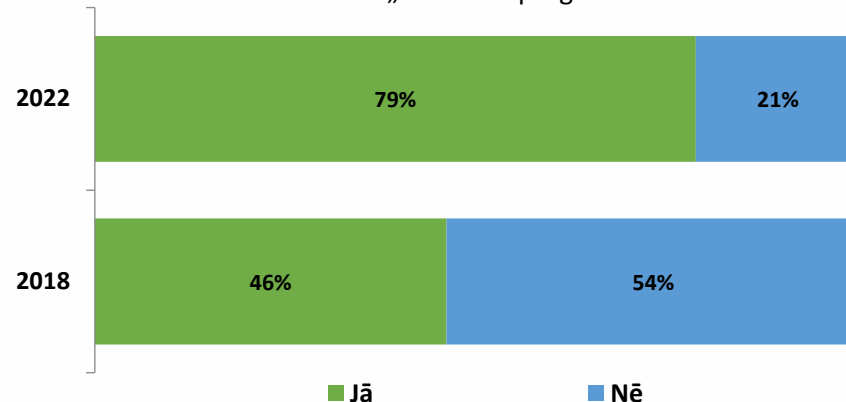
Respondentu komentāri, kuru skatījumā regulējums ir atbilstošs:

- ✓ Ietvars vietā, jāveicina izmantošana
- ✓ Kopumā atbilst ES tiesībām, tomēr praksē ne vienmēr ir skaidrs, kādus tieši pierādījumus vajadzētu iesniegt, lai no soda izvairītos.
- ✓ Nesen bija grozījumi saistībā ar šo - pilnīgu atbilstību varēs novērtēt pēc laika
- ✓ Apmierina
- ✓ Pašreizējais regulējums ir uzlabots un "noslīpēts", lai veicinātu iecietības pieteikumu sniegšanu
- ✓ Regulējums ir atbilstošs.
- ✓ Netiks piemērots, kamēr nebūs atturoši sodi un skaidras politikas par compliance pasākumu nozīmi pārkāpumu konstatēšanā

Respondentu komentāri, kuru skatījumā regulējumam nepieciešami papildinājumi:

- ✓ Ieteicams pilnībā pārņemt 'ECN Model Leniency Programme', jo prognozējamība un vienveidība ir būtiska situācijās, kurās iecietības ziņojums jāiesniedz vairākās jurisdikcijās.
- ✓ Detalizētāk regulēta ietekme uz civiltiesiskajām zaudējumu prasībām
- ✓ Pieļaut paplašināšanu, ka arī iecietības programmai var tikt pielaisti ne tikai pirmais, kas atskrien, bet arī nākamie
- ✓ Vairāk iesaistīties

Aptaujas jautājums: Vai savā prakses laikā esat saviem klientiem piedāvājis izmantot „ieciētības programmu”?

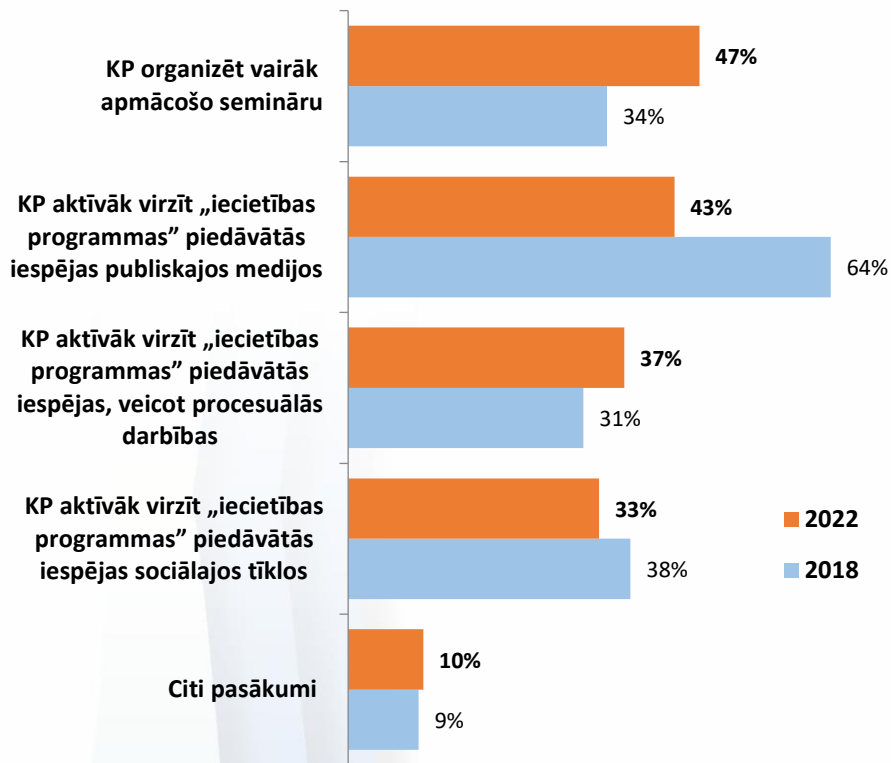
Bāze: respondenti, kuri zināja par «ieciētības programmu»; 2022: n=14

Respondentu komentāri:

- ✓ Jā, jo ir pienākums informēt par visiem scenārijiem
- ✓ Jā, joklients izprot savu pārkāpumu un ir gatavs par to uzņemties atbildību, un tas ļauj samazināt pārkāpuma "ietekmi" uz turpmāko darbību
- ✓ Jā, 1 reizi
- ✓ Jā, jo bija attiecīgi apstākļi
- ✓ Jā, jo ir ieguvumi
- ✓ Jā, jo mums ir tāds darbs, to vajag izmantot
- ✓ Jā, jo tas ir saprātīgi
- ✓ Jā, jo tam bija pamats.
- ✓ Jā, jo konkrētajā situācijā klientam nedraud civiltiesiskās atbildības risks
- ✓ Jā, jo tā ir iespēja izvairīties no soda
- ✓ Nē, jo nav bijusi nepieciešamība (4 resp-ti)

«Iecietības programma»: uzņēmēji

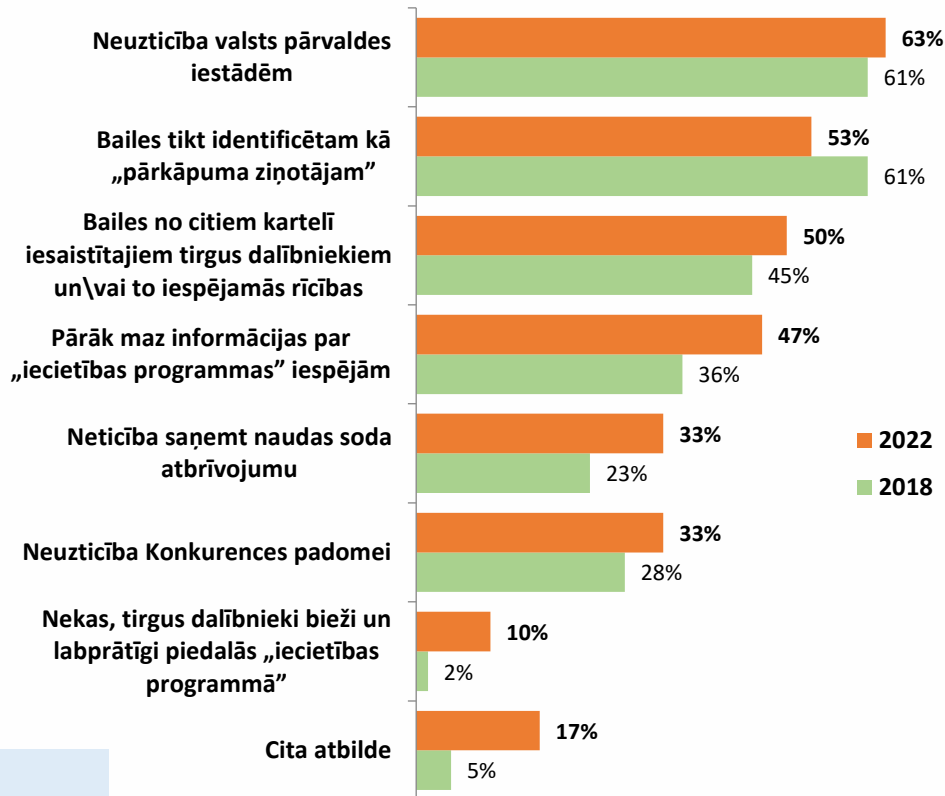
Aptaujas jautājums: Kādi pasākumi, Jūsaprāt, KP būtu veicami, lai Latvijā darbotos „ieciētības programma”?

Kā citi pasākumi tika minēti:

- ✓ Nedomāju, ka ieciētības programma varētu darboties, kamēr konkurence nozarēs nebūs sakārtota. Uzņēmumiem ir jānodrošina vienlīdzīgas iespējas, lai nebūtu vēlēšanās veidot kartelus.
- ✓ Ļoti nepareizi tika izdarīts ar SIA Velve būvnieku kartēja jautājumā. Vienīgais uzņēmums, kas sadarbojās ir nostādīts vissliktākajā pozīcijā. Stratēģiski ļoti nepareizi un tuvredzīgi.
- ✓ Maz informācijas.

Aptaujas jautājums: Kas, Jūsaprāt, tirgus dalībniekus attur pieteikties uz „ieciētības programmu”?

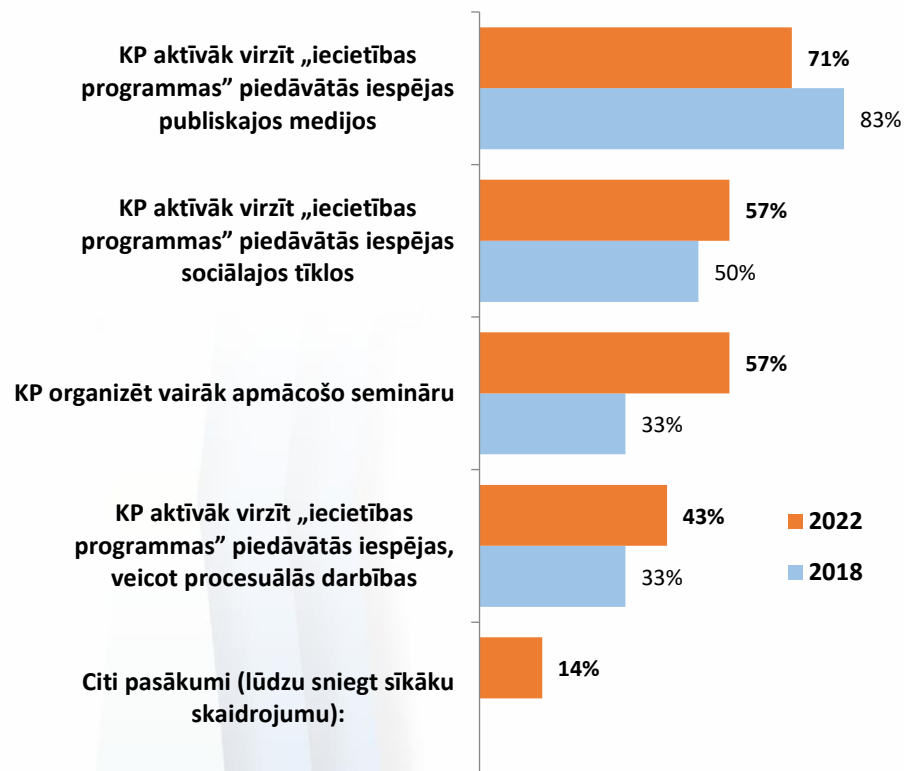
Kā citas atbildes tika minētas:

- ✓ Kaut arī ir atbrīvojums no soda, tomēr tas neizslēdz saņemt ievērojamas prasības par zaudējumu atlīdzināšanu
- ✓ Alkatība
- ✓ Finansiālais aspekts.

«Iecietības programma»: asociācijas

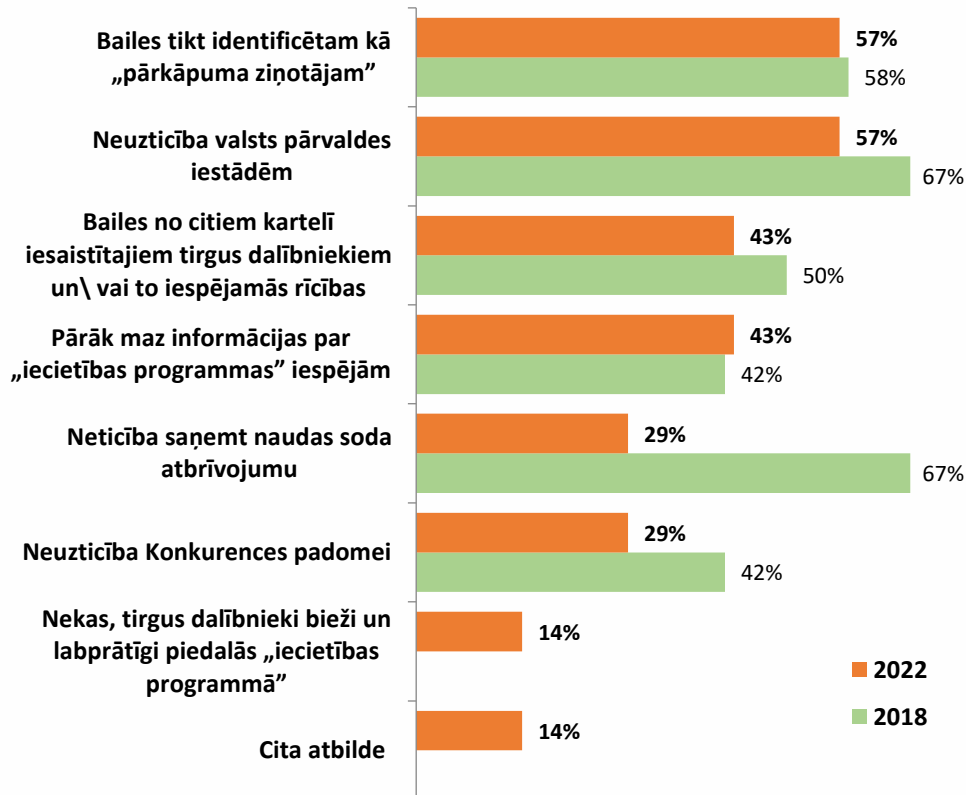
Aptaujas jautājums: Kādi pasākumi, Jūsaprāt, KP būtu veicami, lai Latvijā darbotos „ieciētības programma”?

Kā citi pasākumi tika minēti:

✓ Sakārtot likumdošanu saprotamu un precīzu.

Aptaujas jautājums: Kas, Jūsaprāt, tirgus dalībniekus attur pieteikties uz „ieciētības programmu”?

Kā citas atbildes tika minētas:

✓ Nav dzirdēts par iemesliem.

Bāze: respondenti, kuri zināja par «ieciētības programmu»; 2022: n=7

«Iecietības programma»: juridiskie biroji

Aptaujas jautājums: Kādi pasākumi, Jūsaprāt, KP būtu veicami, lai Latvijā darbotos „ieciētības programma”?

Aptaujas jautājums: Kas, Jūsaprāt, tirgus dalībniekus attur pieteikties uz „ieciētības programmu”?

KP aktīvāk virzīt „ieciētības programmas” piedāvātās iespējas sociālajos tīklos

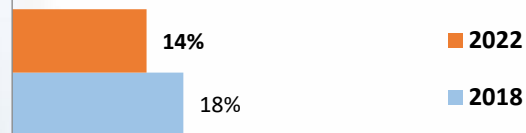
KP aktīvāk virzīt „ieciētības programmas” piedāvātās iespējas publiskajos medijos

KP aktīvāk virzīt „ieciētības programmas” piedāvātās iespējas, veicot procesuālās darbības

KP organizēt vairāk apmācošo semināru

Citi pasākumi

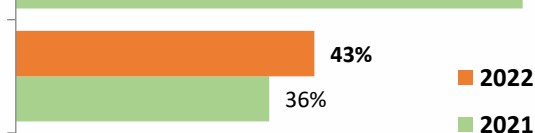
Kā cits pasākums tika minēts:

- ✓ palielināt sodus un ieviest individuālo atbildību.

Neuzticība valsts pārvaldes iestādēm

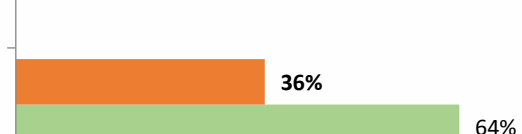
Bailes no citiem kartelī iesaistītajiem tirgus dalībniekiem un\ vai to iespējamās rīcības

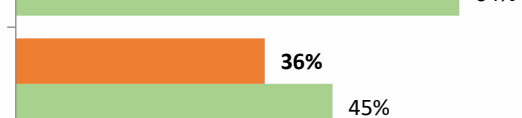
Neuzticība Konkurences padomei

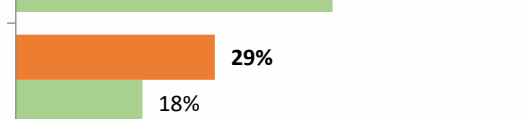
Bailes tikt identificētam kā „pārkāpuma ziņotājam”

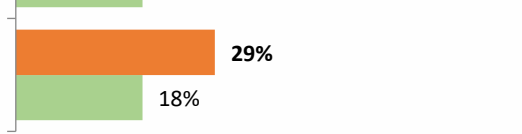
Pārāk maz informācijas par „ieciētības programmas” iespējām

Neticība saņemt naudas soda atbrīvojumu

Cita atbilde

Kā citas atbildes tika minētas:

- ✓ Civiltiesiskās atbildības risks;
- ✓ Maza valsts, Padomju mantojums (stigma par "stučīšanu");
- ✓ Šo jautājumu lemj valde, nevis īpašnieks.

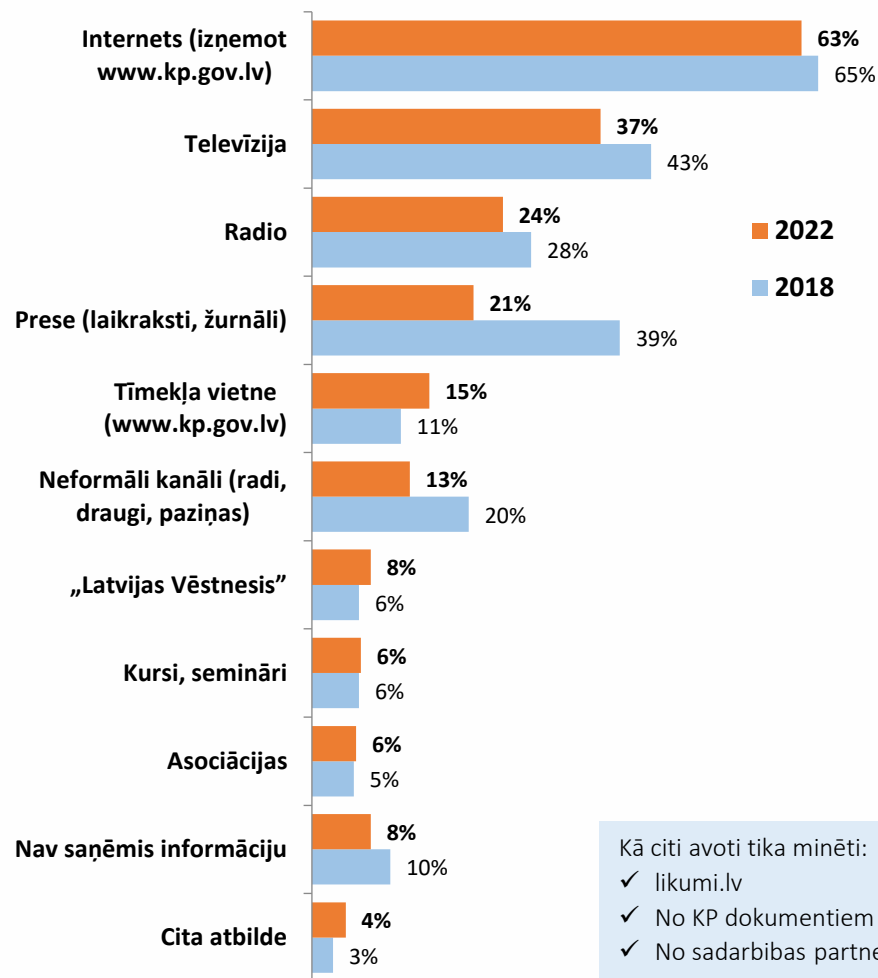

6. Informācijas avoti un informatīvās aktivitātes

Nozīmīgākie informācijas avoti par Konkurences padomi un tās darbību: uzņēmēji

Aptaujas jautājums: Lūdzu, atzīmējiet, kur Jūs parasti iegūstat informāciju par Konkurences padomi un tās darbību?

Kā citi avoti tika minēti:

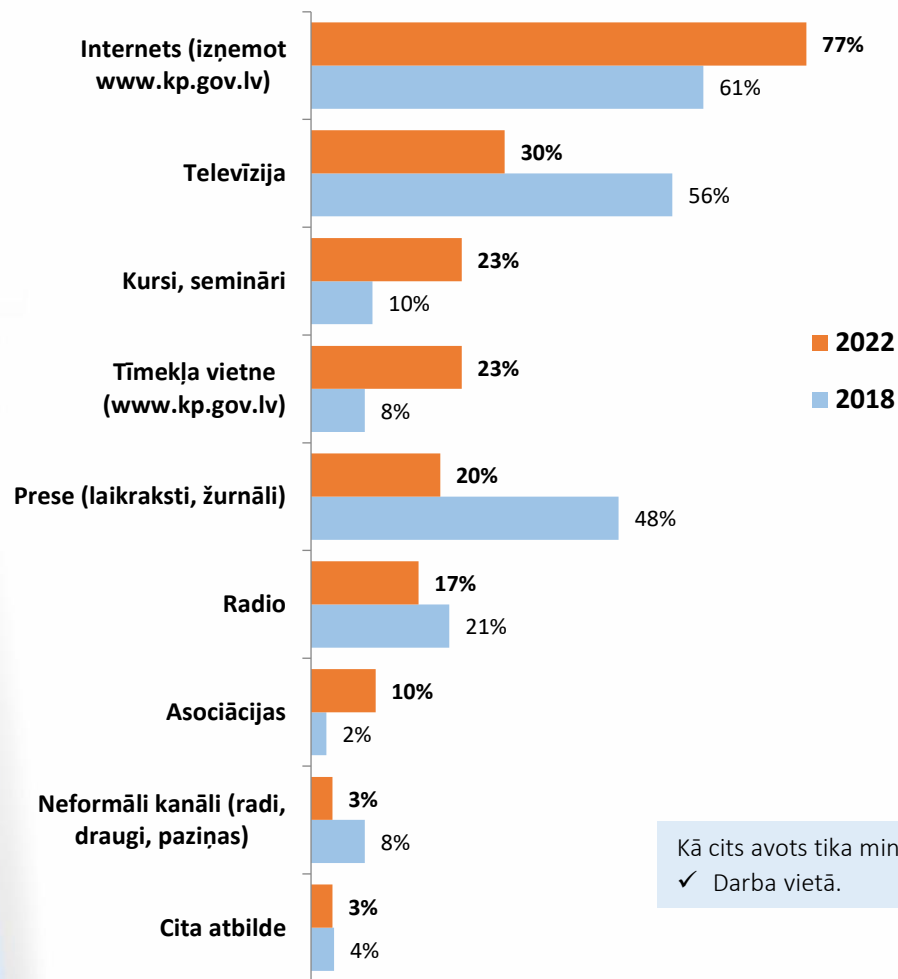
- ✓ likumi.lv
- ✓ No KP dokumentiem
- ✓ No sadarbības partneriem.

Bāze: visi aptaujas dalībnieki; 2022: n=160

Nozīmīgākie informācijas avoti par Konkurences padomi un tās darbību: pašvaldības

Aptaujas jautājums: Lūdzu, atzīmējiet, kur Jūs parasti iegūstat informāciju par Konkurences padomi un tās darbību?

Kā cits avots tika minēts:

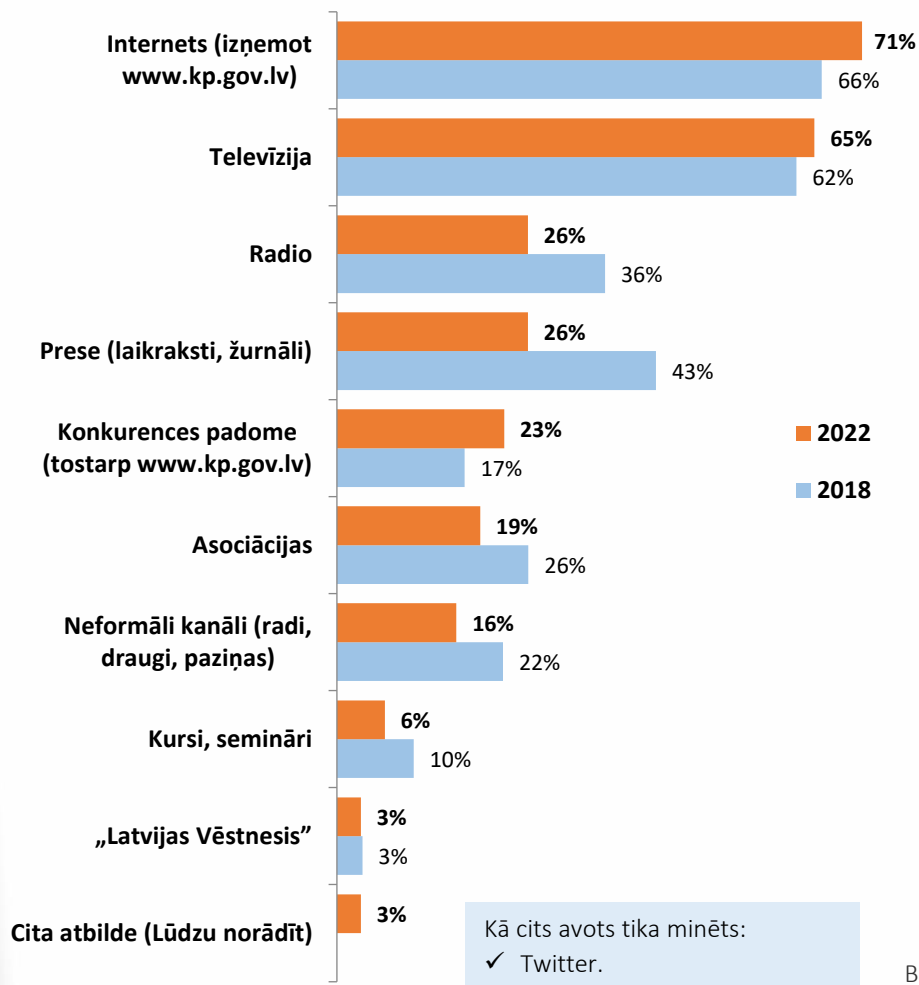
✓ Darba vietā.

Bāze: visi aptaujas dalībnieki; 2022: n=30

Nozīmīgākie informācijas avoti par Konkurences padomi un tās darbību: asociācijas

Aptaujas jautājums: Lūdzu, atzīmējiet, kur Jūs parasti iegūstat informāciju par Konkurences padomi un tās darbību?

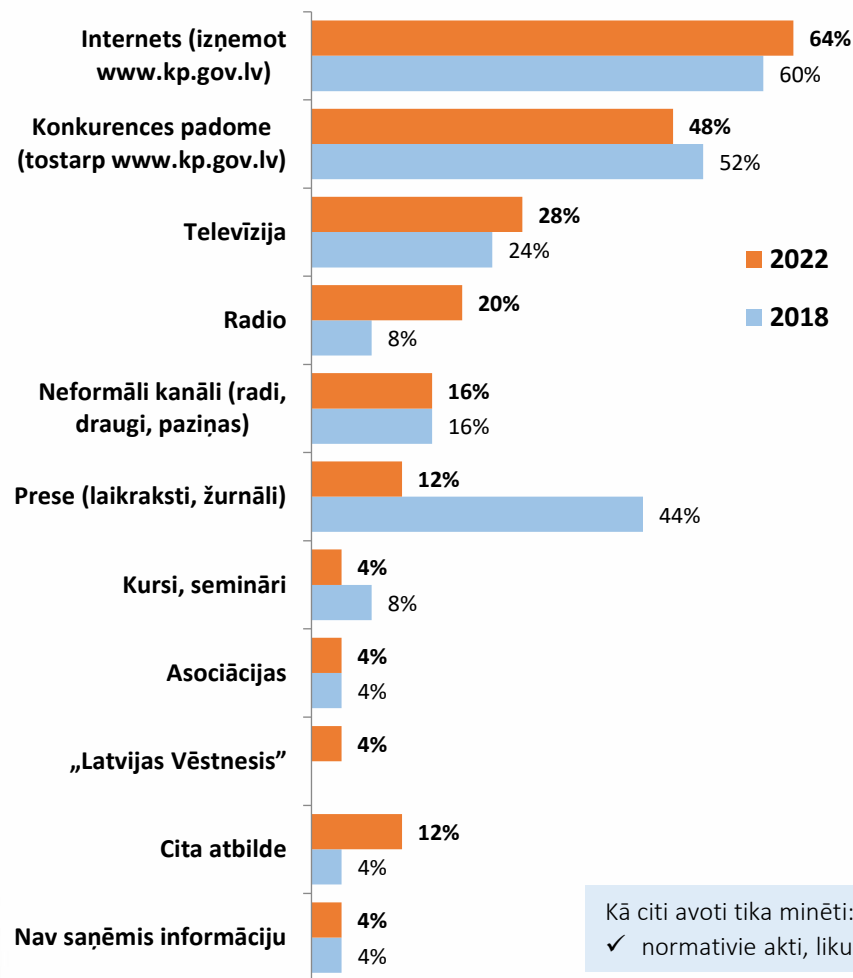

Bāze: visi aptaujas dalībnieki; 2022: n=31

Nozīmīgākie informācijas avoti par Konkurences padomi un tās darbību: juridiskie biroji

Aptaujas jautājums: Lūdzu, atzīmējiet, kur Jūs parasti iegūstat informāciju par Konkurences padomi un tās darbību?

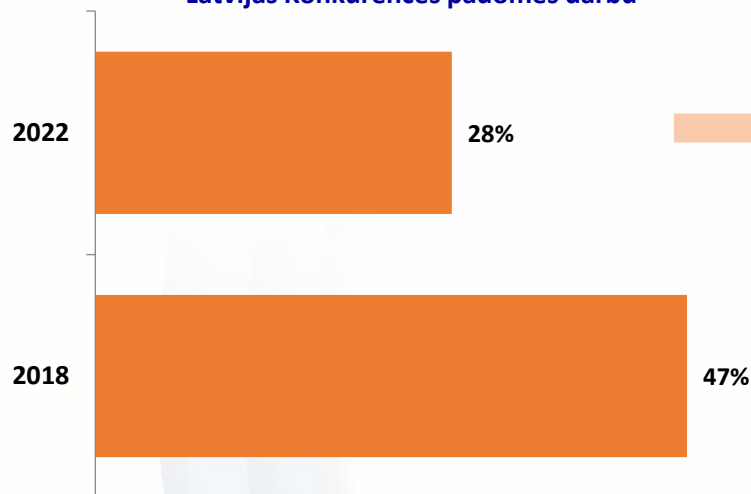
Bāze: visi aptaujas dalībnieki; 2022: n=25

Konkurences padomes informatīvās aktivitātes: uzņēmēji

Aptaujas jautājums: Vai esat pēdējā gada laikā dzirdējis/saņēmis informāciju par/no Latvijas Konkurences padomes darbu?

Ir dzirdējis/ saņēmis informāciju par Latvijas Konkurences padomes darbu

Bāze: visi respondenti, 2022: n=160

Respondentu paskaidrojumi, kuri atbildēja, ka informācija bija par atklātu pārkāpumu:

- ✓ Būvnieku kartēļa lieta (7 resp-ti);
- ✓ Rīgas satiksme;
- ✓ Vertikālās vienošanās.

Respondentu paskaidrojumi, kuri atbildēja, ka informācija bija par izvērtētu apvienošanos:

- ✓ Par Dzirnāvnieku apvienošanos;
- ✓ Apvienojās divas degvielas stacijas;
- ✓ Atkritumu apsaimniekošana;
- ✓ Telekomunikācijas.

Respondentu paskaidrojumi, kuri atbildēja, ka informācija bija par publiskotu tirgus uzraudzību:

- ✓ Šķeldas tirgus;
- ✓ Vertikālās vienošanās.

Aptaujas jautājums: Par ko bija šī informācija?

Bāze: respondenti, kuri pēdējā gada laikā ir dzirdējuši kādu informāciju par Latvijas Konkurences padomes darbu; 2022: n=45

Respondentu paskaidrojumi, kuri atbildēja, ka informācija bija par izteiktu viedokli par aktuālu problēmu kādā tirgū:

- ✓ Viedoklis sapulcēs par iespējamu cenu griestu noteikšanu ekonomiskās krīzes pārvarēšanai;
 - ✓ Vienādas OCTA prēmijas nodrošināšana apdrošināšanas brokeriem cenu salīdzināšanas portālos;
 - ✓ Apdrošināšana;
 - ✓ Apsardze.
- Kā citas atbildes tika minētas:
- ✓ Audits par konkurences normu ievērošanu;
 - ✓ Par būvniecības lietu/ karteli un tur bija sods;
 - ✓ Moller grupas tiesvedības izbeigšana par KP lēmumu;
 - ✓ Par KP lēmuma pārsūdzēšanu būvniecības kartēļa lietā;
 - ✓ Par visu, kas ir medijos (par nekustamā īpašuma konkurenci);
 - ✓ Par būvnieku kartēļa lietu;
 - ✓ Seminārs.

Konkurences padomes informatīvās aktivitātes: pašvaldības

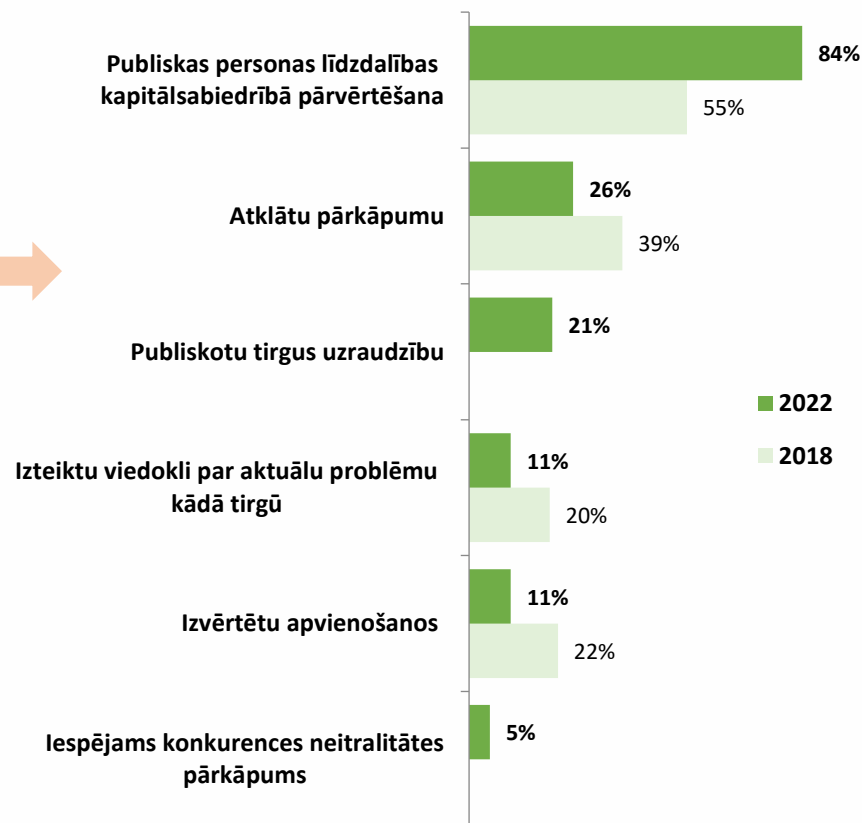
Aptaujas jautājums: Vai esat pēdējā gada laikā dzirdējis/saņēmis informāciju par/no Latvijas Konkurences padomes darbu?

Ir dzirdējis/ saņēmis informāciju par Latvijas Konkurences padomes darbu

Bāze: visi respondenti, 2022: n=30

Aptaujas jautājums: Par ko bija šī informācija?

Respondentu paskaidrojumi, kuri atbildēja, ka informācija bija par atklātu pārkāpumu:

✓ Būvnieku karteļa lieta/ būvniecības nozare (2 resp-ti).

Bāze: respondenti, kuri pēdējā gada laikā ir dzirdējuši kādu informāciju par Latvijas Konkurences padomes darbu; 2022: n=19

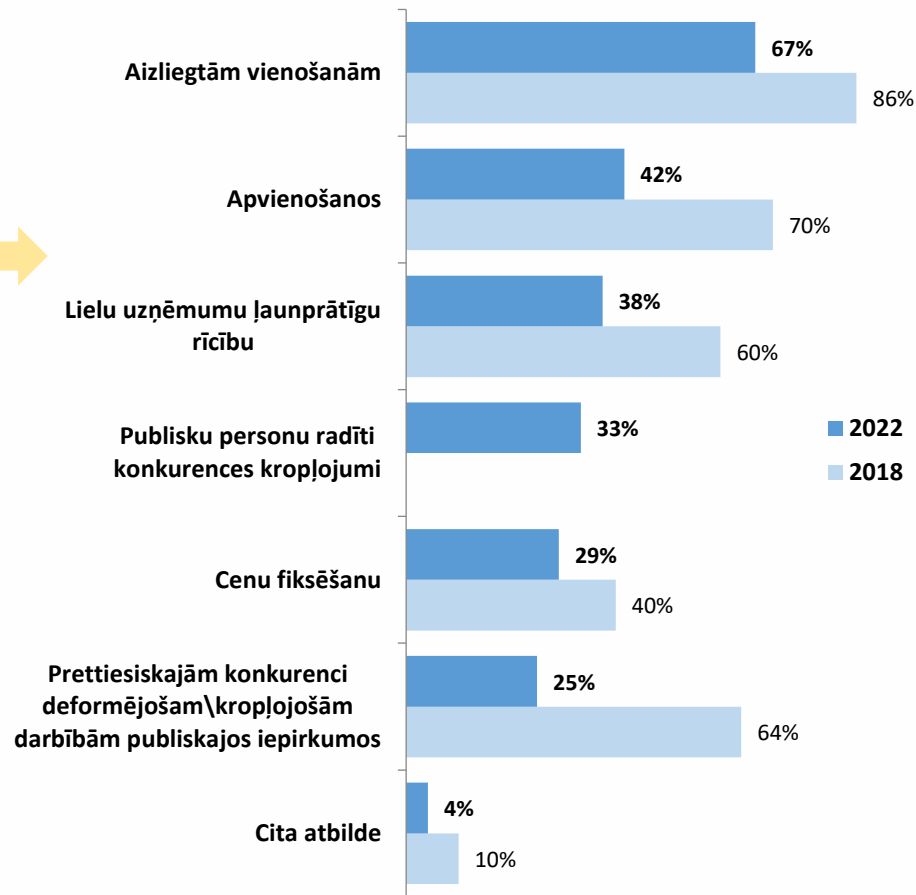
Konkurences padomes informatīvās aktivitātes: asociācijas

Aptaujas jautājums: Vai esat iepriekšējā gada laikā plašsaziņas līdzekļos (TV, radio, internetā, presē u.c.) dzirdējis informāciju par konkurenci?

Bāze: visi respondenti, 2022: n=31

Aptaujas jautājums: Par ko bija šī informācija?

Kā cita atbilde tika minēta:

- ✓ Par karteli, Konkurences padomes patvaļu, kur bija netaisnīgi lēmumi, CSDD tehniskās apskates atstāšanu konkurencei

Bāze: respondenti, kuri pēdējā gada laikā plašsaziņas līdzekļos ir dzirdējis informāciju par konkurenci; 2022: n=24

Konkurences padomes informatīvās aktivitātes: asociācijas

Aptaujas jautājums: Vai esat pēdējā gada laikā dzirdējis par Latvijas Konkurences padomi?

Ir dzirdējis informāciju par Latvijas Konkurences padomi

Aptaujas jautājums: Par ko bija šī informācija?

Respondentu paskaidrojumi, kuri atbildēja, ka informācija bija par atklātu pārkāpumu:

- ✓ Būvnieku karteļa lieta (2 resp-ti);
- ✓ Bija aizliegtas vienošanās.

Respondentu paskaidrojumi, kuri atbildēja, ka informācija bija par izvērtētu apvienošanās:

- ✓ Būvniecības kartelis
- ✓ Graudu pārstrādes uzņēmumu apvienošanās
- ✓ KOOL -Gotika
- ✓ Pārtikas kompāniju apvienošanās
- ✓ Pasākumu rīkotājiem - kur tika pateikts, ka tas ir kartelis? Pasākumu tehniskā nodrošinājuma firmas savā starpā it kā vienojās par cenām. Nekāds kartelis tur beigās nebija, jo klients jau izvēlas.
- ✓ Veikalu tīkli apvienojās.

Respondentu paskaidrojumi, kuri atbildēja, ka informācija bija par veiktu inspekciju/pārbaudi:

- ✓ NMPAL sakarā mazumtirdzniecībā
- ✓ Par degvielas cenām
- ✓ Vairāk orientējamies uz komentāriem uz veikaliem, kas ir saistīti ar mūsu sfēru.

Respondentu paskaidrojumi, kuri atbildēja, ka informācija bija par publiskotu tirgus uzraudzību:

- ✓ Saistībā ar degvielu.

Respondentu paskaidrojumi, kuri atbildēja, ka informācija bija par izteiktu viedokli par aktuālu problēmu kādā tirgū:

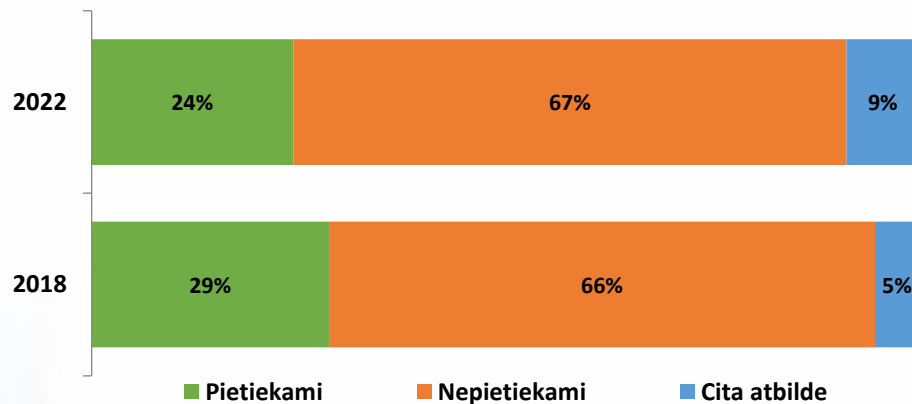
- ✓ Par būvniecību, jo tur cenas ir uzpūstas
- ✓ Veselības aprūpe.

Kā cita atbilde tika minēta:

- ✓ Nevar neko konkrēti atcerēties.

Konkurences padomes informatīvās aktivitātes: uzņēmēji

Aptaujas jautājums: Vai, Jūsprāt, Konkurences padome pietiekami informē sabiedrību par savām aktivitātēm (piemēram, pieņemtajiem lēmumiem, savu praksi, tiesību normu interpretāciju, utt.)?

Kā citas atbildes tika minētas:

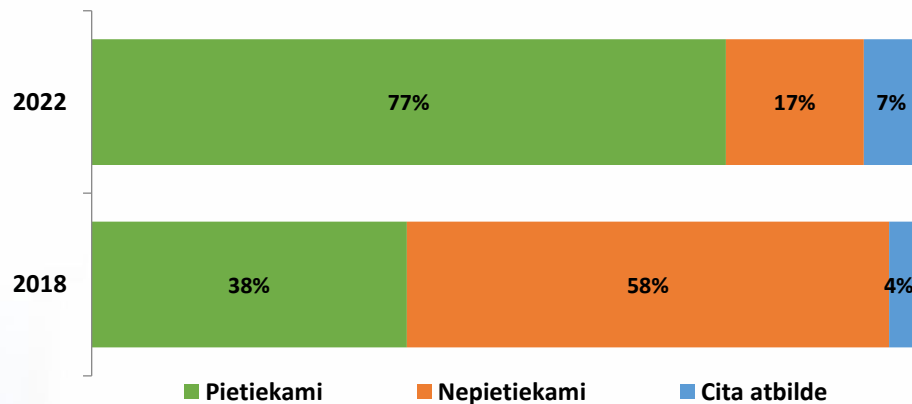
- ✓ Par lēmumiem pietiekami, bet gribētos arī biežāk dzirdēt pēc tam par pārsūdzēto lēmumu rezultātiem.
- ✓ Informē tikai par skaļajiem skandāliem
- ✓ Pārskatīt veidu kā to dara
- ✓ To cilvēki redz pēc cenām!

Bāze: visi aptaujas dalībnieki; 2022: n=160

Konkurences padomes informatīvās aktivitātes: pašvaldības

Aptaujas jautājums: Vai, Jūsprāt, Konkurences padome pietiekami informē sabiedrību par savām aktivitātēm (piemēram, pieņemtajiem lēmumiem, savu praksi, tiesību normu interpretāciju, utt.)?

Kā citas atbildes tika minētas:

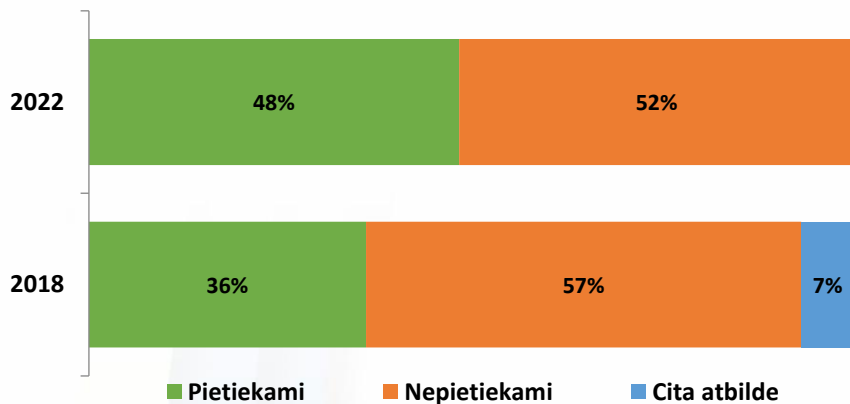
- ✓ It kā būtu pietiekami, tomēr varētu vairāk informēt par rezultātiem.
- ✓ Ir visādi, skatoties kādās lietās. Vienās lietās ir par daudz informācijas, citās par daudz.

Bāze: visi aptaujas dalībnieki; 2022: n=30

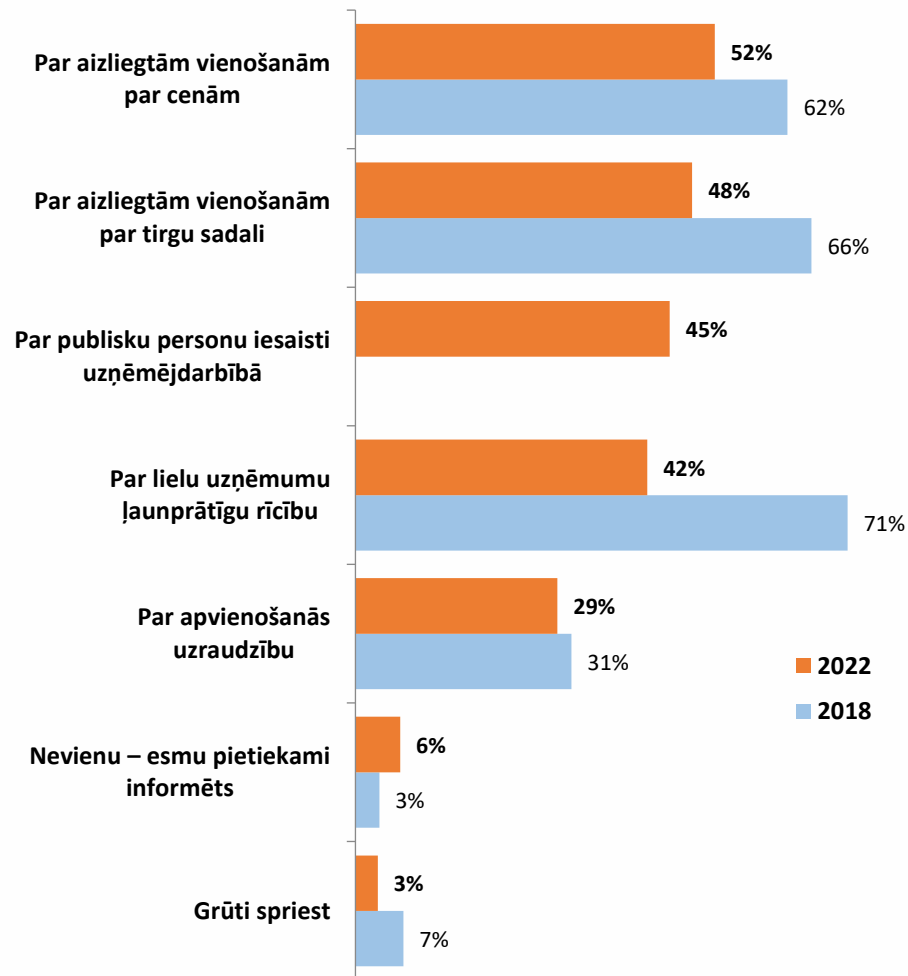

Konkurences padomes informatīvās aktivitātes: asociācijas

Aptaujas jautājums: Vai, Jūsaprāt, Konkurences padome pietiekami informē sabiedrību par savām aktivitātēm (piemēram, pieņemtajiem lēmumiem, savu praksi, tiesību normu interpretāciju, utt.)?

Aptaujas jautājums: Par kuru konkurences politikas jautājumu Jūs vēlētos būt vairāk informēts?

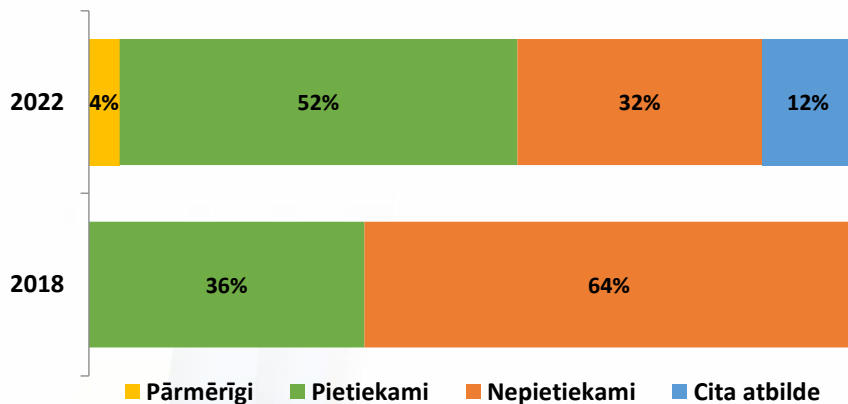

Bāze: visi aptaujas dalībnieki; 2022: n=31

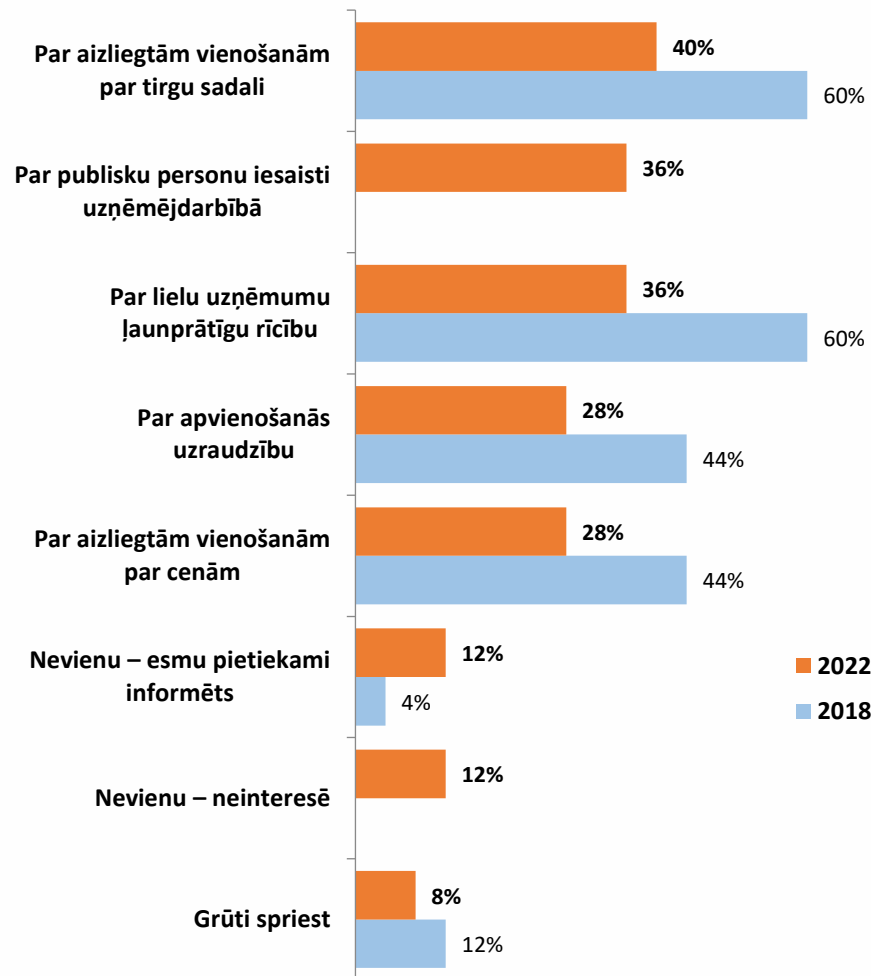

Konkurences padomes informatīvās aktivitātes: juridiskie biroji

Aptaujas jautājums: Vai, Jūsaprāt, Konkurences padome pietiekami informē sabiedrību par savām aktivitātēm (piemēram, pieņemtajiem lēmumiem, savu praksi, tiesību normu interpretāciju, utt.)?

Aptaujas jautājums: Par kuru konkurences politikas jautājumu Jūs vēlētos būt vairāk informēts?

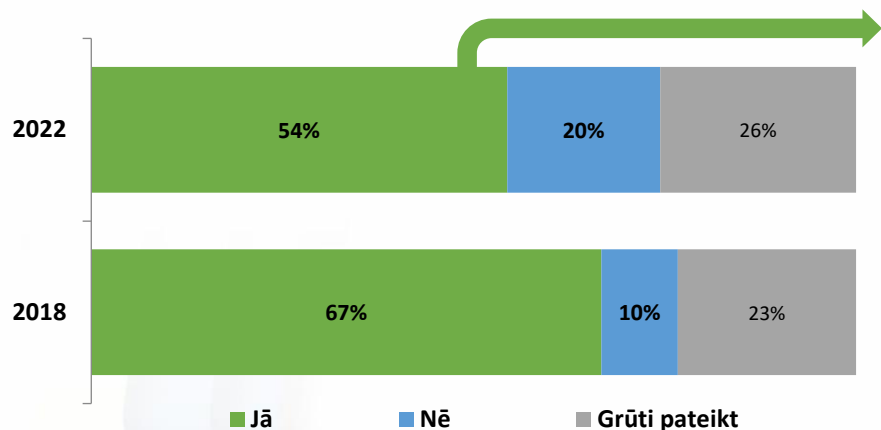

Bāze: visi aptaujas dalībnieki; 2022: n=25

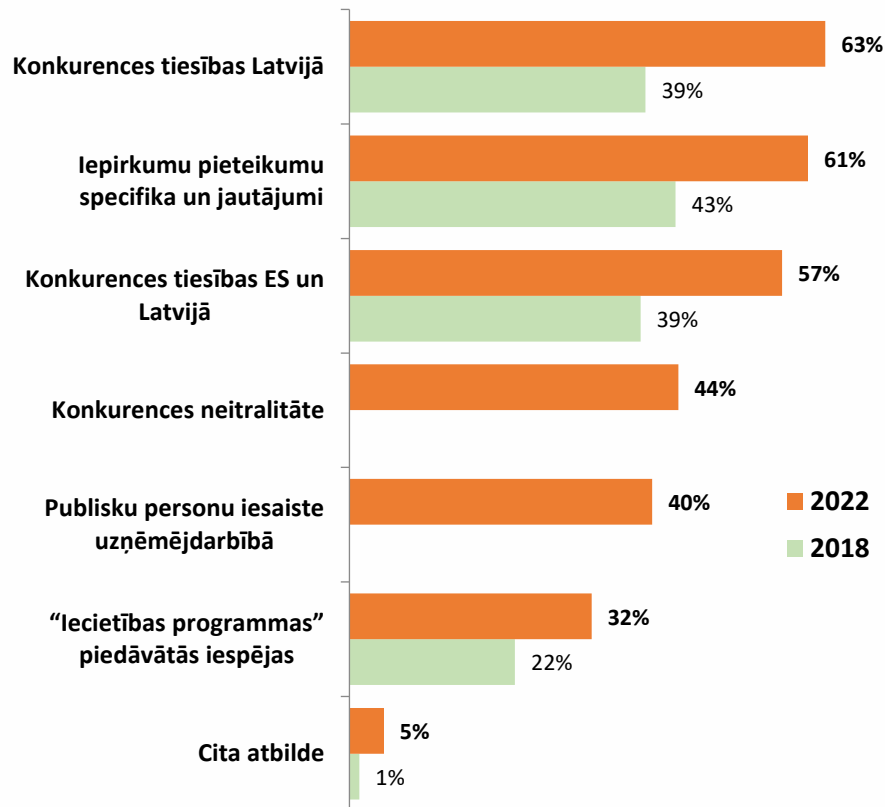
Konkurences padomes informatīvās aktivitātes: **uzņēmēji**

Aptaujas jautājums: Vai, Jūsprāt, Konkurences padomei būtu lietderīgi organizēt seminārus, konferences vai sniegt prezentācijas par konkurences tiesību jautājumiem?

Bāze: visi aptaujas dalībnieki; 2022: n=160

Aptaujas jautājums: Kādas tēmas Jūsprāt, tajās būtu ietveramas?

Kā citas atbildes tika minētas:

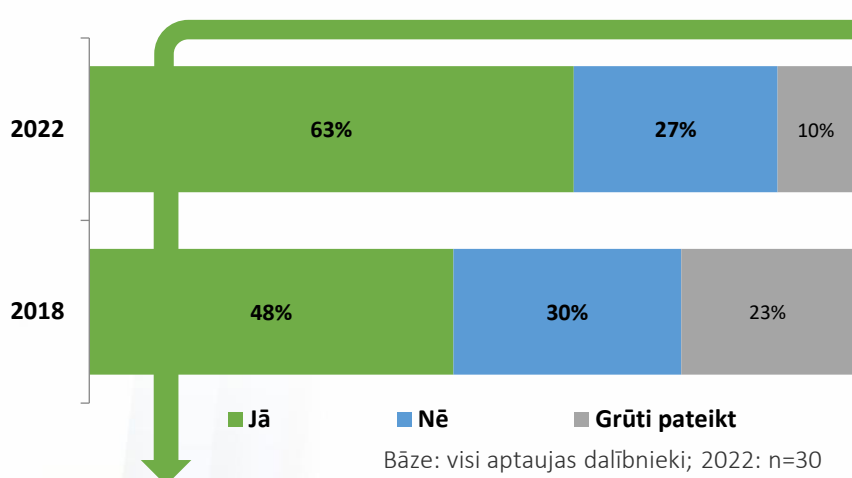
- ✓ Iedzīvotāju interešu aizstāvība
- ✓ Prakses apkopojums
- ✓ Visas tēmas.

Bāze: respondenti, kuru skatījumā Konkurences padomei būtu lietderīgi organizēt seminārus, konferences vai sniegt prezentācijas par konkurences tiesību jautājumiem; 2022: n=87

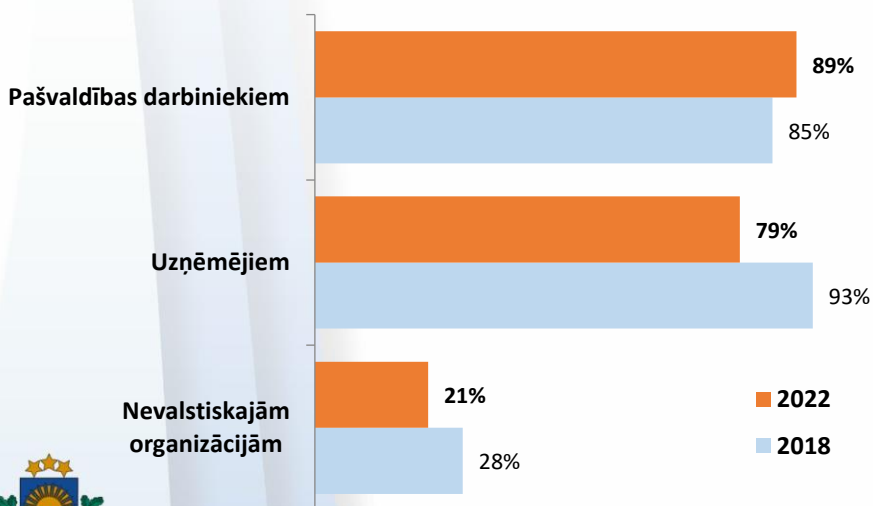

Konkurences padomes informatīvās aktivitātes: pašvaldības

Aptaujas jautājums: Vai, Jūsaprāt, Konkurences padomei būtu lietderīgi Jūsu pašvaldībā organizēt seminārus, konferences vai sniegt prezentācijas par konkurences tiesību jautājumiem?

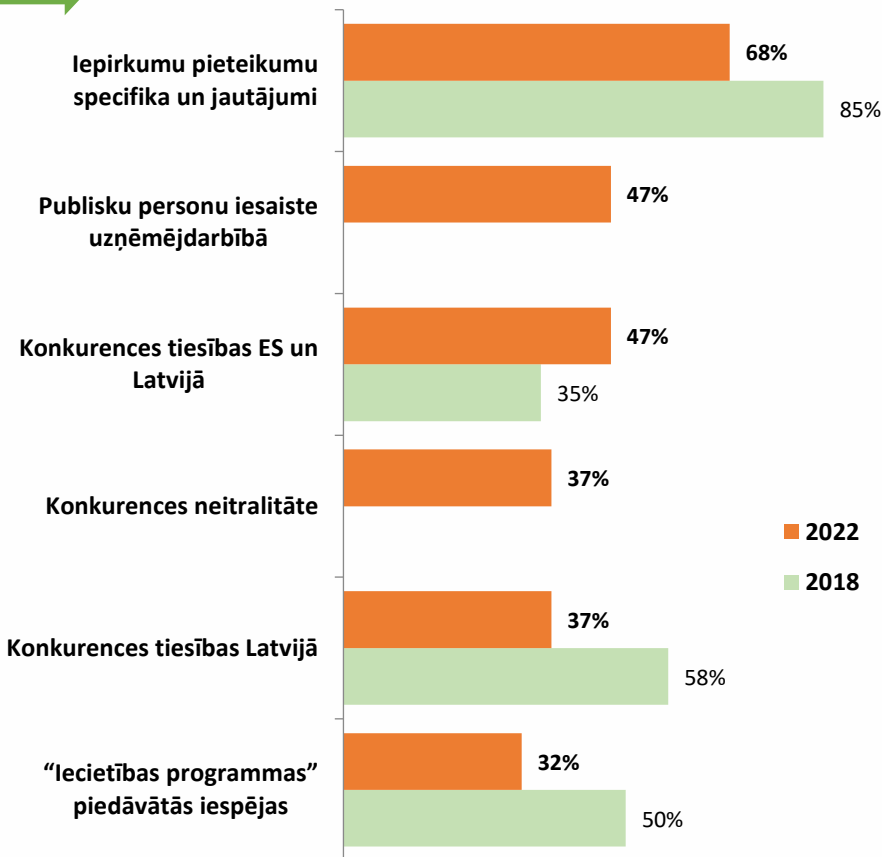

Aptaujas jautājums: Kādām grupām Jūsu pašvaldībā būtu aktuāli KP semināri?

Konkurences padome

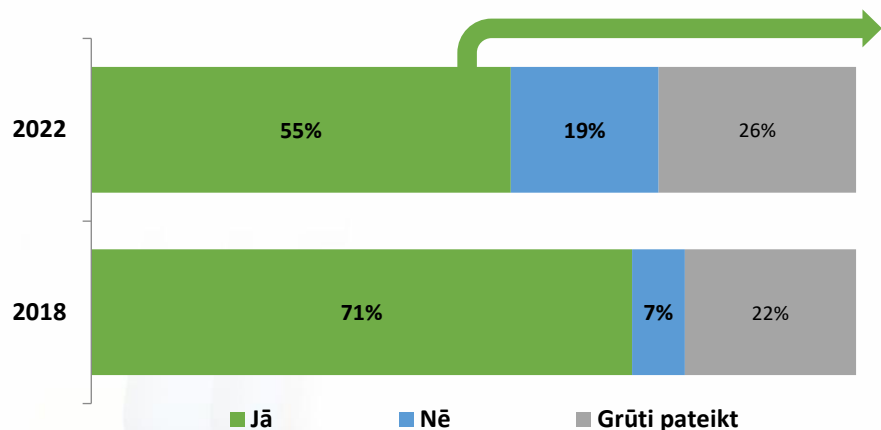
Aptaujas jautājums: Kādas tēmas Jūsaprāt, tajās būtu ietveramas?

Bāze: respondenti, kuru skatījumā Konkurences padomei būtu lietderīgi organizēt seminārus, konferences vai sniegt prezentācijas par konkurences tiesību jautājumiem; 2022: n=19

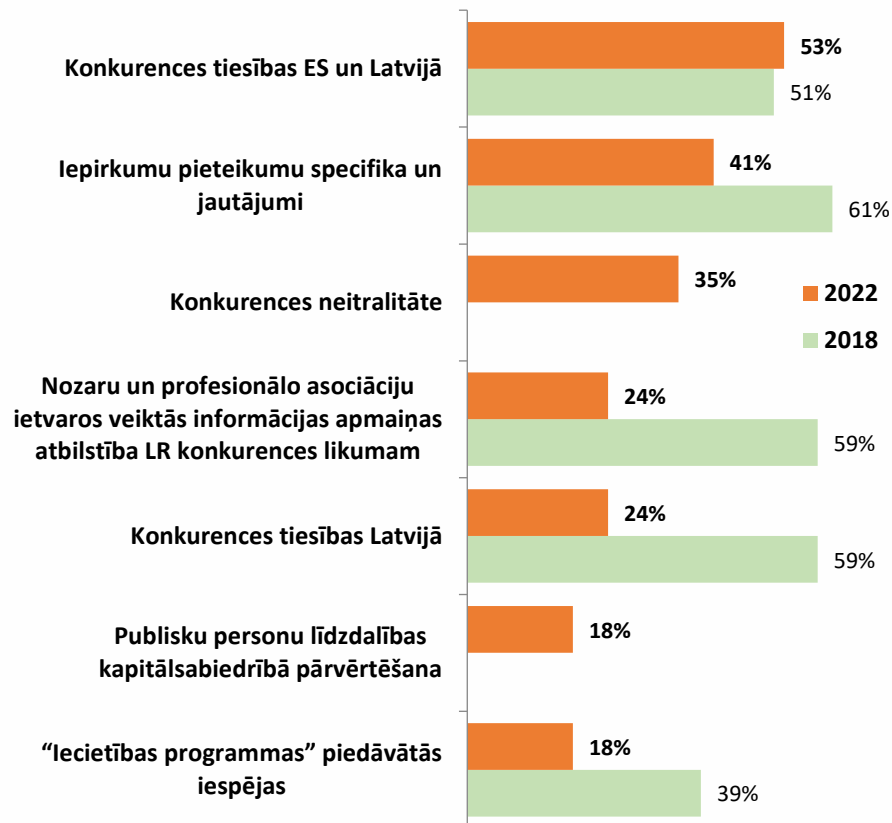
Konkurences padomes informatīvās aktivitātes: asociācijas

Aptaujas jautājums: Vai, Jūsaprāt, Konkurences padomei būtu lietderīgi organizēt seminārus, konferences vai sniegt prezentācijas par konkurences tiesību jautājumiem?

Bāze: visi aptaujas dalībnieki; 2022: n=31

Aptaujas jautājums: Kādas tēmas Jūsaprāt, tajās būtu ietveramas?

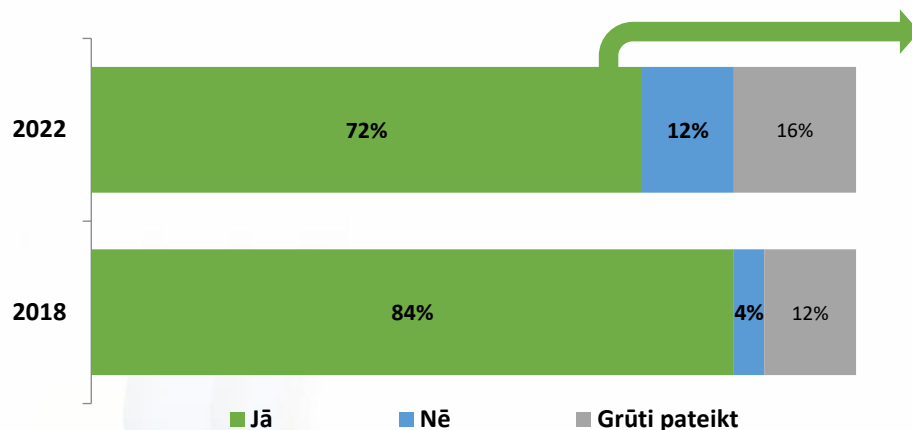

Bāze: respondenti, kuru skatījumā Konkurences padomei būtu lietderīgi organizēt seminārus, konferences vai sniegt prezentācijas par konkurences tiesību jautājumiem; 2022: n=17

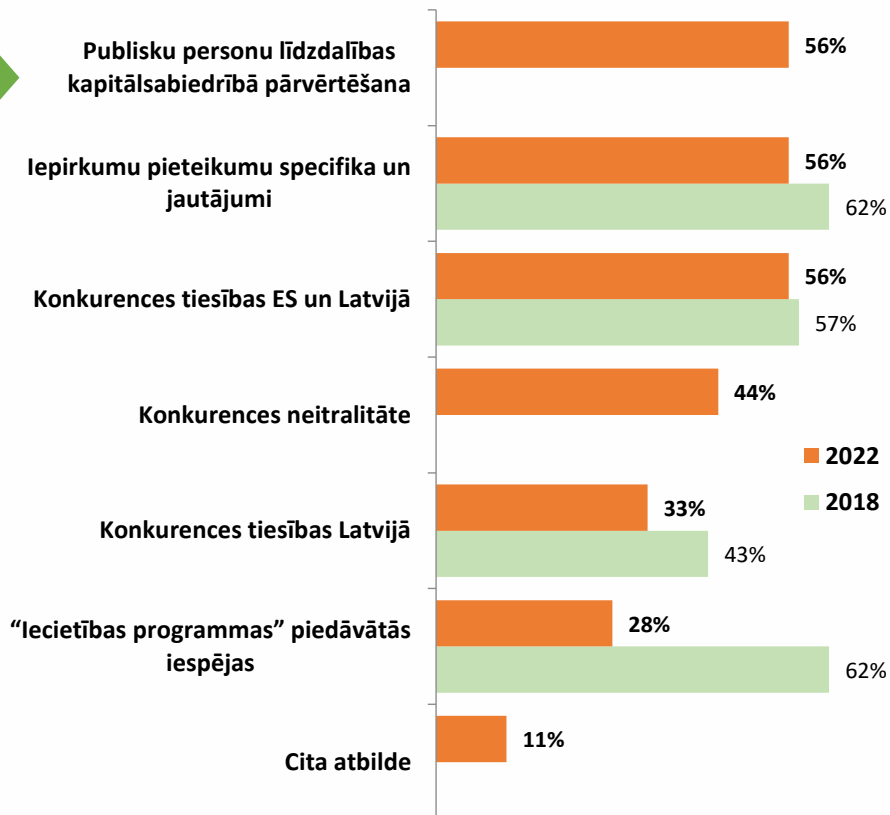
Konkurences padomes informatīvās aktivitātes: juridiskie biroji

Aptaujas jautājums: Vai, Jūsaprāt, Konkurences padomei būtu lietderīgi organizēt seminārus, konferences vai sniegt prezentācijas par konkurences tiesību jautājumiem?

Bāze: visi aptaujas dalībnieki; 2022: n=25

Aptaujas jautājums: Kādas tēmas Jūsaprāt, tajās būtu ietveramas?

Kā citas atbildes tika minētas:

- ✓ Specifiskākas tēmas, piemēram, tipiskākās konkurences problēmas farmācijas nozarē utt.
- ✓ Vertikālo vienošanos vērtējums.

Bāze: respondenti, kuru skatījumā Konkurences padomei būtu lietderīgi organizēt seminārus, konferences vai sniegt prezentācijas par konkurences tiesību jautājumiem; 2022: n=18

Kontaktinformācija:

Tirgus un sociālo pētījumu centrs «Latvijas Fakti»

Adrese: Bruņinieku iela 8a-5, Rīga, LV-1010

web: www.latvianfacts.lv

Oksana Kurcalte

Vecākā projektu vadītāja

Tālrunis: +371 67314002

E-pasts: sana@latfacts.lv

